

Suomussalmen kunta

Suomussalmen kunnan
**TALOUSARVIO 2023
JA
TALOUSSUUNNITELMA
v. 2024 – 2025**

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 12.12.2022 § 61

Anni Pasanen

Ruukinkankaan koulu 4A

Työssäni on Suomussalmen uudet hammaslääkäri, neuvola ja lääkäri. Hammaslääkärin ja neuvolan pihalla olisi hyvä ja turvallinen leikkipuisto. Kaikki potilaat olisivat onnellisia ja kiittäisivät avusta.

Suomussalmelle tulisi huvipuisto, jossa saisi huvitella ja olla ystävien kanssa. Siellä olisi maailmanpyörä, huvipuistorata, hattarakioski, kummitunneli ja sirkus.

Suomussalmella olisi myös paljon metsää, jossa saisi retkeillä, ihaila metsää ja harrastaa liikuntaa.

Lapset saisivat uida puhtaassa vedessä ja leikkiä pehmeällä rantahiekalla. Heitä myös vauhditaisiin tarpeeksi. Ihmiset kalastaisivat rauhassa ja kävisivät järvellä laivoilla ja soutamassa.

Kauppoja olisi myös ja siellä olisi ihmisten kiva käydä sekä heitä kohdeltaisiin hyvin.

SISÄLLYS

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	1
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2 Kuntatalous	2
1.3 Kainuun maakunta	6
2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	7
2.1 Kunnan perusinformaatio.....	7
2.2 Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio	11
2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne.....	14
2.2.3 Tilivelvolliset	16
2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	16
2.3 Toiminnan muutokset	16
2.4 Henkilöstö.....	17
3 TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2025	19
3.1 Talousarvioasetelma.....	19
3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma	19
3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma.....	19
3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen	20
3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus	20
3.4 Sisäiset erät	20
3.5 Talousarvion laatimisperusteet	21
4 TALOUSARVION SITOVUUS.....	21
4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden	21
4.2 Toimivalta kunnan taloudessa.....	22
5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA	24
Tuloslaskelma	24
Rahoituslaskelma	25
5.1 Valtuuston vuosille 2023 – 2024 hyväksymät talouden tavoitteet	26
5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset	26
5.3 Tuloslaskelma	27
5.4 Rahoitus	28
5.4.1 Lainat	32
5.4.2 Antolainat.....	32
5.5 Ylijäämä/alijäämä	32
5.6 Talouden tasapainotus.....	33

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät.....	33
6 KÄYTTÖTALOUS	36
6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset	36
6.2 Yhteenvedo käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso.....	37
6.3 Käyttötalous yhteensä	38
6.3.1 Keskusvaalilautakunta	38
6.3.2 Tarkastuslautakunta	38
6.3.3 Kunnanvaltuusto	39
6.3.4 Kunnanhallitus	39
6.3.5 Maakunnallinen yhteistoiminta, Kainuun liitto	57
6.3.6 Sivistyslautakunta	57
6.3.7 Tekninen lautakunta.....	85
6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos	98
7 INVESTOINTIOSA	101
8 KONSERNI.....	108
8.1. Konsernirakenne	108
8.2. Konsernin tavoitteet	109
9 LIITTEET	118
1. Valtionosuudet, v. 2023	118
2. Eriytetty vesihuoltolaitos	119
3. Poistosuunnitelma 2023	121
4. Projektit.....	123
5. Henkilöstöluettelo	136

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Alkuvuosi 2022 on ollut taloudessa, tuotannossa ja työllisyydessä selvästi odotettua vahvempi. Kotitaloudet ovat kuluttaneet, käyttäneet erityisesti palveluita, joita eivät voineet käyttää covid-19-epidemian vuoksi säädettyjen rajoitusten aikana.

Ennusteen mukaan talouden kasvu hidastuu merkittävästi vuotta 2023 kohti kuljettaessa. Edessä on seisahduttavan kasvun vaihe, eikä talouden ajautumista taantumaan voi sulkea pois. Epävarmuus, pula energiasta, nopea inflaatio, rapautuva ostovoima ja nousevat korot leikkaavat kulutuksen ja investointien kasvua kaikkialla.

Vuoden 2023 aikana pitäisi kuitenkin alkaa helpottaa.

Riskit inflaation kerrannaisvaikutuksista ja nopean inflaation vaiheen pitkittymisestä, energiakriisistä ja talouden kasvun pysähtymisestä kokonaan pidemmäksi aikaa ovat kasvaneet. Lisäksi syksyllä alkava palkkakierros on yhä iso kysymysmerkki. Kuluttajahintoja nostaa pula energian tarjonnasta. Lisäksi yliviirityneillä markkinoilla pienetkin muutokset energian tarjonnassa tai kysynnässä näkyvät suurina muutoksina energian hinnassa. Kallistunut energia on jo nostanut esimerkiksi ruuan hintaa.

Kysyntäinflaation ei ole vielä keskeinen nopeaa inflaatiota selittävä tekijä. Palkkainflaatiokaan ei ole vielä käynnistynyt. Euroalueen rahaviranomaista epävarma ja epävakaa tilanne mietittävää. Euroalueen rahoituspolitiikka voi olla taiteilua inflaation leviämisen riskin ja taantumien riskin kanssa, mutta nollakorkojen aika on joka tapauksessa ohi.

Covid-19-pandemian hellitettyä usko tulevaisuuteen palasi nopeasti ja kotitalouden ovat purkaneet kertyneitä säästöjä kulutukseen. Kotitaloudet ovat kuitenkin säikähtäneet uudelleen ja perusteellisesti. Vakaina pidetyt arjen puitteet muuttuvat nyt nopeasti (Euroopassa alkoi sota, asuntolainojen korot nousevat, uusien sähkösovimusten hinnat ovat moninkertaiset eräänäntyneisiin verrattuna).

Nopea työllisyyden ja kulutuksen kasvu ovat kasvattaneet verotuloja ja vahvistaneet julkista taloutta vuosina 2021–2022. Kun talouden kasvu hidastuu ja velanhoitomenot kasvavat, julkisen talouden alijäämät ja velka alkavat kasvaa uudelleen. Myös hyvinvointialueiden aloitukseen liittyvät kustannukset, päätökset tukea turvallisuutta, huoltovarmuutta, tutkimusta, tuotekehitystä ja talouden vihreää rakennemuutosta, toimet sähköt hinnan kohtuuttoman nousun kompensoimiseksi kotitalouksille sekä väestön ikääntymisestä aiheutuvat jatkuvasti kasvavat menot kasvattavat alijäämää.

Julkisen taloudenpidon lähtökohta on, että tulot ja menot sovitetaan talouden suorituskyvyn asettamaan raamiin. Lisäksi julkisessa taloudessa pitää ylläpitää liikkumavaraa epäsuotuisamman kehityksen varalle. Taloudenpidon raami on ahdas ja jatkuva velkaantuminen ja muiden vastuiden kasvu syövät liikkumavaraa raamin sisällä.

Julkisen taloudenpidon kestävyysongelman juurisyy on, että taloutemme suorituskyky ei riitä julkisen sektorin tarpeisiin – lakisääteisiin ja muihin. Haluamme tarjota pohjoismaisten verrokkiemme tasoiset julkiset palvelut ja etuudet, vaikka taloutemme suorituskyky on verrokkejamme heikompi. Tätä juurisyytä ei pääse pakoon eikä se korjaannu itsestään.

Inflaatiosta ei ole korjaamaan tilannetta. Päinvastoin. Inflaation estää talouden voimavaroja kohdentumasta tehokkaasti ja vaatii talttuakseen korkeampia korkoja ja heikompa työllisyyttä. Inflaation heikentää edellytyksiä kasvattaa julkisen taloudenpidon raamia.

(Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, syksy 2022, 10–12)

Suomen talouden tunnuslukuja	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Muuttuja										
Bruttokansantuote, mrd. euroa			226	234	240	238	251	269	279	289
Palvelut, määrän muutos, %	0,4	1,6	2,6	2,4	1,7	-3,1	3,6	1,5	0,8	1,5
Työn tuottavuus, muutos, %	0,2	2,0	3,0	-1,0	0,2	0,2	0,1	0,3	0,7	1,3
Ansiotasoindeksi, muutos, %	1,4	0,9	0,2	1,7	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	-0,2	0,4	0,7	1,1	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
(%-yksikköä)										
Työttömyysaste	9,4	8,8	8,6	7,4	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Työllisyysaste			69,6	71,7	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Vero/BKT	43,9	43,8	42,9	42,4	42,2	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Julkiset menot/BKT	57,1	55,6	53,7	53,4	53,3	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Julkinen velka/BKT	63,5	62,6	60,8	58,9	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,7	0,4	0,5	0,7	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0
**ennuste										
Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, syyskuu 2022										

1.2 Kuntatalous

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Tilikauden tulos säilyi lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Sekä kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat nopeasti vuoden 2020 hitaan kasvun jälkeen, mutta toimintatuottojen kasvu oli suhteellisesti vieläkin voimakkaampaa. Toimintatuottojen kasvua kiihdyttivät kuntayhtymien hyvä myyntitulojen kasvu sekä se, että valtion koronatuettujen kohdentamisen painopiste muuttui valtionosuuksista valtionavustuksiin. Koronaepidemiaan liittyvät valtion tuet olivat edellisvuoden tapaan huomattavat, mikä edesauttoi merkittävästi kuntien taloustilanteen säilymistä vahvana.

Verotulot kasvoivat ennakoituakin paremmin. Etenkin yhteisöverotulot ja kiinteistöverotulot kasvoivat huomattavasti, mutta sen sijaan kunnallisveron kasvu jäi noin 2 prosenttiin. Kuntasektorin koronaepidemian tukipakettiin sisältyvä kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus jatkui vielä vuonna 2021. Valtionosuudet puolestaan vähenivät lähes 10 prosenttia, koska valtaosa vuoden 2021 koronatuista myönnettiin valtionavustuksina vuoden 2020 valtionosuuksien sijaan.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämismäärä siirtyi kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruiseksi 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveyden huollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätketty muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätysellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeinkin.

(Lähde: Valtionvarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2023 Syksy 2022, 7–11)

Kuntatalous 2018–2026

Kuntatalouden kehitys vuoteen 2026, mrd. €									
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintakate	-28,6	29,8	-30,6	-31,5	-33,1	-12,8	-13,3	-13,8	-14,4
Verotulot	22,4	23,0	23,9	25,5	26,5	14,2	13,3	13,7	14,2
Valtionosuudet	8,5	8,7	11,0	10,1	10,8	3,8	3,9	4,0	4,1
Rahoituserät, netto	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Vuosikate	2,7	2,3	4,7	4,6	4,5	5,5	4,2	4,1	4,1
Poistot	-2,8	-2,9	-3,1	-3,1	-3,2	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Satunnaiset erät, netto	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden tulos	0,0	-0,2	1,7	1,6	1,5	2,7	1,3	1,1	0,9
Investoinnit, netto	-3,9	-4,0	-4,7	-4,1	-3,7	-3,6	-3,8	-3,9	-4,1
Lainakanta	19,4	21,9	23,4	24,2	24,8	18,8	19,3	20,1	21,1
Rahavarat	6,0	6,3	7,9	8,1	7,8	7,6	7,6	7,6	7,6

Lähde: Vuodet 2018 ja 2019 Tilastokeskus, Vuosien 2020-2025 arviot: VM, Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, Syksy 2022

Kuntatalouden lukuja vv. 2016–2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vuosikate, €/asukas	494	596	376	316	739	678
Vuosikate %:a poistoista	128	149	94	75	170	157
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1892	2072	2061	2025	2293	2518
Tilikauden tulos negatiinen (kuntien lukumäärä)	94	51	200	230	27	
Negatiivisten vuosikatteiden lukumäärä (kuntien lukumäärä)	14	4	43	65	2	13
Taseessa kertynyttä alijäämää (kuntien lukumäärä)	34	23	40	56	31	18
Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvu, %	0,9	** -1,3	3,1	3,6	1,6	7,7

Lähde: Tilastokeskus, vuodet 2016-2018; VM, vuosien 2019-2021 arviot

**Vuonna 2017 toimintamenojen kasvua hidastaa perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto

Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

Verotulojen kehitys

Kuntien verotuloista keskimäärin 84 % kertyy kunnallisverosta, noin 8 % yhteisöverosta ja noin 8 % kiinteistöverosta.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ			KOKO MAA , Milj.€			
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji						
Kunnallisvero	20 706	21 690	9 970	9 300	9 550	9 950
<i>Muutos %</i>	2,4	4,8	-54,0	-6,7	2,7	4,2
Yhteisövero	2 859	2 950	2 050	1 870	1 940	2 000
<i>Muutos %</i>	45,4	3,2	-30,5	-8,8	3,7	3,1
Kiinteistövero	1 973	2 120	2 080	2 100	2 120	2 140
<i>Muutos %</i>	12,9	7,5	-1,9	1,0	1,0	0,9
VEROTULO KIRJATTAVA	25 538	26 760	14 100	13 270	13 610	14 090
<i>Muutos %</i>	6,7	4,8	-47,3	-5,9	2,6	3,5

Lähde: Kuntaliitto 23.9.2022

Kunnille arvioidaan kertyvän verotuloja noin 26,760 mrd. euroa vuonna 2022, mikä on noin 4,8 % enemmän kuin vuonna 2021. Verotulojen kasvua selittävät erityisesti suotuisa tulo- ja työllisyyskehitys.

Vuonna 2023 kunnallisvero arvioidaan kertyvän 9,970 mrd. euroa. Vuoden 2022 alussa kunnallisveroprosentti nousi 16 kunnassa ja laski 12 kunnassa. Korotusten taustalla on erilaisia syitä, mm. menojen, erityisesti sote-menojen, kasvu on ollut ripeää, eikä kunnan taloutta ole saatu tasapainotettua riittävästi muilla toimilla. Kunnan tulokehitys on ollut vaikeaa mm. eläköitymisen ja heikosti kehittyvien verotulojen vuoksi. Tavoitteena on rahoittaa koulujen peruskorjauksia, rakennushankkeita ja kunnallistekniikan investointeja. Veroprosentin laskun taustalla ovat mm. imagosyyt, tahto houkuttaa kuntaan uusia asukkaita. Aikaisempina vuosina tehdyt sopeutustoimen ovat tasapainottaneet kunnan taloutta ja nyt kiristykset halutaan perua.

Kuntien yhteisövero arvioidaan vuonna 2023 kertyvän 2,050 mrd. euroa (laskua 30,5 % edelliseen vuoteen verrattuna).

Kiinteistöverojen arvioidaan vuonna 2023 kertyvän 2,080 mrd. euroa (laskua -1,9 % edelliseen vuoteen verrattuna).

(Lähde: Kuntaliitto: Verotuloennuste, 23.9.2022)

Valtionosuudet

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Valtionosuuspäätökset tehdään varainhoitovuotta edeltävässä joulukuussa. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnalle yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Kuntien valtionosuusprosentti on 22,09 vuonna 2022 (23,59 vuonna 2022).

Kuntien valtionavut ovat 5,4 mrd. euroa vuonna 2023. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 4,0 mrd. euroa eli 0,3 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,5 mrd. euroa. Valtionapujen taso alenee huomattavasti suhteessa vuoden 2022 johtunen sote-uudistuksesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia ja veromenetysten korvauksia siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen, ja lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan valtionavustukset kohdistuvat jatkossa pääosin hyvinvointialueille.

(Lähteet: Kuntaliitto: Kuntien valtionavut ja valtionosuusjärjestelmä; Valtionvarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, Syksy 2022, 29)

1.3 Kainuun maakunta

Maakunnan alueellinen kehitys

Väestö

Kainuun väkiluku

Vuosi	1960	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024*
Henkilöä	106 880	73 061	72 306	71 664	71 255	70 332	69 684	69 046
*Tilastokeskus 19.10.2022								
Vaala siirtyi Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan vuoden 2016 alusta.								

Kainuun väkiluku kasvoi sotien jälkeen aina 1960-luvun puoliväliin asti ja oli suurimmillaan 1960-luvun alussa, yli 100 000 henkeä. Väestömäärä on vähentynyt 1960-luvun puolivälin jälkeen kaikissa Kainuun kunnissa, paitsi Kajaanissa, jossa väestö alkoi vähentyä vasta 1990-luvulla. Väestö on vähentynyt erityisesti Kehys-Kainuun kunnissa. 2000-luvun aikana väestö on vähentynyt Kainuussa 14 481 asukkaalla (vuonna 2000 asukkaita yhteensä 85 736 asukasta, vuonna 2021 yhteensä 71 255 asukasta).

Kainuun negatiivisen väestönkehityksen on aiheuttanut alhainen syntyvyys ja maakunnasta pois suuntautunut muutto. Maakunnasta poismuuttajissa suurimpina ryhminä ovat olleet nuoret ja työikäiset. Tämä on vanhentanut Kainuun väestön keski-ikää ja alentanut syntyvyyttä. Näin ollen muuttoliikkeen ohella myös luonnollinen väestön kehitys on alentanut väestön määrää.

Tilastokeskuksen ennusteen (31.12.2021) mukaan Kainuun väestön väheneminen jatkuu ja väkiluku olisi 68 430 asukasta vuonna 2025 ja 65 494 asukasta vuonna 2030.

Työvoima ja työllisyys

Kainuun työvoima

	31.8.2017	31.8.2018	31.8.2019	31.8.2020	31.8.2021	31.8.2022
Työvoima (hlöä)	33 192	32 673	32 067	31 604	30 941	30 908
Työttömät (hlöä)	3 919	3 302	3 052	3 188	2 932	2 530
%	11,8	10,1	9,5	10,1	9,5	8,2
Koko maan tyött.aste,						
%	11,0	9,2	8,9	7,7	6,5	9,1
Lähde: Kainuun ELY-keskus: Työllisyyskatsaus Elokuu 2022						

Kainuun maakunnan hallinto ja yhteistoiminta 2013 alkaen

Kainuun maakuntahallinto päättyi 31.12.2012. Kainuun kuntia koskee vuodesta 2013 alkaen normaali lainsäädäntö ja kuntarakennemuutosten säännökset.

Kainuun kunnat päättivät, että yhteistoimintaa jatketaan seuraavasti:

1. Maakunnan liiton tehtäviä varten perustettiin Kainuun liitto -kuntayhtymä

Jäsenkuntien maksuosuus määräytyy edellisen vuoden joulukuun lopun tilastokeskuksen virallisen asukasluvun mukaisessa suhteessa.

2. Sosiaali- ja terveystoimen tehtäviä varten perustettiin Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen hoitaa Kainuun hyvinvointialue.

3. Toisen asteen koulutus

Lukiotoiminta palautui peruskunnille takaisin. Ammatillinen koulutus hankittiin Kajaanin kaupungin ylläpitämältä toisen asteen koulutusliikelaitokselta yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nuorisoasteen ammatillinen koulutus päättyi Suomussalmella 30.5.2015.

4. Hallinnon tukipalvelut

Hallinnon tukipalvelusta tietohallinnon palvelut hoidetaan sote-kuntayhtymässä yhteistoimintamallin pohjalta 31.12.2020 asti. Vuoden 2021 alusta ICT-palvelut hoitaa Atea Finland Oy. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut hoitaa 1.1.2020 alkaen Monetra Oulu Oy.

2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

2.1 Kunnan perusinformaatio

Kunnan alue ja sijainti

Kunnan kokonaispinta-ala on 5 858 km² (asukastiheys 1,4 as/km²), josta maapinta-ala 5 271 km². Suurin pituus luoteesta kaakkoon on 120 km ja leveys koillisesta lounaaseen 80 km. Kunnan alueen halki kulkee valtatie numero 5, E73. Lähin reittiliikenteen lentokenttä on Kajaanissa, 115 km:n etäisyydellä kuntakeskuksesta.

Hallinnollinen asema

Suomussalmen kunta kuuluu seuraaviin hallinnollisiin yksiköihin:

Aluehallintovirasto: Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Maakunta: Kainuu

Hiippakunta: Kuopio (Kajaanin rovastikunta, Suomussalmen seurakunta)

Poliisilaitos: Oulun poliisilaitos (Suomussalmen poliisiasema)

Maistraatti: Pohjois-Suomen maistraatin Kajaanin yksikkö

Hallinto-oikeus: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käräjäoikeus: Kainuun käräjäoikeus (v. 2019 alkaen skype-yhteys kunnantalolta)

Hovioikeus: Rovaniemen hovioikeus

Oikeusaputoimisto: Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri (Kainuun edunvalvontatoimisto)

Syyttäjänvirasto: Oulun syyttäjänvirasto (Kajaanin palvelutoimisto)

Ulosottolaitos 1.12.2020 alkaen: Kainuun ulosottovirasto (Kajaanin toimipaikka, Suomussalmen sivutoimipaikka)

Vakuutuspiiri (Kela): Pohjoinen vakuutuspiiri (palvelupiste Suomussalmella)

Puolustusvoimien alueellinen hallintoviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluetuomisto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus: Kainuun ELY-keskus

Työ- ja elinkeinotoimisto: Kainuun TE-toimisto (Suomussalmen toimipaikka)

Väestö ja työvoima

Kunnan väkiluvun kehitys ja Tilastokeskuksen ennuste vuoteen 2040

Kunta	VÄESTÖ 31.12.2021		VÄESTÖENNUSTE 2022-2040		
	Tilastokeskus 19.10.2022	Tilastokeskus 19.10.2022	Tilastokeskus 19.10.2022	Tilastokeskus 19.10.2022	Tilastokeskus 19.10.2022
	Asukasluku (henk.)	Asukasluvun vuosimuutos (%)	Väestöennuste 2022 (henk.)	Väestöennuste 2025 (henk.)	Väestöennuste 2040 (henk.)
Kuhmo	7 925	-1,45	7 752	7 347	5 848
Sotkamo	10 348	0,46	10 200	10 047	9 298
Suomussalmi	7 508	-1,13	7 442	6 909	5 477
Koko maa	5 548 241	0,26	555 002	5 576 186	5 588 011
Kainuu ilman Vaalaa	71 255	-0,57	70 332	68 430	60 312

Väestö ikäryhmittäin

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
% osuus											
0 – 6 v.	378	378	357	340	320	298	272	260	246	237	226
%	4,5 %	4,6 %	4,4 %	4,3 %	4,1 %	3,9 %	3,6 %	3,6 %	3,4 %	3,4 %	3,3 %
7 – 64 v.	5 359	5 198	5 010	4 778	4 573	4 420	4 311	4 096	3 973	3 839	3 719
%	64,3 %	63,5 %	62,2 %	60,8 %	59,2 %	58,2 %	57,4 %	56,1 %	55,5 %	54,6 %	53,8 %
65 – 74 v.	1 391	1 394	1 473	1 536	1 606	1 631	1 648	1 620	1 580	1 544	1 514
%	16,7 %	17,0 %	18,3 %	19,5 %	20,8 %	21,5 %	21,9 %	22,2 %	22,1 %	22,0 %	21,9 %
75 – 84 v.	837	844	845	834	853	856	900	928	962	992	1042
%	10,0 %	10,3 %	10,5 %	10,6 %	11,0 %	11,3 %	12,0 %	12,7 %	13,4 %	14,1 %	15,1 %
Yli 85 v. -	371	373	366	374	375	389	377	393	401	421	408
%	4,5 %	4,6 %	4,5 %	4,8 %	4,9 %	5,1 %	5,0 %	5,4 %	5,6 %	6,0 %	5,9 %
Yhteensä	8 336	8 187	8 051	7 862	7 727	7 594	7 508	7 297	7 162	7 033	6 909
muutos/as.	-150	-149	-136	-189	-135	-133	-86	-211	-346	-264	-124
%-muutos	-1,8	-1,8	-1,7	-2,3	-1,7	-1,7	-1,1	-2,8	-1,9	-1,8	-1,8

Lähde: Tilastokeskus 30.9.2022
*ennuste

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestö vähenee vajaan 2 %:n vuosivauhdilla. Vuonna 2022 väkiluku on syyskuun loppuun mennessä vähentynyt 101 henkeä eli 1,35 %, edellisenä vuonna vastaavana aikana 44 henkeä eli 0,58 %.

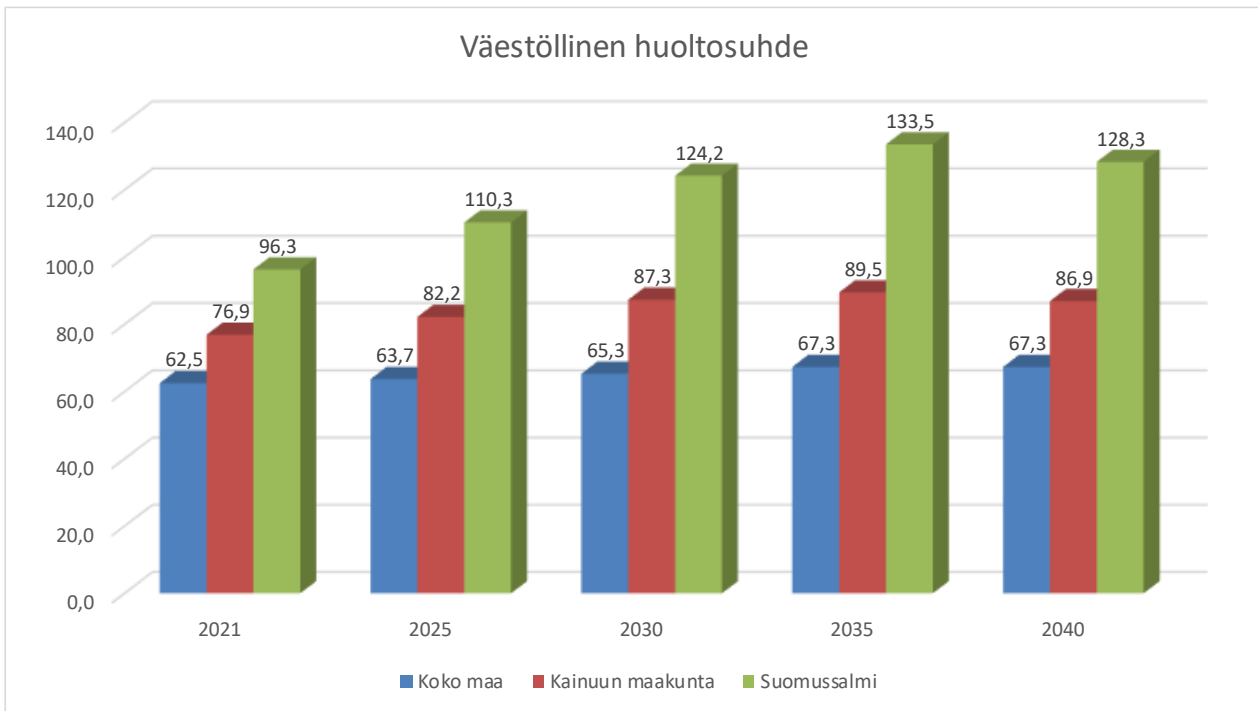
Väestörakenteen kehityssuunta on edelleen vinoutumassa. Lasten ja työikäisten määrä laskee koko väestön määrää nopeammin. 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa noin parin kolmen prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2021 lopussa yli 65-vuotiaiden osuus oli 39 % (koko maassa keskimäärin 23 %), yli 75-vuotiaiden osuus 16 %.

Syntyneet

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
65	53	51	38	34	36	27	27	35	31

*ennuste

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa, paljonko on lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohden. Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-65-vuotiaiden määrään. (Lähde: Tilastokeskus 20.10.2021)

Asukasluku, työvoima ja työllisyys

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskim. Lähde: Kainuun ELY-keskus 21.1.2022, As.luku Tilastokeskus 25.1.2022											
Suomussalmi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koko väestö	8943	8813	8661	8486	8336	8187	8051	7862	7727	7594	7509
Työvoima	3714	3653	3588	3576	3403	3576	3403	3317	3228	3121	2969
Työlliset	3114	3006	2709	2714	2596	2897	2762	2814	2771	2643	2571
Työttömät	600	647	879	862	807	679	641	503	457	478	398
Työttömyys-%	16,2	14,3	17,0	18,8	19,7	17,7	16,5	14,1	13,7	13,8	13,4
Työvoiman ulkopuolella	5229	5160	5073	4910	4933	4611	4648	4545	4499	4473	4540

Työvoima: kaikki 15–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työllinen: kaikki 18–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työtön: vuoden viimeisenä päivänä työttömänä olleet 15–74-vuotiaat

Elinkeinorakenne

Suomussalmi				
Alueellä työssäkäyvät (työpaikat)				
Lähde: Tilastokeskus 25.10.2022				
	31.12.2019		31.12.2020	
	lkm	%	lkm	%
Maa- ja metsätalous	253	11,3	229	10,4
Jalostus	384	17,1	365	16,6
Palvelut	1 558	69,3	1 563	71,2
Tuntematon	52	2,3	37	1,7
Yhteensä	2 247	100,0	2 194	100,0

Työllinen työvoima

Suomussalmi						
Työllinen työvoima (alueen ja toimialan mukaan)						
Lähde: Tilastokeskus 25.10.2022						
31.12.2020						
	Suomussalmi		Kainuu		Koko maa	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	230	9,4	1 497	5,5	60 770	2,7
Jalostus	383	15,7	3 458	12,8	308 319	13,5
Palvelut	1 788	73,3	21 875	80,7	1 882 480	82,4
Tuntematon	37	1,5	268	1,0	33 104	1,4
Yhteensä	2 438	100,0	27 098	100,0	2 284 673	100

2.2 Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio

Suomussalmen kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.6.2022 kuntastrategian *Suomussalmi nyt ja huomenna* vuosille 2022–2025. Strategian visiossa Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on myös kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Visioon sisältyy myös arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys, jotka takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle. Lisäksi menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Suomussalmen kunnan kannalta keskeiset menestystekijät ovat:

Uudistuminen
Identiteetti
Elinvoimaisuus
Yhteisöllisyys
Hyvinvointi

Kuntastrategian toteuttamiseksi laaditaan erilaisia toimenpideohjelmiä.

Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen ja tilinpäätöksen sekä osavuosikatsausten yhteydessä.

Suomussalmen visio

Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.

Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

1. Uudistuminen

- Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle
- Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä
- Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehditaan taloudesta kestävästi
- Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa

2. Identiteetti

- Omaleimainen kulttuuri, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme
- Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme
- Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia
- Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

3. Elinvoimaisuus

- Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen
- Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen
- Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien

4. Yhteisöllisyys

- Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä
- Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa
- Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen

5. Hyvinvointi

- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä
- Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

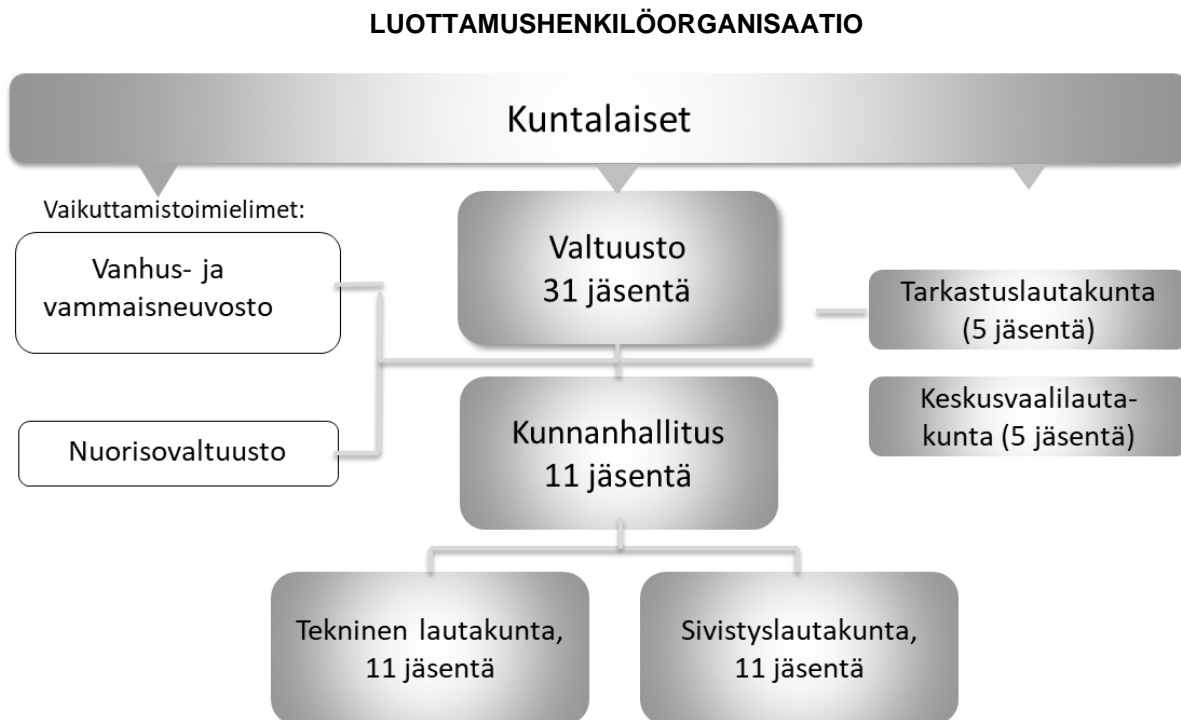
Kunnanvaltuusto

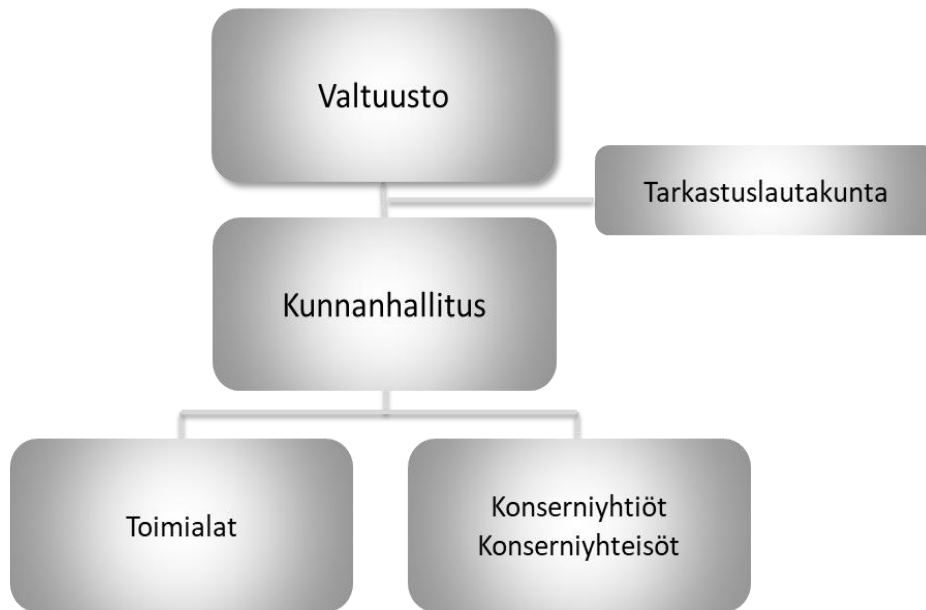
Kunnanvaltuustossa on 31 jäsentä ja sen paikkajakauma on vuoden 2021 elokuussa alkaneena toimikautena seuraava:

Suomen Keskusta	14
Vasemmistoliitto	8
Kansallinen Kokoomus	4
Perussuomalaiset	5

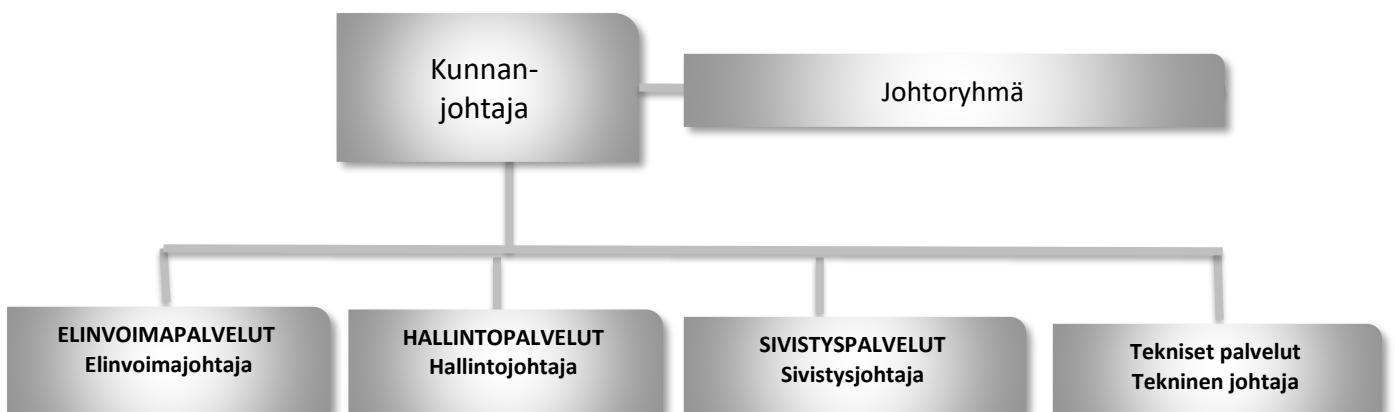
Muut toimielimet

Kunnanhallituksessa on 11 jäsentä. Sivistys- ja teknisessä lautakunnassa on 11 jäsentä.

KONSERNIORGANISAATIO**Palveluorganisaatio**

Kunnan hallintoa johtaa kunnanjohtaja. Hänen alaisuudessaan on neljä toimialuetta: Elinvoima-, hallinto-, sivistys- ja tekniset palvelut. Toimialueet jakautuvat palveluyksiköihin.

PALVELUORGANISAATIO**Johtoryhmä:**

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja
 Anniina Niemelä, hallintojohtaja
 Teemu Piirainen, sivistysjohtaja
 Niina Kinnunen, tekninen johtaja
 Jonne Maaninka, elinvoimajohtaja

2.2.3 Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu) ja asianosaisen toimielimen tehtävälueen johtavat viranhaltijat

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen
hallintojohtaja Anniina Niemelä
talouspäällikkö Sirpa Kovalainen
elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
sivistysjohtaja Teemu Piirainen
varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen
vs. kulttuurituottaja Veera Tavila, Joni Kinnunen virkavapaalla
kansalaisopiston rehtori Tarja Peitsaho
liikuntasihteeri Hannastiina Piikivi
nuorisosihteeri Eija Järvenpää
vt. kirjastotoimenjohtaja Pauli Jylhänkangas
tekninen johtaja Niina Kinnunen
rakennustarkastaja Asko Kinnunen
ympäristötarkastaja Jukka Korhonen

2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §). Lisäksi valtuuston tulee hyväksyä hallintosääntö, jossa on tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (90 §).

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Novum Oy on tehnyt Suomussalmen kunnalle riskienhallinnan kartoituksen vuonna 2007 ja ehdotuksen riskienhallintaprosessin kehittämiseksi vuonna 2011. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2019.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Suomussalmen kunnan päivitetyn konserniohjeen 14.11.2017 § 70. Valtuusto hyväksyi uuden hallintosäännön 30.5.2017 § 18. Hallintosäännöllä kumottiin voimassa olevat Suomussalmen kunnan hallintosääntö (kunnanvaltuusto 9.6.2014), valtuuston työjärjestys (kunnanvaltuusto 7.10.1995), Suomussalmen kunnan tarkastussääntö (kunnanvaltuusto 25.1.2005) ja Luottamushenkilöiden palkkiosääntö (kunnanvaltuusto 9.12.2014). Hallintosääntöä on päivitetty kesällä 2021 (valtuusto 14.6.2021 § 25).

Kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on päivitetty vuonna 2014 ja ne ovat tulleet voimaan 1.8.2014. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje on päivitetty lokakuussa 2015 ja se on tullut voimaan 1.12.2015.

2.3 Toiminnan muutokset

Vuoden 2021 alusta IT-tukipalvelujen osalta perustietotekniikka palvelut on hankittu Kuntien Tiera Oy:n verkko-kaupan kautta ja konesali- ja kapasiteettipalvelut Atea Oy:ltä. Maaliskuussa 2021 alkoi työllisyyden kuntakokeilu ja uusi valtuustokausi elokuussa 2021.

Vuodesta 2023 tulee historiallinen sote-uudistuksen myötä. Kainuun kunnat eivät voi tuottaa ateria- ja puhtaanapalveluita hyvinvointialueella nykymuodossaan eikä hyvinvointialue voi ostaa tukipalveluita kuntaomisteiselta toimijalta ilman kilpailuttamista. Tätä kirjoitettaessa Kainuun kunnat (pl. Kajaani) ovat tehneet periaatepäätöksen, että kunnat ovat mukana ateria- ja puhtaanapalveluiden yhtiöittämisessä ja Inhouse-yhtiön perustamisessa.

2.4 Henkilöstö

Suomussalmen kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan 30.6.2022 kunnanvaltuustossa hyväksytyn hallintosäännön määräyksiä.

Toimivalta henkilöstöasioissa on määritelty hallintosäännön luvussa 6. Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa, eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kunnanhallituksella.

Vuoden 2021 viimeisenä päivänä työsuhteessa kuntaan oli 234 vakituista henkilöä ja yhteensä 320 henkilöä. Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana virkavapauksien, sijaisuuksien, tilapäisten työntekijöiden ynnä muiden syiden vuoksi.

Vuonna 2023 kunnan vakituksissa tehtävissä henkilöstöä on arviolta 237 henkilöä, luku on arvioitu henkilöstöraportin tulosten pohjalta. Vakituisiin vakansseihin palkataan vuorotteluvapaa-, vanhempainvapaa- ym. sijaisia määräaikaaisesti arviolta 12-20 henkilöä. Muihin määräaikaisiin tehtäviin (rakennemuutoksista tai palvelutarpeesta johtuen määräaikaaisesti, projekteihin yms.) palkataan arviolta 5-15 henkilöä sekä palkkatuettuun työhön noin 25 henkilötyövuotta. Henkilöstöraportoinnissa myös lyhytaikaiset sijaisuudet (esimerkiksi päivän sijaisuudet) kasvattavat määräaikaisten työsuhteiden määrää. Määräaikaisten työsuhteiden määrään on viime aikoina vaikuttaneet esimerkiksi koronapoissaoloista johtuvat sijaisuudet. Alla olevassa taulukossa on arvio kunnan henkilöstömäärästä tulevana vuonna sisältäen myös nyt tiedossa olevat määräaikaiset palvelussuhteet.

VIRAT JA TYÖSUHTEET

Toimiala	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnanhallitus		1	1	1	1	1
Elinvoimapalvelut	5	9	9	9	9	9
Hallintopalvelut	11	8,6	9	10	10	10
Sivistyspalvelut	151	148,7	144,8	145,9	142,9	142,9
Tekniset palvelut	82	79,5	78,5	81,5	81,5	81,5
Yhteensä	249	246,8	242,3	247,4	244,4	244,4
Muutos yhteensä	1	-2,2	-4,5	5,1	-3	0

Osaamisen kehittäminen (koulutussuunnitelma)

Osaamisen kehittämisen tavoitteena on parantaa samanaikaisesti organisaation tuloksellisuutta ja työelämän laatua. Osaamisen kehittämisen perustana on oppimiseen kannustava ilmapiiri. Keskeistä on yhteinen käsitys nykytilasta ja tulevina vuosina tarvittavasta osaamisesta. Osaamisen vahvistumista tuetaan hyvällä perehdyttämällä, koulutuksella sekä erilaisilla työssä oppimisen ja henkilöstön kehittämisen menetelmillä kuten työkierrolla ja työnohjauksella.

Kunnan on laadittava henkilöstösuunnitelma ja koulutustavoitteet työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja edistämiseksi, ja se käsitellään vuosittain henkilöstöpoliittisessa työryhmässä, joka on kunnan yhteistoimintalain mukainen toimielin.

Osaamisen arviointi tapahtuu kehityskeskusteluissa, jossa käydään läpi kunkin työntekijän kouluttautumistarpeet. Osaamisen kehittämisestä ja sen kohdentamisesta voidaan päättää kunkin työpaikan tarpeista lähtien. Tavoitteena on ohjata ammatillisen osaamisen kehittämistoimia myös sellaisille työntekijäryhmille, jotka ovat jääneet vähemmälle koulutukselle.

Kunnan henkilöstösuunnittelun periaatteiden mukaisesti tavoitteena on yksilöllisten kykyjen ja vahvuuksien hyödyntäminen sekä ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys jokaisella vastuualueella.

Osaamistarpeet

Kunnan toimintaympäristön muutoksista tulevat haasteet määrittävät suunnitelmavuosien koulutustarpeita. Muutoksia on ennakoitu kunnan henkilöstöpoliittisessa ohjelmassa ja koulutussuunnitelmassa. Tietotekniikan ja sähköisten palveluiden kehittyminen vaativat uudenlaista osaamista ja koulutusta.

Osaamisen kehittäminen (koulutussuunnitelma)

1. Sähköiset palvelut ja sähköinen toimintaympäristö
  - työn sisältö muuttuu uusien sähköisten työvälineiden käyttöönoton myötä
  - sähköinen päätöksentekomenettely
  - sähköinen asiakirjahallinto
  - asiakaspalvelujen tuottaminen sähköisesti
  - tietosuoja ja tiedonhallintamallit, tiedonhallintalaki sekä saavutettavuus
  - ajantasainen lakiosaaminen
  - ajantasainen oman toimenkuvan substanssiosaaminen
2. Tiedolla johtaminen
  - ennakoiva tietoon perustuvan strategisen johtaminen
  - esimieskoulutukset
  - uusiin järjestelmiin liittyvä osaamisen kehittäminen
  - työhyvinvointi ja itsensä johtaminen
3. Kunnan uusi rooli
  - aktiivinen vuorovaikutus ja viestintä
  - osallisuuden toteutumisen edellytykset
  - asiakaslähtöisyys
  - palvelujen tuottaminen kunnan väestörakenne ja erilaiset palvelutarpeet huomioiden
4. Opetussuunnitelmiin ja oppilastyöhön liittyvä osaamisen kehittäminen

Sähköisten palveluiden kehittyminen ja hyödyntäminen edellyttävät toimintaprosessien uudistamista. Tehtäväkuvia ja nimikkeitä ajanmukaistetaan ja niissä huomioidaan uuden työn luonne. Pääkäyttäjät toimivat kunnan sisällä kouluttajina muulle henkilöstölle (mm. asianhallintajärjestelmän Dynasty10 käyttöönotto).

Henkilöstöä kannustetaan täydennys- ja uudelleen koulutukseen. Omaehtoista kouluttautumista tuetaan koulutusrahaston kautta.

Kehityskeskustelujen ja perehdyttämisen käytäntöjä parannetaan, mihin liittyy OSS-alustan käytön jalkauttaminen sekä perehdyttämiskansion uudistaminen.

3 TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2025

Talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä periaatteita koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 110 pykälään.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja – suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarvioita.

Kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain ja kirjanpitolain säännöksiä. Kunnan on noudatettava myös kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia ohjeita ja lausuntoja. Lisäksi Suomen Kuntaliitto antaa suosituksia kunnan ja kuntayhtymän talouden- ja kirjanpidon hoitamisesta.

3.1 Talousarvioasetelma

3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma

Käyttötalousosa ja investointiosa

Talousarvio ja -suunnitelma ovat valtuuston tärkeimpiä toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa ohjaavat toimintaa. Valtuusto päättää käyttötalousosassa tehtävät, joille se asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä päättää investointiosan hankkeista ja hankeryhmistä. Toiminnan ja talouden suunnittelu on mahdollisuuksien selvittämistä ja hyödyntämistä, erilaisten toimintavaihtoehtojen etsimistä, palvelujen priorisointia, ongelmien ratkaisemista ja toiminnan sopeuttamista kunnan tuloperustaan.

3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma

Tuloslaskelma- ja rahoitusosa

Kunnan kokonaistalouden näkökulmasta tarkasteltuna ohjausvälineinä toimivat talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa. Talousarvion ja -suunnitelman tulee antaa oikea kuva kunnan taloudesta, osoittaa kunnan taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi.

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tulot ja menot, verotulot, valtionosuudet ja suunnitelman mukaiset poistot.

Käyttötaloudesta laaditaan kaksi eri tuloslaskelmaa:

- 1) tuloslaskelma, joka sisältää tuloslaskelman sisäiset ja ulkoiset erät ja jolla seurataan talousarviomäärärahoja käyttötalouden osalta tuloslaskelmamuodossa,
- 2) kirjanpitolain mukainen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, joka laaditaan aina siten, että siitä on eliminoitu sisäiset erät pois.

Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo- ja rahoituslaskelmaosan riittävytensä eri suunnitteluvuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat välitulokset ovat toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulo-rahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkaminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainan-otolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma tulee esittää tilinpäätöksen liitetietona pakollisena informaationa.

Kunnan rahoituksessa on varmistettava maksuvalmiuden riittävyys. Talouden vakauteen vaikuttavat olennaisesti myös kunnan tekemät sitoumukset. Sitoumusten osalta tulee huomioida, että takauksiin, lainanantoon ja muihin pääomasijoituksiin saattaa sisältyä huomattavia riskejä.

3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen

Hallintosäännössä olevan talousarvion täytäntöönpanomääräyksen mukaan kunnanvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmansa.

3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan eivät voi lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan, vaan määräajassa hoitamattomista alijäämistä käynnistyy ns. kriisikuntamenettely. Kunnan talouden tarkastelu ulotettiin vuodesta 2017 alkaen koko kuntakonserniin.

Kuntalakiin on tehty väliaikainen muutos alijäämän kattamiskauden pidentämisestä: Kunta tai kuntayhtymä voi hakea valtiovarainministeriöltä pidennystä alijäämän kattamiskaudelle, jos alijäämän kattaminen määräajassa on vaikeutunut koronavirusepidemian vuoksi. Laki on voimassa 31.12.2025 saakka

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

3.4 Sisäiset erät

Kunnan omien toimialojen keskinäiset laskutukset ovat sisäisiä eriä. Sisäiset erät ovat toiminnan ja talouden ohjauksen ja seurannan kannalta tärkeitä. Tämän vuoksi talousarvion määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Käyttötalouden määrärahoihin sisältyy sisäisiä eriä. Niitä ovat teknisen toimen laskuttamat tila- ja ruokahuolto- ja palvelut muilta toimialueilta. Teknisen toimen tilapalvelujen laskuttamat sisäiset vuokrat sisältävät myös suunnitelmapienotot pääomakuluina, jotta vuokraperusteet olisivat oikeat. Sisäisten erien on oltava yhtä suuret menojen ja tulojen osalta.

3.5 Talousarvion laatimisperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion 2023 laadintaohjeen, aikataulun ja raamin 12.9.2022 § 174. Raamin mukaan talousarvio 2023 on 0,350 milj. euroa ylijäämäinen.

Raamin keskeiset tunnusluvut:
toimintakate -18,854 milj. €
vuosikate 5,110 milj. €
poistot 4,760 milj. €
vuosikate poistoista 107,35 %
tilikauden tulos 0,350 milj. €
tulooveroprosentti 8,86 %

Talousarvioesitykset lautakuntien tuli palauttaa 14.10.2022 mennessä.

4 TALOUSARVION SITOVUUS

4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi tehdä talousarvion muutosehdotuksia.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteita tai tulosarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Talousarviomäärärahat ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin netto, sisältäen sisäiset erät.
Talousarvioraami on laadittu ulkoisilla toimintatuotoilla ja -kuluilla.

Investoinnit

Investointien osalta sitovuustaso on määrärahojen esitystasolla, paitsi talonrakennuksen osalta yli 300 000 euron hankkeet hankekohteittain. Mikäli investointikohteeseen on budjetoitu avustuksia, hankkeen käynnistäminen edellyttää tällöin budjetoidun mukaista avustusta. Ennen hankkeen käynnistymistä on tarkistettava hankkeen kustannusarvio ja laajuus ja sopeutettava se hyväksytyihin kustannusarvioihin ja määrärahoihin. Mikäli hanke toteutetaan ulkopuolisen käyttöön tai ulkopuolisen omistuksessa oleviin tiloihin, on hankkeeseen liittyvät käyttö-, vuokra- tai lunastussopimukset yms. hyväksyttävä etukäteen ja niiden on oltava riittävän pitkiä.

Rahoitus

Rahoitustulojen ja -menojen netto, otto- ja antolainojen osalta rahoituslaskelman mukaisesti.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kunnanvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toimintaa ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

4.2 Toimivalta kunnan taloudessa

Omaisuuuden luovuttaminen ja vuokraaminen (Hallintosäntö 63 §):

Kunnan omaisuuden luovuttamisesta päättää kunnanhallitus valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Hankintavaltuudet (Hallintosäntö 66 §):

Hankintavaltuudet sekä hankintoihin ja palvelujen ostamiseen liittyvistä sopimuksista päättäminen hankintarajojen puitteissa ovat kunnanjohtajalla, toimialajohtajilla ja palveluyksikköjen esimiehillä sekä niillä, joille toimivaltaa on delegoitu edelleen.

Kunnanhallitus päättää kunnan hallintoon ja toimialojen yhteisistä hankinnoista, kun hankinta ylittää 300 000 (alv 0 %) euron arvon. Lautakunta päättää oman toimialansa hankinnoista, kun hankinnan arvo ylittää 300 000 (alv 0 %) euroa.

Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat päättävät hankinnoista, kun hankinnan arvo alittaa 300 000 (alv 0 %) euroa. Palveluyksiköiden esimiehet päättävät hankinnoista, joiden arvo alittaa 50 000 (alv 0 %) euroa.

Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätökset talousarvion hyväksymisen yhteydessä:

Kunnanvaltuusto hyväksyi 12.12.2022 kokouksessaan yksimielisesti seuraavat lisäykset:

Sivulla 80 "elinvoimaisuus" -laatikossa toimenpide "jäähiekko toiminnan tukeminen" muutetaan "jäähelilutoiminnan tukemiseksi". Kyseiseen mittariin "jaetaan vuosittain" lisätään seuraava: "alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten jäävuorot maksetaan kunnan toimesta".

Sivulla 81 "keskeiset muutokset, toiminta" -otsikon alla, toisen kappaleen ensimmäistä virkettä muutetaan seuraavasti: "alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten ohjattua, urheiluseurojen järjestämää toimintaa tuetaan ilmaisoin sali-, kenttä- ja jäävuoroin sekä..." ja kohta jatkuu kuten kirjoitettu.

Neljännän kappaleen ensimmäinen virke muutetaan seuraavasti: "Lasten kesäleiritoimintaan varataan määräraha. SuPS:n jääkiekkojaoston alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten jäävuoromaksuihin varataan riittävä määräraha." Liikuntapalvelujen avustusten summaa korotetaan 30 000 eurosta 42 000 euroon.

5. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma

Suomussalmi - Ulkoinen Tuloslaskelma						
Kustannu : Suomussalmen kunta						
Tuloslaskelma, ulkoiset 1000 €						
Talousarvion syöttö Jakso: 01/2022 - 10/2022 Yksikkö: TEUR						
Ajettu: 24.11.2022 06.27.21	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
MYYNTITUOTOT	4 039	3 916	3 916	3 463	3 463	3 463
MAKSUTUOTOT	696	663	648	628	628	628
TUET JA AVUSTUKSET	1 219	1 231	1 231	1 297	1 306	1 280
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 914	3 323	3 323	4 114	4 114	4 114
TOIMINTATUOTOT	9 868	9 132	9 117	9 502	9 511	9 485
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	156	29	29	80	67	67
PALKAT JA PALKKIOT	-11 806	-11 545	-11 793	-12 098	-12 098	-12 098
HENKILÖSTÖKULUT	-11 806	-11 545	-11 793	-12 098	-12 098	-12 098
ELÄKEKULUT	-3 534	-3 426	-3 469	-2 609	-2 609	-2 609
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-425	-398	-406	-486	-485	-486
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	154	42	42	55	55	55
HENKILÖSIVUKULUT	-3 805	-3 782	-3 834	-3 040	-3 039	-3 040
HENKILÖKULUT YHT	-15 611	-15 327	-15 627	-15 137	-15 137	-15 137
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-40 612	-43 075	-44 406	-819	-819	-819
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-6 494	-6 012	-6 077	-6 796	-6 786	-6 786
PALVELUJEN OSTOT	-47 106	-49 087	-50 483	-7 615	-7 604	-7 604
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-3 685	-3 564	-3 564	-3 714	-3 714	-3 714
VARASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS						
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 685	-3 564	-3 564	-3 714	-3 714	-3 714
AVUSTUKSET KOTITALOUKSILLE	-181	-189	-189	-188	-188	-188
AVUSTUKSET YHTEISÖILLE	-547	-580	-580	-565	-565	-565
AVUSTUKSET	-728	-770	-770	-753	-753	-753
VUOKRAT	-855	-621	-671	-561	-561	-561
MUUT TOIMINTAKULUT	-161	-149	-149	-161	-185	-166
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 016	-770	-820	-722	-746	-727
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-68 146	-69 517	-71 263	-27 941	-27 954	-27 935
TOIMINTAKATE	-58 122	-60 357	-62 118	-18 359	-18 377	-18 384
VEROTULOT	29 995	28 492	30 678	17 298	16 403	16 591
VALTIONOSUUEDET	33 587	35 353	35 470	7 252	7 252	7 252
KORKOTUOTOT	37	16	16	16	16	16
MUUT RAHOITUSTUOTOT	257	197	2 300	306	306	306
KORKOKULUT	-220	-195	-195	-355	-497	-559
MUUT RAHOITUSKULUT	-38	-133	-250	-246	-246	-246
VUOSIKATE	5 496	3 373	5 901	5 912	4 857	4 976
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-3 532	-4 216	-4 216	-4 337	-4 337	-4 337
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 532	-4 216	-4 216	-4 337	-4 337	-4 337
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 964	-843	1 685	1 574	520	639
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	0	0	0	0	0	0
VARAUSTEN LIS (-) TAI VÄH (+)	0	0	0	0	0	0
RAHASTOJEN LIS (-) TAI VÄH (+)	-6	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 958	-843	1 685	1 574	520	639
	TP	TA	TAM	TA	TS	TAS
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
TOIMINTA TUOTOT / TOIMINTAKULUT, %	-14,5	-13,1	-12,8	-34,0	-34,0	-34,0
VUOSIKA TE / POISTOT, %	-155,6	-80,0	-140,0	-136,3	-112,0	-114,7
VUOSIKA TE/ASUKAS eur/as	732	462	808	818	685	714
KERTYNYT YLI/ALIJÄÄMÄ, 1000 e	11 465	10 622	13 150	14 725	15 245	15 883
Asukasluvu vuoden lopussa	7 508	7 301	7 301	7 225	7 095	6 969

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma						
MK 14.12.2022						
1 000 €						
			KV 24.10.22			
	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	5 496	3 373	5 902	5 912	4 857	4 976
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-169					
Toiminnan rahavirta	5 327	3 373	5 902	5 912	4 857	4 976
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-8 159	-10 878	-9 878	-8 821	-10 591	-5 296
Rahoitusosuudet investointimenoihin	155	2 622	1 950	650		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	233					
Investointien rahavirta	-7 771	-8 256	-7 928	-8 171	-10 591	-5 296
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 444	-4 883	-2 026	-2 259	-5 734	-320
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	50	50	50	50	50
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	7 500	7 500	8 000	10 100	4 700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 190	-2 795	-2 795	-2 760	-3 600	-4 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0					
Oman pääoman muutokset	-11					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 777					
Rahoituksen rahavirta	1 022	4 755	4 755	5 290	6 550	650
Rahavarojen muutos	-1 422	-128	2 729	3 031	816	330
Rahavarojen muutos	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kassavarat 31.12.	16 488	17 782	11 491	14 522	15 338	15 668
Kassavarat 1. 1.	17 910	8 762	8 762	11 491	14 522	15 338
muutos	-1 422	9 020	2 729	3 031	816	330
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Investointien tulorahoitus, %	68,7	40,9	74,4	72,4	45,9	94,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	53,9	30,7	55,3	54,3	34,3	53,2
Lainanhoitokate (ei laskuk. hyvä vähintään 2)	1,7	1,2	1,2	2,0	1,3	1,9
Kassasta maksut/vuosi, 1 000 euroa	80 787	83 507	83 507	40 123	42 888	38 136
Kassan riittävyys, pv	74	78	50	132	131	150
Asukasmäärä	7 508	7 301	7 301	7 225	7 095	6 969

5.1 Valtuuston vuosille 2023 – 2024 hyväksymät talouden tavoitteet

1. Menot ja tulot ovat tasapainossa
2. Vuosikatteen on riitettävä poistojen kattamiseen
3. Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto
4. Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit
5. Tavoitteellinen konserniohjaus
6. Osaavat ja innovatiiviset hankinnat

5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämien hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Varainhoitajien kilpailutus

Palkkaperusteet

KT, JAU ja JUKO pääsivät erillissopimukseen kunta-alan uusista virka- ja työehtosopimuksista 2022–2025. Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025. Vuonna 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 %. Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 % ja vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 %.

Yleiskorotus 1.6.2023 ja 1.6.2024 lukien

Korotuksen suuruus kumpanakin vuonna 1,5 prosenttia. Paikallinen järjestelyerä 1.6.2023 ja 1.6.2024 lukien 0,4 prosenttia KVTES:n palkkasummasta. Sopimuskorotuksiin voi vaikuttaa korottavasti verrokialojen kustannusvaikutus.

Lisäksi on sovittu vuosille 2023–2027 kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmää koskevasta kehittämisohjelmasta, joka sisältää palkankorotuksia.

Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus 2022–2025 ja kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus TTES ovat voimassa 1.5.2022–30.4.2025.

Teknisten henkilöstön palkantarkistukset vuonna 2023 ja 2024.

Yleiskorotus 1.6.2023 ja 1.6.2024 lukien, korotuksen suuruus molempina vuosina on 1,5 prosenttia. Paikallinen järjestelyerä 1.6.2023 ja 1.6.2024 lukien molempina vuosina on 0,4 prosenttia TS:n palkkasummasta. Sopimuskorotuksiin voi vaikuttaa korottavasti verrokkialojen kustannusvaikutus.

Tuntipalkkaisen henkilöstön palkkoja tarkistetaan 1.6.2023 lukien 1,5 % ja 1.6.2024 lukien 1,5 %. (Lähde: Kuntatyönantajat, Yleiskirjeet 5/2022, 20.6.2022; 10/2022, 22.6.2022 ja 7/2022, 21.6.2022)

Palkkaperusteiset eläkemaksut, jotka Keva laskuttaa työnantajalta:

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijän eläkemaksun.

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2023 (sisältää työntekijän eläkemaksun)	Prosenttia palkoista
Työansiopohjainen eläkemaksu (kaikilla työnantajilla sama, sisältää työntekijän eläkemaksun)	23,30
Työkyvyttömyyseläkemaksu (työnantajakohtainen)	1,33
Yhteensä	24,63

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijän eläkemaksun.

Työntekijän eläkemaksu 2023 (työnantaja pidättää palkasta, Keva ei laskuta erikseen)	Prosenttia palkoista
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	7,15
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	8,65

Taloudellisen tuen kustannusten Kela arvioi olevan vuonna 2023 alle 0,033 % taloudellisen tuen alaisista palkoista.

Eläkemenoperusteinen maksu poistuu vuoden 2023 alusta ja tilalle tulee tasausmaksu, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Kevan valtuutetut vahvistavat vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Suomussalmen kunnan tasausmaksun arvioitu määrä vuonna 2023 on 0,596 milj. euroa.

5.3 Tuloslaskelma

Toimintatuotot, -kulut ja –kate

Ulkoiset toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Tuet ja avustukset ovat lähinnä valtion avustuksia sekä projektien EU- ja kansallisia rahoitusavustuksia. Muut tuotot ovat vuokratuottoja. Myyntituottoja ovat tulot tavaroista ja palveluksista, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluksista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan. Maksutuotoissa nostetaan asiakkaan omakustannusosuutta.

Ulkoiset toimintatuotot ovat 9,502 milj. euroa (vuoden 2022 muutetussa talousarviossa 9,117 milj. euroa) ja toimintakulut 27,941 milj. euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 34 %. Toimintatuotot nousevat 0,385 milj. euroa verrattuna vuoteen 2022. Maksutuotot tulee tarkistaa vuosittain vähintään kustannuskehitystä vastaavasti, sikäli kuin ne ovat kunnan päätettävissä.

Toimintakate on -18,359 milj. euroa.

Verotulot

Arvioidut verotulot 2021–2025 Suomussalmella

Yhteenveto					
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verolaji					
Kunnallisvero	22 144	22 839	11 030	10 395	10 483
<i>Muutos %</i>	0,2	3,1	-51,7	-5,8	0,8
Yhteisövero	4 580	4 403	2 928	2 668	2 768
<i>Muutos %</i>	52,5	-3,9	-33,5	-8,9	3,7
Kiinteistövero	3 271	3 436	3 340	3 340	3 340
<i>Muutos %</i>	8,4	5,1	-2,8	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	29 995	30 678	17 298	16 403	16 590
<i>Muutos %</i>	6,7	2,3	-43,6	-5,2	1,1
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu					
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	125,1	131,6	134,8	136,6	138,5
<i>Kuluttajahintaindeksin muutos</i>	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9
Peruspalvelujen hintaindeksi	136,6	140,4	144,2	147,5	151,3
<i>Peruspalv. hintaindeksin muutos</i>	2,4	3,8	3,8	3,3	3,8

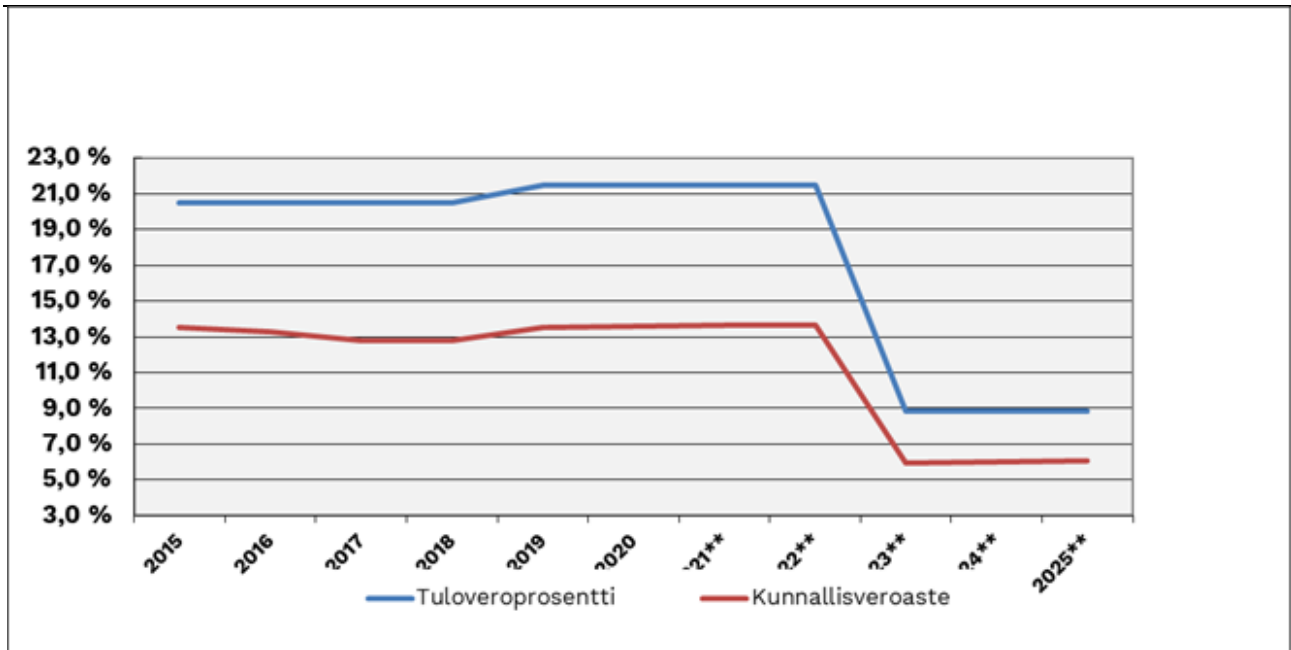
Kunnallisvero

Kuntaliiton ennusteen (26.9.2022) mukaan Suomussalmen kunnallisverotulo on vuonna 2022 noin 22,839 milj. euroa (kasvu edellisestä vuodesta 3,1 %, koko maassa kasvua 4,8 %). Vuonna 2023 kunnallisverokertymä on 11,030 milj. euroa (edellisestä vuodesta -51,7 %, koko maassa -54,0). Vuonna 2023 sote-uudistuksen myötä kuntien vuoden 2023 tuloveroprosentiksi säädetään lailla kunkin vuoden 2022 veroprosentti vähennettynä samalla prosenttiyksikkömäärällä kaikissa kunnissa. Leikattava tuloveroprosentti on 12,64 prosenttiyksikköä.

Tuloveroprosentti ja efektiivinen veroaste (efektiivinen eli todellinen veroaste: veroaste, jonka mukaan kunta keskimäärin saa kunnallisveroa)

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste											1 000 €
Verovuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
Ansiotulot	159 938	159 860	159 285	160 515	161 533	161 561	163 718	167 010	170 460	172 145	174 155
Maksettava vero	21 663	21 232	20 421	20 494	21 811	21 911	22 360	22 851	10 113	10 315	10 546
<i>Tuloveroprosentti</i>	20,50 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %	21,50 %	21,50 %	21,50 %	21,50 %	8,86 %	8,86 %	8,86 %
<i>Kunnallisveroaste</i>	13,54 %	13,28 %	12,82 %	12,77 %	13,50 %	13,56 %	13,66 %	13,68 %	5,93 %	5,99 %	6,06 %
<i>Erotus</i>	6,96 %	7,22 %	7,68 %	7,73 %	8,00 %	7,94 %	7,84 %	7,82 %	2,93 %	2,87 %	2,80 %

Lähde: Kuntaliitto 26.9.2022

Tilasto tuloveroprosentista	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Suomussalmi	20,50	20,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Kainuu	21,12	21,12	21,22	21,05	21,04	21,05
Koko maa	19,91	19,86	19,88	19,97	20,02	20,01

Verotulot kirjataan kirjanpitoon todellisten tilitysten mukaisesti. Kirjanpidon mukaiset verotulot koostuvat eri verovuosien verotilityksistä. Tämän vuoksi talousarviovuoden mukainen verotulo poikkeaa laskennallisesta verovuoden verotuloarviomäärästä.

Yhteisövero

Kuntaliiton arvion (26.9.2022) mukaan Suomussalmen kunnan yhteisöveron kertymä on 4,403 milj. euroa vuonna 2022, laskua edelliseen vuoteen -3,9 %. Vuonna 2023 arvioidaan yhteisöveroa kertyvän 2,928 milj. euroa, laskua -33,5 %.

Yhteisöverotuoton jako-osuuksia on vuosien saatossa muutettu useasti suhdannekehityksen ja lainsäädännön uudistusten johdosta. Yhteisöverokantaa laskettiin vuoden 2012 alussa 26:sta 24,5 prosenttiin ja vuoden 2014 alusta edelleen 20 prosenttiin. Muutokset ovat pienentäneet yhteisöveron tuottoa. Valtio kompensoi kuntien veromenetykset korottamalla niiden yhteisöveron jako-osuutta.

Yhteisöveron veronsaajaryhmien jako-osuudet, %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	**2023	**2024	**2025
Valtio	69,66	68,65	68,70	57,87	55,66	66,24	77,55	78,53	78,39
Kunnat	30,34	31,35	31,30	42,13	44,34	33,76	22,45	21,47	21,61

Kiinteistövero

Kiinteistövero on maan ja rakennusten arvoon perustuva vero, jonka kiinteistön omistaja maksaa kiinteistön sijaintikunnalle. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosenttiin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Vuonna 2023 kiinteistöveron laskennalliseksi tuotoksi kunnille arvioidaan kunnille 2,4 mrd. euroa. Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Verotuksen joustavaan

valmistumiseen siirtyminen saattaa kasvattaa vuoden 2023 kertymää edelleen jonkin verran. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotuksen kertymää arviolta 4 mrd. euroa vuodelle 2023.

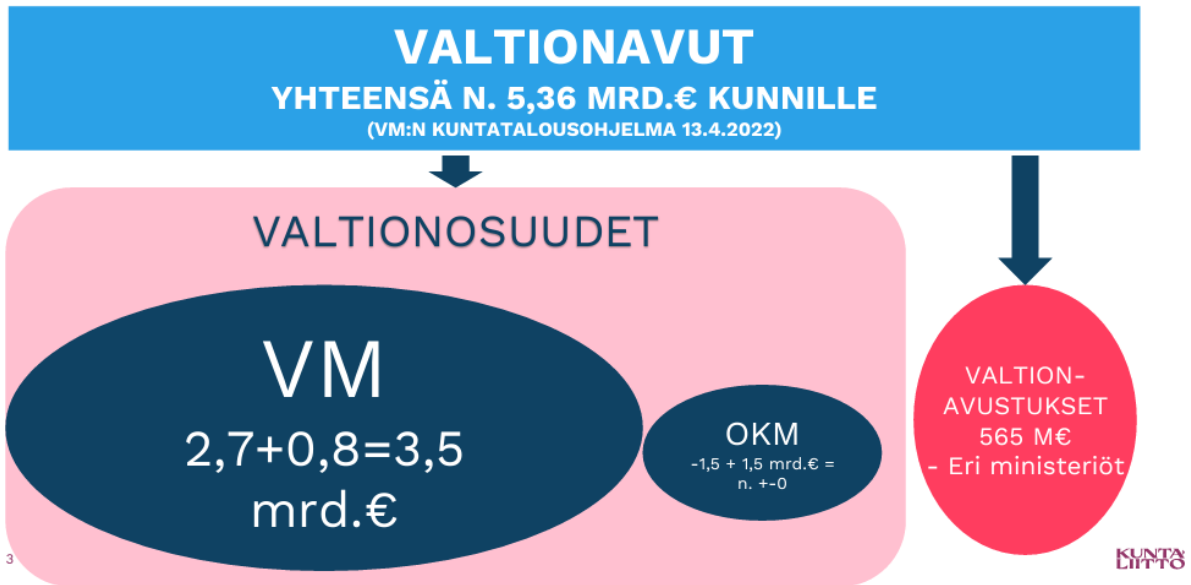
Suomussalmelle arvioidaan vuonna 2022 kiinteistövero kertyvän 3,436 milj. euroa ja 3,340 milj. euroa vuonna 2023.

KIINTEISTÖVEROPROSENTIT v. 2022	enimmäis- rajat, %	Suomus- salmi
Yleinen kiinteistöveroprosentti mm. maapohjat, tuotantorakennukset, konehallit, teollisuusrakennukset	0,93-2,00	1,05
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti myös vakituisten asuinrakennuksen pihapiirissä olevat rakennukset, kuten sauna, autotalli ja muut talousrakennukset	0,41-1,00	0,55
Muiden asuinrakennusten veroprosentti esim. vapaa-ajan asunnot ja tontilla sijaitsevat muut rakennukset (esim. talousrakennus, erillinen saunarakennus, varasto, aitta, puuvaja)	0,93-2,00	1,10
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien on määrättävä prosentti väh. 3,00 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeammaksi, kuitenkin enintään 6,00 prosenttia	2,00-6,00	3,10
Yleishyödyllinen käyttö yleishyödyllisen yhteisön omistama rakennus ja sen maapohja, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä	0,00-2,00	0,00
Eräiden laitosten veroprosentti Kunnanvaltuusto voi määrätä veroprosentin rakennuksille ja rakennelmille, jotka kuuluvat voimalaitokseen ja ydinpolttoaineen loppusijoituslaitokseen	0,93-3,10	3,10

Käyttötarkoitus	verotus- arvo	kiinteistövero	kiinteistöveron muutos, %	vero%	enimmäis- rajat
vakituinen asuinrakennus	159 069 170	874 880	2,5	0,55	0,41-1,00
muu kuin vakituinen asuinrakennus	34 674 498	381 419	4,5	1,10	0,93-2,00
yleinen (rakennus)	27 851 373	292 439	2,4	1,05	0,93-2,00
voimalaitosrakennus	48 647 924	1 508 086	3,1	3,10	0,93-3,10
yleishyöd. käytössä rakennus	1 303 610	0	0,0	0,00	0,00-2,00
rakennukset yhteensä	271 546 575	3 056 825	3,0		
yleinen, maapohja	29 935 890	314 332	1,5	1,05	0,93-2,00
yleishyöd. käytössä maapohja	140 160	0	0,0	0,00	0,00-2,00
rakentamaton rakennuspaikka	294 254	9 122	0,3	3,10	2,00-6,00
maapohjat yhteensä	30 370 304	323 454	1,4		
yhteensä	301 916 879	3 380 279	2,9		

Lähde: Verohallinto (ennakkotieto)

Valtionosuudet

Kuntien valtionavut ovat 5,4 mrd. euroa vuonna 2023. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 4,0 mrd. euroa eli 0,3 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,5 mrd. euroa. Valtionapujen taso alenee huomattavasti suhteessa vuoden 2022 johtunen sote-uudistuksesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia ja veromenetysten korvauksia siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen, ja lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan valtionavustukset kohdistuvat jatkossa pääosin hyvinvointialueille.

Lähteet: Kuntaliitto: Kuntien valtionavut ja valtionosuusjärjestelmä; Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, Syksy 2022, 29)

Arvioidut valtionosuudet 2020–2025

1000 €	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023	TAS2024	TAS2025
Valtionosuudet	34 348	33 587	35 353	7 252	10 638	9 675
Muutos, %	+11,71	+2,01	+5,05	-69,9	1,34	-9,05
€/asukas	3979	4473	4842	1004	1499	1388

Rahoitustuotot ja rahoituskulut

Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja on yhteensä 0,322 milj. euroa ja korkokuluja ja muita rahoituskuluja yhteensä 0,601 milj. euroa. Korkokulujen määrä riippuu uuden lainan määrästä, korkoprosentista ja nostoajasta.

Vuosikate

Vuosikate on 5,912 milj. euroa eli 818 euroa asukasta kohti. Vuosikate kattaa poistoista 136 prosenttia.

Poistot

Poistojen määräksi on arvioitu 4,337 milj. €. Poistojen arviointipohjana on ollut nykyinen poistonalainen käyttöomaisuus, keskeneräisistä valmiisiin hankkeisiin kirjattavat investoinnit sekä vuoden 2022 poistonalaiset nettoinvestoinnit ja vuoden 2023 nettoinvestoinnit.

Kunnanhallitus on hyväksynyt (22.10.2019 § 183) lukion poistosuunnitelman muutoksen, jonka mukaan rakennus poistetaan taseesta vuosina 2020–2025.

5.4 Rahoitus

5.4.1 Lainat

Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä ylläpitäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin.

1000 euroa									
Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025
	TP	TP	TP	TP	TA	TAM	TA	TAS	TAS
lainanotto	1 000	3 995	10 000	5 000	7 500	7 500	8 000	10 100	4 700
lyhennykset	3 745	1 690	2 205	2 190	2 795	2 795	2 760	3 600	4 100
nettolainanotto	-2 745	2 305	7 795	2 810	4 705	4 705	5 240	6 500	600
lainakanta	12 965	15 272	23 067	25 881	30 586	30 586	35 826	42 326	42 926
korot	184	212	189	109	229	355	355	497	559
hoitokustannukset	3 929	1 902	2 394	2 299	3 024	3 150	3 115	4 097	4 659
lainojen hoitokate	-0,6	0,9	1,7	2,4	1,2	2,0	2,0	1,3	1,2
lainat euroa/asukas	1 649	1 976	3 038	3 447	4 189	4 233	4 959	5 966	6 160
asukasluku	7 862	7 727	7 594	7 508	7 301	7 225	7 225	7 095	6 969
vuosikate	-884	1 577	3 862	5 496	3 373	5 901	5 912	4 857	4 976
investoinnit, netto	1 532	2 543	8 823	7 944	8 256	7 928	8 171	10 591	5 296

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun lainojen hoitokatteen tunnusluku on yli 2, tyydyttävä kun luku on 1–2 ja heikko, kun luku jää alle yhden.

Lainakanta/asukas	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Suomussalmi	1559	1951	1649	1976	3037	3447
Kainuu	2744	3118	3253	3602	3503	3458
Koko maa	2933	2933	3039	3342	3478	3476

Manner-Suomen kuntien lainakanta oli vuoden 2020 päättyessä 19,1 miljardia euroa (3378 euroa/asukas). Lainakanta kasvoi vuoden aikana 3,8 prosenttia.

5.4.2 Antolainat

Suomussalmen kunta on lainannut (kh 16.12.2014 § 219) tytäryhtiölleen Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 euroa 20 vuodeksi. Velka on ollut vapaa lyhennyksistä 5 vuoden ajan. Lyhennys eräänny maksettavaksi vuosittain vuoden viimeisenä päivänä ja ensimmäinen lyhennys (50 000 euroa) eräänny 31.12.2020

Kuntalain 129 §:n mukainen riski: ”Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.” Suomussalmen kunnan riski on 672 500 euroa, joka on kunnan peruspääomasta noin 1,8 %.

5.5 Ylijäämä/alijäämä

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä on 11,464 milj. euroa, 1527 euroa asukasta kohti ja 9,9 tuloveroprosenttia. Vuoden 2022 muutetussa talousarviossa ylijäämä on 1,686 milj. euroa, joten tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä olisi 13,150 milj. euroa eli noin 1801 euroa asukasta kohti ja 11,2 veroprosentin verran.

	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025
	TP	TP	TP	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
A OMA PÄÄOMA	53 628	51 247	51 002	52 955	52 117	54 647	56 220	56 740	57 379
I Peruspääoma	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 225	37 224	37 224	37 224
II Liittymismaksurahasto									
III Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV Muut omat rahastot	4 297	4 274	4 272	4 267	4 272	4 272	4 272	4 272	4 272
-josta elinkeinojen kehittämisrahasto	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728
-josta vahinkorahasto	379	358	356	346	356	356	356	356	356
-josta koulutusrahasto	29	24	24	24	24	24	24	24	24
-josta stipendirahasto	93	93	92	91	92	92	92	92	92
- josta harrastajakulttuurirahasto	66	71	72	78	72	72	72	72	72
- josta kylien kehittämisrahasto	2	1	0	0	0	0	0	0	0
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 940	12 107	9 749	9 506	11 464	11 464	13 150	14 724	15 244
VI Tilikauden yli-/alijäämä	-5 833	-2 358	-243	1 958	-843	1 686	1 574	520	639
KUMULATIIVINEN YLI/ALIJÄÄMÄ YHT.	12 107	9 749	9 506	11 464	10 621	13 150	14 724	15 244	15 883
ylijäämät/alijäämät tulovero %	10,7	8,6	8,4	9,9	9,0	11,2	12,6	12,7	13,0
ylijäämät/alijäämät/asukas	1 540	1 262	1 252	1 527	1 455	1 801	2 038	2 149	2 279
asukasluku	7 862	7 727	7 594	7 508	7 301	7 301	7 225	7 095	6 969
verotettava tulo	113 061	112 891	112 964	115 573	117 514	117 514	117 092	119 874	122 507
omavaraisuusaste%	72	71	62	61					

5.6 Talouden tasapainotus

Vuoden 2021 tilinpäätös oli ylijäämäinen 1,958 milj. euroa. Vuoden 2022 tilinpäätösennuste on ylijäämäinen (1,7 milj. euroa), samoin ylijäämäisiä ovat vuoden 2023 talousarvioesitys (1,6 milj. euroa) sekä suunnittelu- vuodet 2024 ja 2025.

Ylijäämäisistä talousarvioista huolimatta talouden tasapainottamis- ja sopeuttamisohjelmaa jatketaan myös tulevina vuosina. Väestön väheneminen, verotulopohjan pieneneminen ja kasvavat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat aiheuttaneet painetta kunnan taloudelle jo usean vuoden ajan. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet koostuvat menojen leikkauksista ja tulojen lisäyksistä. Painopisteenä on toimintojen ja menojen sopeuttaminen tuloihin.

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät

Suunnitelmavuosien 2024–2025 määrärahat on otettu toimialojen esitysten mukaisina.

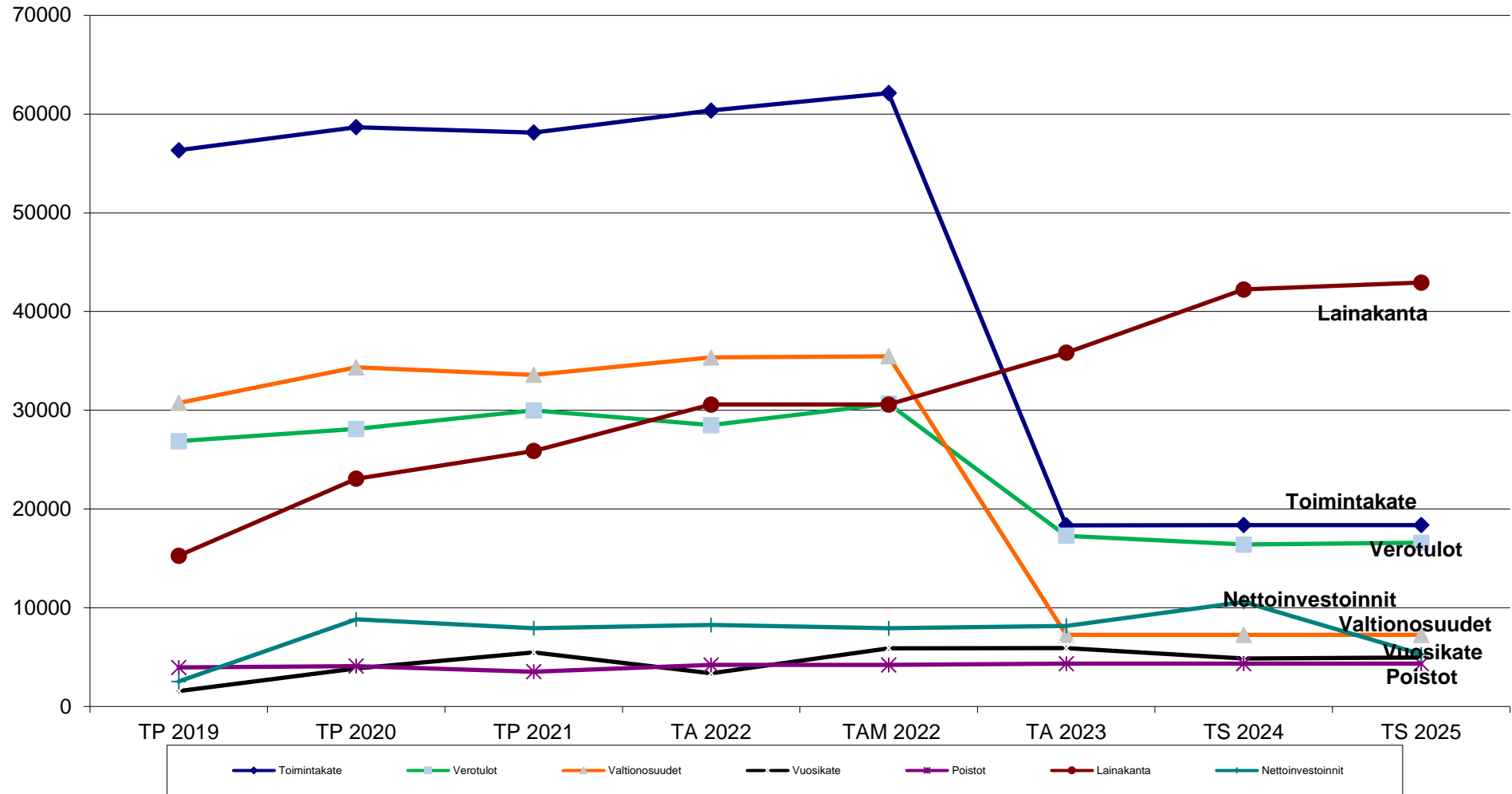
Vuonna 2015 voimaan tullut kuntalaki tiukensi kuntien alijäämän kattamisvelvollisuutta. Kuntalakiin on tehty väliaikainen muutos alijäämän kattamiskauden pidentämisestä: Kunta tai kuntayhtymä voi hakea valtiovarainministeriöltä pidennystä alijäämän kattamiskaudelle, jos alijäämän kattaminen määräajassa on vaikeutunut koronavirusepidemian vuoksi. Laki on voimassa 31.12.2025 saakka.

Suuret investoinnit (mm. uusi terveyskeskus) asettavat haasteita kunnan taloudelle.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2023 alkaen Kainuun kunnat eivät voi tuottaa ateria- ja puhtaanapalveluita hyvinvointialueella nykymuodossa eikä hyvinvointialue voi ostaa tukipalveluita kuntaomisteiselta toimijalta ilman kilpailutusta. Hyvinvointialue voi jatkossa tuottaa ateria- ja puhtaanapalveluita omana tuomintanaan, ostopalveluina markkinoilta (kilpailuttaminen) tai sidosryhmäperustein omistamaltaan yhtiöltä (InHouse-yhtiö). Kunnanhallitus päätti 30.8.2022 § 163, että kunta on mukana yhtiöittämisjärjestelyssä.

Väestön vähentymisen ja ikääntymisen sekä oppimisiässä olevien ikäluokkien pienenemisen takia kunnan palvelurakennetta joudutaan miettimään ja säästötoimenpiteitä on otettava käyttöön.

SUOMUSSALMEN TALouden KEHITYS 2019 - 2025

6.

KÄYTTÖTALOUS

6 KÄYTTÖTALOUS

6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

Suomussalmi - Tuloslaskelma						
Kustannu : Suomussalmen kunta						
Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset						
Talousarvion syöttö Jakso: 01/2022 - 10/2022 Yksikkö: TEUR						
Ajettu: 24.11.2022 06.27.21						
	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
MYYNTITUOTOT	5 838	5 608	5 608	5 168	5 168	5 168
MAKSUTUOTOT	717	687	672	648	648	648
TUET JA AVUSTUKSET	1 219	1 231	1 231	1 297	1 306	1 280
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 988	6 154	6 154	7 403	7 403	7 403
TOIMINTATUOTOT	14 762	13 680	13 665	14 516	14 525	14 499
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	156	29	29	80	67	67
HENKILÖSTÖKULUT	-11 806	-11 545	-11 793	-12 098	-12 098	-12 098
ELÄKEKULUT	-3 534	-3 426	-3 469	-2 609	-2 609	-2 609
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-425	-398	-406	-486	-485	-486
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	154	42	42	55	55	55
HENKILÖSIVUKULUT	-3 805	-3 782	-3 834	-3 040	-3 039	-3 040
HENKILÖKULUT YHT	-15 611	-15 327	-15 627	-15 137	-15 137	-15 137
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-40 612	-43 075	-44 406	-819	-819	-819
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-8 412	-7 776	-7 841	-8 583	-8 573	-8 573
PALVELUJEN OSTOT	-49 024	-50 851	-52 247	-9 402	-9 391	-9 391
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-3 749	-3 624	-3 624	-3 771	-3 771	-3 771
VARASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS						
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 749	-3 624	-3 624	-3 771	-3 771	-3 771
AVUSTUKSET KOTITALOUKSILLE	-181	-189	-189	-188	-188	-188
AVUSTUKSET YHTEISÖILLE	-547	-580	-580	-565	-565	-565
AVUSTUKSET	-728	-770	-770	-753	-753	-753
VUOKRAT	-3 767	-3 344	-3 394	-3 731	-3 731	-3 731
MUUT TOIMINTAKULUT	-161	-149	-149	-161	-185	-166
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 928	-3 493	-3 543	-3 891	-3 915	-3 896
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 040	-74 065	-75 811	-32 955	-32 968	-32 950
TOIMINTAKATE	-58 122	-60 357	-62 118	-18 359	-18 377	-18 384
VEROTULOT	29 995	28 492	30 678	17 298	16 403	16 591
VALTIONOSUUDET	33 587	35 353	35 470	7 252	7 252	7 252
KORKOTUOTOT	37	16	16	16	16	16
MUUT RAHOITUSTUOTOT	257	197	2 300	306	306	306
KORKOKULUT	-220	-195	-195	-355	-497	-559
MUUT RAHOITUSKULUT	-38	-133	-250	-246	-246	-246
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	37	-115	1 871	-279	-421	-483
VUOSIKATE	5 496	3 373	5 901	5 912	4 857	4 976
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-3 532	-4 216	-4 216	-4 337	-4 337	-4 337
ARVONALENTUMISET						
SATUNNAISET ERÄT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 964	-843	1 685	1 574	520	639
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)						
VARAUSTEN LIS (-) TAI VÄH (+)						
RAHASTOJEN LIS (-) TAI VÄH (+)	-6	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 958	-843	1 685	1 574	520	639
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP	TA	TA	TA	TAS	TAS
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,2	18,5	18,0	44,0	44,1	44,0
Vuosikate/Poistot, %	155,6	80,0	140,0	136,3	112,0	114,7
Vuosikate, €/asukas	732	462	808	818	685	714
Kertynyt yli-/lijäämä, 1000 e	11 465	10 622	13 150	14 725	15 245	15 883
Asukasmäärä	7 508	7 301	7 301	7 225	7 095	6 969

6.2 Yhteenvedo käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso

Käyttötalous valtuuston sitovuustasolla, ulkoiset ja sisäiset							
Ajettu: 24.11.2022	TP	TA	TAM	TA	Muutos	TS	TS
	2021	2022	2022	2023	%	2024	2025
Käyttötalousosa							
TOIMINTATUOTOT	14 761 661	13 679 667	13 664 667	14 515 979	5,86	14 524 779	14 498 779
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	156 159	28 594	28 594	79 985	64,25	66 823	66 823
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 039 952	-74 064 904	-75 810 904	-32 943 631	-130,12	-32 956 660	-32 938 131
TOIMINTAKATE	-58 122 133	-60 356 643	-62 117 643	-18 347 667	-238,56	-18 365 058	-18 372 529
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 531 998	-4 215 675	-4 215 675	-4 337 127	2,80	-4 337 127	-4 337 127
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-61 666 150	-64 572 318	-66 333 318	-22 684 794	-192,41	-22 702 185	-22 709 656
Keskusvaalilautakunta							
TOIMINTATUOTOT	9 220	13 000	13 000	13 000	0,00	26 000	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 803	-25 002	-25 002	-17 000	-47,07	-41 000	-22 000
TOIMINTAKATE	-16 582	-12 002	-12 002	-4 000	-200,05	-15 000	-22 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-17 302	-12 002	-12 002	-4 000	-200,05	-15 000	-22 000
Tarkastuslautakunta							
TOIMINTATUOTOT							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 479	-19 426	-19 426	-19 461	0,18	-19 439	-19 461
TOIMINTAKATE	-17 479	-19 426	-19 426	-19 461	0,18	-19 439	-19 461
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-655	-19 426	-19 426	-19 461	0,18	-19 439	-19 461
Kunnanvaltuusto							
TOIMINTATUOTOT							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-44 874	-48 158	-48 158	-43 299	-11,22	-43 209	-43 299
TOIMINTAKATE	-44 874	-48 158	-48 158	-43 299	-11,22	-43 209	-43 299
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-46 190	-48 158	-48 158	-43 299	-11,22	-43 209	-43 299
Kunnanhallitus							
TOIMINTATUOTOT	771 340	799 097	799 097	671 407	-19,02	667 207	667 207
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 058 617	-5 269 122	-5 269 122	-4 869 726	-8,20	-4 858 980	-4 859 226
TOIMINTAKATE	-4 287 277	-4 470 025	-4 470 025	-4 198 318	-6,47	-4 191 773	-4 192 018
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-31 222	-3 338	-3 338	-5 606	40,46	-5 606	-5 606
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 628 033	-4 473 363	-4 473 363	-4 203 924	-6,41	-4 197 379	-4 197 624
1810 Kainuun liitto							
TOIMINTATUOTOT							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-262 477	-277 000	-277 000	-283 100	2,15	-283 100	-283 100
TOIMINTAKATE	-262 477	-277 000	-277 000	-283 100	2,15	-283 100	-283 100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-270 366	-277 000	-277 000	-283 100	2,15	-283 100	-283 100
Sivistyslautakunta							
TOIMINTATUOTOT	1 621 737	1 518 502	1 503 502	1 530 800	1,78	1 530 800	1 530 800
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 707 635	-14 945 812	-15 400 812	-16 114 675	4,43	-16 114 629	-16 114 676
TOIMINTAKATE	-14 085 898	-13 427 310	-13 897 310	-14 583 875	4,71	-14 583 829	-14 583 876
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-72 439	-306 794	-306 794	-517 017	40,66	-517 017	-517 017
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 488 852	-13 734 104	-14 204 104	-15 100 892	5,94	-15 100 846	-15 100 893
Tekninen lautakunta							
TOIMINTATUOTOT	11 181 282	10 122 897	10 122 897	11 120 272	8,97	11 120 272	11 120 272
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	135 993	28 594	28 594	79 985		66 823	66 823
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 218 626	-11 467 412	-11 467 412	-10 868 368	-5,51	-10 868 301	-10 868 368
TOIMINTAKATE	-901 351	-1 315 921	-1 315 921	331 889	496,49	318 794	318 727
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 097 488	-3 554 676	-3 554 676	-3 566 441	0,33	-3 566 441	-3 566 441
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 342 889	-4 870 597	-4 870 597	-3 234 552	-50,58	-3 247 647	-3 247 714
Vesihuoltolaitos							
TOIMINTATUOTOT	1 178 081	1 226 171	1 226 171	1 180 500	-3,87	1 180 500	1 180 500
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	20 166						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-799 268	-712 971	-712 971	-728 003	2,06	-728 003	-728 003
TOIMINTAKATE	398 979	513 200	513 200	452 497	-13,42	452 497	452 497
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-330 850	-350 867	-350 867	-248 063	-41,44	-248 063	-248 063
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	33 311	162 333	162 333	204 434	20,59	204 434	204 434
Sisäiset erät, koko kunta	4 893 522	4 547 480	4 547 480	5 014 240	9,31	5 014 240	5 014 240

6.3 Käyttötalous yhteensä

Ulkoiset ja sisäiset (1000 eur)

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Käyttötalousosa						
TOIMINTATUOTOT	14 762	13 680	13 665	14 516	14 525	14 499
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	156	29	29	80	67	67
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 040	-74 065	-75 811	-32 944	-32 957	-32 938
TOIMINTAKATE	-58 122	-60 357	-62 118	-18 348	-18 365	-18 373
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 532	-4 216	-4 216	-4 337	-4 337	-4 337
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-61 666	-64 572	-66 333	-22 685	-22 702	-22 710

6.3.1 Keskusvaalilautakunta

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	9	13	13	13	26	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-26	-25	-25	-17	-41	-22
TOIMINTAKATE	-17	-12	-12	-4	-15	-22
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-17	-12	-12	-4	-15	-22

6.3.2 Tarkastuslautakunta

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTATUOTOT						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17	-19	-19	-19	-19	-19
TOIMINTAKATE	-17	-19	-19	-19	-19	-19
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-17	-19	-19	-19	-19	-19

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

- Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kulta-kin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.
- Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa JHTT-yhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:
  - Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

- Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
  - Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
  - Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.
- Lautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.
  - Lautakunta vastaa sidonnaisuusilmoitusten ylläpidosta ja toimii rekisterinpitäjänä sekä saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

6.3.3 Kunnanvaltuusto

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Kunnanvaltuusto						
TOIMINTATUOTOT						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45	-48	-48	-43	-43	-43
TOIMINTAKATE	-45	-48	-48	-43	-43	-43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-45	-48	-48	-43	-43	-43

Valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Kuntalaki korostaa valtuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkántähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen. Valtuuston edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

6.3.4 Kunnanhallitus

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	771	799	799	671	667	667
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 059	-5 269	-5 269	-4 870	-4 859	-4 859
TOIMINTAKATE	-4 287	-4 470	-4 470	-4 198	-4 192	-4 192
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-31	-3	-3	-6	-6	-6
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 318	-4 473	-4 473	-4 204	-4 197	-4 198

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toimintaedellytysten kehittämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaissa säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

<p>Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta</p> <p>Uusien asukkaiden ja vapaa-ajanasukkaiden integroituminen yhteisöön – asumisesta kiinnostuneita aktivoidaan ottamaan yhteyttä kuntaan</p>	<p>Monikanavainen muuttajamarkkinointi – asumis- ja rakentamismahdollisuudet veden äärelle, luonto ja vapaa-aika, palvelut ja työmahdollisuudet</p> <p>Muuttajamarkkinointia tehdään asiakaskohtaisissa muun työn ohessa</p> <p>Asuminen. Omakotirakentamista palvelevat rantatontit Ämmänsaaren lähistöllä – vapaa-ajan tontit</p> <p>Valokuidun saatavuuden edistäminen</p> <p>Vapaa-aika. Tunnistettujen vahvuuksien hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa</p> <p>Palvelut ja viihtyvyys.</p> <p>Työ. Monipuolisen työpaikkatarjonnan esittely markkinoinnissa</p>	<p>Muuttotilastot – positiivinen nettomuutto</p> <p>Toteutuneet esittelyt – 5 muuttamisesta kiinnostuneen yhteydenottoa kuntaan</p> <p>Myönnetty omakotitalojen ja vapaa-ajanasuntojen rakennusluvut, viisi omakotitaloa ja 15 vapaa-ajanasuntoa</p> <p>Valokuiturakentamisen toteutuminen Ämmänsaaren / Kk alueella – 20 uutta liittymää</p> <p>Työpaikat esillä kampanjoissa ja esittelymateriaaleissa</p>	
--	--	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

4Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
---------	--------------	----------	---------

Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle.	Hankintaohjeistuksen päivittäminen ja hankintakalenterin toteuttaminen	Hankintaohje päivitetty. Hankintakalenteri on julkaistu kunnan verkkosivuilla.	
	Työssäjaksamisen tukiohjelman päivittäminen.	Työssäjaksamisen tukiohjelma päivitetty 6/2023 mennessä.	
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa ja työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota.	Työhyvinvointietuuden ja virkistätymisen periaatteiden päivittäminen.	Työhyvinvointietuuden ja virkistätymisen periaatteet valmiit 9/2023.	
	Henkilöstöasioiden teemailta luottamushenkilöille.	Henkilöstöasioiden teemailta toteutuu vuoden 2023 aikana.	
	Työhyvinvointietuuden käyttöön kannustaminen.	Työhyvinvointietuuden käyttöaste vähintään 78 %.	
	Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotto.	Toteutuu vuoden 2023 alkupuolella, siten että hallintopalveluiden toimesta voidaan jalkauttaa käytäntöön.	
Päätösten vaikutuksia arvioidaan ennakkoon päätöksenteon sujuvoittamiseksi ja tarpeellisen tiedon antamiseksi.	Talousarviokyselyn ja -seminaarin järjestäminen.	Talousarvioseminaari (kyselyn pohjalta) toteutuu viimeistään elokuun 2023 lopussa.	
	Ylijäämien hallittu käyttö.	Vuosikatteen suhde poistoihin ja taseen ylijäämä	
	Tiedolla johtamisen kehittäminen	Kyselyt tulo- ja poismuuttajille, tiedon hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa	
Digitalisaatiota hyödynnetään tiedon kulun parantamiseksi ja työajan käytön tehostamiseksi.	Suunnitelma sähköiseen arkistoon siirtymiseksi.	Suunnitelma sähköiseen arkistoon siirtymiseksi valmis vuoden 2023 aikana.	
	Osallistuminen Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteisiin digitalisaation kehittämishankkeisiin.	Toteutuneiden hankkeiden ja kehitystoimenpiteiden määrä vuodessa	
Kunnan digitaaliset palvelut	Kunnan verkkokaupan palvelu-, tapahtuma- ja tuotevalikoiman laajentaminen	Kunnan verkkokaupassa olleiden palvelu-, tapahtuma- ja tuotevalikoiman lukumäärä	

Perustelut:

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulorahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta.

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen tilaa kartoitetaan henkilöstökyselyllä, minkä lisäksi tavoitteena on, että kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa. Tämän kaltainen tilanteen kartoittaminen ja konkreettisen tavoitteet ovat avaimia kohti tiedolla johtamista ja parempaa ikäjohtamista eri ikäiset työntekijät huomioiden.

Hankintatoimi on tärkeä osa kunnan strategista päätöksentekoa. Kunnan hankintaohjeita uudistetaan siten, että hankintaprosessien ja hankinnan kohteiden innovatiivisuus voidaan huomioida hankintojen toteuttamisessa. Kootaan hankinnat tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi säästöjen aikaansaamiseksi keskittämällä kunnan omia hankintoja ja hyödyntämällä maakunnallista yhteistyötä.

Tietotekniset mahdollisuudet tulee hyödyntää sekä kuntalaisille tarjottavissa palveluissa että kunnan työntekijöiden työskentelyssä. Tietoon perustuva päätöksenteko edellyttää jatkuvaa ja laadukasta raportointia sekä tiedon käsittelyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintään hyödynnetään kuntakuvan kehittämiseksi, kunnanhallitus seuraa viestinnän toteutumista säännöllisesti.	Mediaseurannan toteuttaminen ja käytäntöjen muodostaminen	Vuoden 2023 mediaseurannan avulla saadaan muodostettua selkeät näkyvyyystavoitteet vuodelle 2024.	
Uusien tulijoiden osallisuutta ja kuntaan kiinnittymistä tuetaan aktiivisesti.	Järjestetään tapahtuma yhdistyksiin ja harraste-toimijoihin verkostoitumiseksi	Tapahtuman toteutuminen	
	Järjestetään uusien asukkaiden vapaamuotoisia kahvittelutilaisuuksia	Tilaisuuksien toteutuminen – osallistujamäärä	
	Kunnan maahanmuuttajien palvelujen nettisivuja kehitetään, jotta maahanmuuttajat ja kiintiöpakolaiset löytävät helposti tarvittavaa tietoa ja osaa-vat täten hakeutua maahanmuuttopalvelujen neuvonnan piiriin.	Nettisivujen tietopakettin valmistuminen vuoden 2023 aikana.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Työllisyyden kehittäminen		Työttömyysaste	
Uusien opintomahdollisuuksien kehittäminen Suomussalmella	Ammattiopintojen suorittamisen tukeminen Suomussalmella	Aloitettujen koulutus- ja oppisopimusopiskelijoiden lukumäärä Suomussalmella.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet ja vanhat kuntalaiset löytävät verkostoja ja vapaa-ajan tekemistä.	Järjestetään kuntalaisille suunnattu yhteinen tapahtuma, jossa aktiiviset yhdistykset tulevat tuiksi.	Järjestetty yhteinen tapahtuma	
Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa kunnan ja järjestöjen välillä kehitetään.	Järjestetään järjestöilta, jossa kunnan edustajat ja järjestöjen edustajat kohtaavat toiminnan kehittämiseksi. Kyläparlamenttien järjestäminen	Järjestöilta toteutuu viimeistään syksyllä 2023. Järjestetään kaksi kyläparlamenttia vuoden aikana.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyötä kehitetään hyvinvointialueen toiminnot huomioiden.	Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa HYTETU-toiminnassa. Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutumisen ajankohtaiskatsaus päätäjille.	Vuoden 2023 aikana vähintään kaksi yhteistyötapaamista hyvinvointialueen asiasta vastaavien kanssa kokonaisuuden hahmottamiseksi. Ajankohtaiskatsauksen toteutuminen viimeistään joulukuussa 2023.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuoden 2023 alusta ympäristöterveydenhuolto siirtyy Kainuun sotelta kuntien järjestämisvastuulle. Kainuussa ympäristöterveydenhuolto järjestetään isäntäkuntamallilla ja vastuukuntana toimii Sotkamon kunta. Talousarviossa toimintaan on varattu 244 000 euroa.

Vuoden 2023 aikana tehdään aloite maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen sopimuksen päivittämisestä Puolangan kunnan kanssa ja samalla selvitetään yhteen yhteistoiminta-alueeseen siirtymistä Kainuun alueella.

Kesäkuussa 2022 hyväksytyyn kuntastrategian mukainen visio ja strategiset painopisteet on huomioitu ensimmäistä kertaa tässä talousarviokirjassa. Toiminnan tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta ja tavoitteiden toteutumista seurataan vähintään osavuosikatsausten yhteydessä.

Kunnanhallituksen alaiset tavoitteet on perusteltu tarkemmin hallintopalvelujen ja elinvoimapalvelujen toimialojen toiminnan tavoitteiden yhteydessä.

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344
Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 688 4480

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset (ulkoiset)

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	238	234	242	247
Henkilöstömenot, €/asukas	1 955	2079	2099	2095
Toimintakulut, €/asukas	8 970	9075	8922	3873
Toimintakate/asukas	7 723	7740	7742	2526

HALLINTOPALVELUT

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Hallintopalvelut vastaa:

- Kunnanvaltuuston ja -hallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto- ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Maahanmuutto- ja pakolaisohjauspalveluiden järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista kuntayhtymän järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

1. Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
  - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
  - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)

- Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
- viestintä ja sen välineet
- Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano

2. Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Toimimme työnantajana vastuullisesti ja huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista.	Työurajohtamisen käytänteitä kehitetään ja kerätään henkilöstöltä ajatuksia työurajohtamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseksi.	Työurajohtamisen hanke-suunnitelma (KEVAN työelämän kehittämisraha) valmis 6/2023.	
	Päihdeohjelman päivittäminen.	Päihdeohjelma tarkistettu ja ajantasaistettu 10/2023 mennessä.	.
Kehitämme kuntalaisten osallisuutta.	Osallistavan talousarviotyön lisääminen (talousarviokysely kuntalaisille ja henkilöstölle vuonna 2023).	Talousarviokysely vuodelle 2024 onnistuu siten, että sitä voidaan hyödyntää talousarvion valmistelussa syksyllä 2023.	
	Aloiteohjeiden ja aloitekäytäntöjen selkeyttäminen.	Aloiteohjeet ja aloitekäytännöt kunnanhallituksessa viimeistään 6/2023.	
Kehitämme toimintaa ja palvelutuotantoa digitalisaation avulla, kuitenkin saavutettavuus huomioiden.	Sähköisten palvelujen kehittäminen ja omien toimintatapojen tarkastelu osana ”Pienen kunnan sähköiset palvelut ajasta ja paikasta riippumatta”-hanketta.	Hanke käynnistyy onnistuneesti, hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet selvillä siten, että vuoden 2023 alussa voidaan pitää hanke-esittely kunnanhallitukselle.	.

	<p>Tiedonhallintalain ja tiedonhallintamallin osalta on muodostettu selkeä suunnitelma ja vastuutahot toimialoilta on määritetty.</p> <p>Suomi.fi-palvelutietovarannot ja tunnistauminen on aktiivisessa käytössä.</p>	<p>Tiedonhallintaohjelmiston (ARC) käyttäjät toimialoilta on määritetty ja koulutettu 3/2023 mennessä.</p> <p>Tiedonhallintaohjeet kunnanhallituksessa viimeistään 8/2023.</p> <p>Palvelutietovarantoja hyödynnetään vuonna 2023 uusittavilla nettisivuilla. Vähintään 5 asiointipalvelussa tunnistauminen käytössä.</p>	
	Sähköisen allekirjoitus-alustan hankkiminen ja juurruttaminen käyttöön kokoushallinnossa ja yleisissä asiakirjoissa, kuten sopimuksissa.	Kokoushallinnossa ja sopimuksissa käyttöön sähköinen allekirjoitus vuoden 2023 aikana.	
	Verkkokauppa on aktiivisessa käytössä ja käytötilastoja tarkastellaan toiminnan kehittämiseksi.	Verkkokaupan kävijätilastoista ja tarjottavista palveluista laaditaan koonti 7/2023 mennessä.	

Perustelut:

Uudet sähköiset mahdollisuudet tukevat omien toimintatapojen ja hallinnon palvelujen kehittämistä, sillä esimerkiksi sähköisten lomakkeiden avulla säästetään aikaa ja voidaan esimerkiksi säästää matkakuluissa. Suunnitteilla on henkilöstön työhyvinvointia ja työurajohtamista tukeva hanke, jolle rahoitusta tulisi hakea vuoden 2023 aikana.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestinnän seuranta ja tästä saatavaa tietoa hyödynnetään ja seurataan.	Laaditaan pohja medianäkyvyysraportille ja vuosikello tämän seurannalle.	Medianäkyvyys-seurantaraportin esittely kunnanhallitukselle 9/2023.	
Maahanmuuttopalvelut toimivat tärkeänä osana kunnan kotouttamistyötä, jossa toimialojen välinen tiedonvaihto on jouhevaa.	Maahanmuuttotiimin toimintasuunnitelman laatiminen.	Maahanmuuttotiimin toimintasuunnitelma valmis 5/2023 mennessä.	
	Kuntakohtaisen kotouttamismallin suunnittelu.	Kuntakohtainen kotouttamismalli valmiiksi vuoden 2023 aikana.	

Perustelut:

Suomussalmen kunnan hallintopalvelut tukee omalla panoksellaan kunnan vahvaa identiteettiä ja kuntalaisten kuntaidentiteetin kehittymistä sekä kunnan vahvaa omaleimaista kulttuuria, jota kunnan omien toimijoiden ohella tuottavat monet toimijat. Keskeisellä sijalla on viestintä kunnan omasta arkitoiminnasta ja päätöksenteosta. Maahanmuuttotoiminnan kehittäminen kokonaisuudessaan tukee kuntaan muuttavien maahanmuuttajien neuvontaa ja ohjeistusta, erityisesti pakolaisohjaukseen liittyvää yhteistyötä ja käytänteitä on toimialojen välisellä yhteistyöllä tarkoitus kehittää – tämä tukee ulkomaalaistaustaisten integroitumista ja kunnan asukaina toimimista.

Huomioitavaa on, että vuodelle 2023 hyvinvointialue tuo osaltaan muutoksia pakolaisohjauksen laskennallisten korvausten maksamiseen, sillä noin puolet laskennallisista korvauksista kohdennetaan jatkossa hyvinvointialueelle. Toisaalta taas aikaisemmat soten asiantuntijapalvelut ja tulkkaukset on nyt voitu poistaa pakolaisohjauksen talousarviosta.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan yksiköillä on selkeä näkemys oppisopimusopiskelun hyödyntämisestä ja sen käytänteistä.	Kunnan oppisopimusohjeen / kartoituksen laatiminen.	Oppisopimusohje / kartoitus valmis vuoden 2023 aikana.	.
Saavutettavuus ja kunnan ikärakenne huomioidaan palvelujen suunnittelussa, siten että palvelujen jouheva käyttö sujuvoittaa arkea.	Sähköisten asiointipalvelujen lisääminen	Vähintään 25 sähköistä asiointipalvelua vuoteen 2024 mennessä.	
	Asiakaspalvelu/asiointipisteen mahdollisuuksien selvittäminen kunnantalolla.		
Ympäristöasiat huomioidaan kunnan päätöksenteossa ja ympäristöä sekä luontoarvoja hyödynnetään kunnan viestinnässä.	Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin jalkauttaminen ja koulutusten järjestäminen.	EVA-koulutukset järjestetään vuoden 2023 aikana.	
	Luontoarvojen hyödyntämisen kunnan viestinnässä.	Kunnan graafisen ilmeen päivittäminen ja sisäisten materiaalien kuvapankki valmis vuoden 2023 aikana.	

Perustelut:

Oppisopimuskoulutus on nähty yhtenä elinvoiman lisäämisen mahdollisuutena, mihin liittyen on tärkeää tehdä kunnalle omat oppisopimusohjeet ja kartoitus oppisopimuskoulutuksen hyödyntämisestä – oppisopimuskoulutusta voidaan käyttää niin uuden työvoiman kouluttamisessa kuin henkilöstönkin kouluttamisessa.

Sähköisten asiointipalvelujen lisäksi on huomioitava kunnan ikärakenne ja palvelujen todellinen saavutettavuus, mihin liittyen on hyvä tarkastella, onko esimerkiksi kunnantalolla tarvetta tai mahdollisuuksia muodostaa

asiointi/asiakaspalvelupistettä. Eri ikäryhmien huomioiminen korostuu myös kunnan laajassa hyvinvointisuunnitelmassa, johon liittyy myös keskeisesti hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyön (HYTETU) tietopankin koostaminen kunnan nettisivuille.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vaikuttamistoimielinten toiminta ja kokoonpano on luottamushenkilöille tuttua ja keskusteluyhteys on hyvä.	Vaikuttamistoimielinten aamukahvitilaisuudet	Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämät aamukahvitilaisuudet päätäjille toteutuvat.	
Aktiivisilla yhdistyksillä on toimivat tilat kumppanuustalolla ja yhteistyötä yhteisten asioiden hyväksi voidaan kehittää säännöllisillä tapaamisilla.	Matalan kynnyksen toiminnan tapaamisten uudelleen käynnistäminen.	Vähintään 2 toteutunutta matalan kynnyksen toiminnan tapaamista vuoden 2023 aikana.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tapahtumia hyödynnetään osallisuuden edistämiseksi ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.	Hyvän mielen aamukahvitilaisuudet	Hyvän mielen aamukahvit vähintään kerran vuonna 2023.	
	Lapsiparlamentti-kokeilu/kokoontuminen	Lapsiparlamenttityylisen toiminnan kokeilu vuonna 2023.	
Luontoa hyödynnetään hyvinvointia lisäävänä tekijänä,	Henkilöstön luontoliikuntapäivä tai -liikuntakampanja.	Henkilöstön luontoliikuntapäivä tai luontoliikuntakampanja toteutuu/aloitetaan vuonna 2023.	

Perustelut:

Yksi osallisuuden lisäämisen keino on Hyvän mielen aamukahvi -tilaisuudet, joissa kuntalaisilla on mahdollisuus vieraila kunnantalolla ja tavata kunnan viranhaltijoita. Samaa teemaan osaltaan liittyy myös lapsiparlamentti-tyylisen toiminnan kokeilu, joka osaltaan juontaa juurensa lasten osallistumiseen strategiatyöhön piirustuskilpailun kautta. Näiden tapahtumien järjestäminen on osa kunnan HYTE-työtä, mihin osaltaan liittyy kuntalaisten osallisuuden ja osallistuvuuden lisääminen.

Henkilöstön luontoliikuntapäivä tai -kampanja lisäävät omalta osaltaan luonnon hyödyntämistä virkistytymiseen ja luonnon edistämiseen. Näistä asioista viestiminen muistuttaa myös kunnan asukkaita ympäröivistä mahdollisuuksista.

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499
 Taluspäällikkö Sirpa Kovalainen, p. 044 777 3375

HALLINTOPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	9	9	9	10
Henkilöstömenot, €/asukas	189,42	196,97	206,25	108,93
Toimintakulut, €/asukas	248,23	264,67	266,95	159,78
Toimintakate/asukas	208,97	224,60	222,58	120,74

ELINVOIMAPALVELUT

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Elinvoimapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	112	24	24	25	21	21
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-822	-811	-811	-881	-875	-875
TOIMINTAKATE	-710	-787	-787	-856	-855	-855
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-18					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-728	-787	-787	-856	-855	-855

Ajettu: 24.11.2022 12.03.34 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2023	TS 2025
Työlisyyden hoitaminen						
TOIMINTATUOTOT	310	451	451	428	428	428
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 199	-1 397	-1 397	-1 430	-1 430	-1 430
TOIMINTAKATE	-890	-946	-946	-1 002	-1 002	-1 002
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2	-2	-2	-2	-2	-2
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-924	-948	-948	-1 004	-1 004	-1 004

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Elinvoimapalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä, asukkaita ja osaavaa työvoimaa. Elinvoimapalveluihin kuuluvat yritys-, matkailu-, työllisyys- ja maaseutupalvelut.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

<p>Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja positiivisesta ilmapiiristä</p>	<p>Tyhy-tilaisuudet, tiimitapaamiset, kuulumisten vaihto, kehittämiskeskustelut</p> <p>Tiimipalavereja ulkotiloissa</p> <p>Onnistumisten ja positiivisten asioiden jakaminen osaksi käytäntöjä – tiimipalaverit, viikkopalaverit, päivittäinen työskentely</p>	<p>Tapaamisten ja keskusteluiden toteutuminen</p>	
<p>Elpan yhteiset ja työntekijöiden henkilökohtaiset tavoitteet asetetaan ja toteumaa seurataan talousarvion toiminnan tavoitteet -työkirjan mukaisesti</p>	<p>Tavoitteiden asetanta kehityskeskusteluissa toiminnan tavoitteiden pohjalta – säännöllinen seuranta ja raportointi osavuosisaustien yhteydessä</p>		
<p>Kehitetään tilastointia, seurantaa ja tiedolla johtamista – organisaation omasta toiminnasta sekä toimintaympäristöstä</p>	<p>Yrityskontaktit kirjataan teemoitellusti CRM-järjestelmään</p> <p>Yritysasiakkaille tarjotaan palveluita kirjattujen tarvetietojen mukaisesti – yritysdataa hyödynnetään myös työnhakijoiden ja tulomuuttajien palvelussa</p> <p>Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset selvitetään</p> <p>Digimarkkinoinnin tuloksellisuutta seurataan</p>	<p>Yritysasiakkaista CRM:n tehdyt kirjaukset</p> <p>Aluetaloudellisten vaikutusten selvityksen toteutuminen</p> <p>Google ads – impressiot ja klikkaukset</p>	
<p>Uudistetaan ja digitalisoidaan toimintatapoja ja palvelutarjontaa</p>	<p>Matkailutoimiston myynninseurantaan kassajärjestelmä</p> <p>Elpan verkkosivujen päivittäminen verkkosivu-uudistuksen yhteydessä – Digitaalinen palveluesite</p> <p>Hakemuslomakkeiden digitalisointi</p>	<p>Kassajärjestelmän käyttöönotto</p> <p>Digitalisoidut lomakkeet</p>	
<p>Kokeilukulttuuria vahvistetaan – talousarvioon vuosittain 1–2 uuden asian kokeilua</p> <p>2023 kokeilut – yrityspalveluseteli ja työllistämisen kuntarahan laajentaminen, ammattipintojen teoriaopintojen tukeminen Suomussalmella, sosiaalipedagogisen hevostoimin-</p>	<p>Uusien kokeilujen ideointia elpan tiimissä, markkinointiryhmässä, elinvoimayhteistyöryhmässä</p> <p>Toimivia kokeiluita jatketaan, toimimattomista luovutaan</p> <p>Hankkeet ja oma rahoitus</p>	<p>Talousarvioon kirjatut uuden kokeilut</p> <p>Kokeilujen toteutuminen</p>	

nan kokeileminen kun- takokeilun asiakas- työssä			
--	--	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuurihistoriaan perustuvaa matkailumarkkinointia ja -tuotteistamista kehitetään	Hanke: kulttuurihistoriasta nostetta Suomussalmen ja Kainuun matkailuun Reitti- ja kohdekuvaukset audiosisältöinä Kulttuuri- ja matkailutoimijoiden yhteistyön edelleen kehittäminen	Tuotetut uudet digitaaliset kulttuuriteemaiset kohde- ja reittisisällöt Uudet kulttuuriteemaiset matkailutuotteet ryhmille ja omatoimimatkailijoille - 3 uutta tuotetta	
Toteutetaan monikanavaista kuntamarkkinointia	Toteutetaan monikanavaista, kohdennettua markkinointia – Google Display – Facebook ja Instagram oma sisältö + vaikuttajat – Radio + Tv – Infonäytöt ja ulkotilamainonta	Online näkyvyys Impressioita > 10 milj. Konversioita > 50 000 5 radiokampanjaa 1 Tv-kampanja 1 Vaikuttajakampanja	
Lisäämme alueen tunnettuutta – alue- ja kohdebrändien tunnettuus	Lanseerataan markkinointisuunnitelma (sis. matkailu, muuttajat, yritykset) Toteutetaan tunnettuustutkimus Markkinoinnin vuosikelloa kehitetään Vaikuttajamarkkinoinnin kehittäminen – 1 vaikuttajakampanja some	Markkinointisuunnitelman lanseeraus Tunnettuustutkimuksen toteutuminen visitsuomussalmi.fi sivuston kävijämäärä, somekanavien seuraajamäärä Vaikuttajakampanjan toteutuminen	
Tulomuuttajien toiveiden ja tarpeiden kuuleminen	Muuttajakyselyn toteuttaminen tulomuuttajille – tiedon hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä	Muuttajakyselyn toteutus - vastaajamäärä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään toimivien ja aloittavien yritysten menestymisen edellytyksiä	10 yrittäjätilaisuutta vuosittain Jokainen perustettu uusi yritys vierailukohteena vuoden aikana	Toteutuneet yrittäjätilaisuudet Uusien yritysten kontaktointi	

	<p>Yrittäjä WA-ryhmän kattavuus 150</p> <p>Yrityskontaktien (puhelut, tapaamiset, viestit) kirjaaminen CRM:n ja kerätyn tiedon hyödyntäminen koko toimialueella - Jokainen yrityskontakti kirjataan CRM:n</p> <p>100 yritysvierailua vuodessa</p> <p>Yrityspalveluiden some näkyvyyden nostaminen - 24 yritysesittelyä instagramiin</p> <p>Yritysryhmä- ja kehittämissankkeiden toteuttaminen – KAMK yhteistyö</p> <p>Osallistutaan yrittäjä- ja matkailuyhdistysten toimintaan – yrittäjäjärjestö mukaan yritysvierailuille</p>	<p>WA-osallistujamäärä</p> <p>Tehdyt kirjaukset CRM:n</p> <p>Toteutuneet yritysvierailut</p> <p>Postaukset vierailuista</p> <p>Osallistuminen 3 yritysten toimintaedellytyksiä lisäävään hankkeeseen</p> <p>Läsnäolo hallituksissa</p>	
Yrityspalveluiden pisteet > 4 (3,3 p. 2022)	Seuraava tarkasteluvuosi 2024	Yrittäjien kuntabarometri	
Elinkeino-ohjelman päivittäminen		Elinkeino-ohjelma päivitetty	
Uusien investointien saaminen kuntaan	<p>Investointistrategian mukaiset toimenpiteet – strategian toteuttaminen maakunnallisesti – investointikorttien luominen kunnan toimenpiteenä</p> <p>Matkailu, biotalous, teknologia- ja metalliteollisuus, kaivannaiset, energiaklustarit</p> <p>Hossan investorimarkkinointi</p>	<p>Investointikortteja toteutettu Kainuun mallin mukaisesti</p> <p>Investorikontakteja löydetty</p> <p>Investointien toteutuminen</p> <p>1 toteutunut majoitusinvestointi vuosittain</p>	
Omistajanvaihdosten tukeminen	Maakunnallisen omistajanvaihdospalvelumallin selvittäminen	Omistajanvaihdosten tukeminen – uusi hanke	
Matkailun aluetaloudellinen vaikutus >16 milj. €	Matkailun kehittämishankkeet ja toimenpiteet		
Edistetään matkailuyritysten;			
toiminnan aloittamista ja omistajanvaihdoksia – 3 perustettua yritystä vuodessa	Markkinointi uusien yritysten houkuttelemiseksi - perustamisneuvonta	Uusien matkailuyritysten määrä sis. omistajanvaihdosten toteutuminen	

verkko-ostettavuutta – visitsuomussalmi.fi sivuston jatkokehitys	Visitsuomussalmi.fi sivuston jatkokehitys - majoituksen superhaun ja GE kieliversion lanseeraaminen	Superhaun ja kieliversion käyttöönotto	
osaamista ja kilpailukykyä Min. 3 koulutusta matkailuyrittäjille vuosittain Tuettu kolmen yrityksen tuotekehitystä	Kootaan yritysten tarjontaa yhtenäisiksi viikko-ohjelmiksi Organisoidaan koulutuksia yrityksille – tuetaan tuotteistamista Tuetaan yritysten tuotekehitystä	Matkailutoimiston koordinoima viikko-ohjelma käytössä Koulutusten toteutuminen Tuotekehityksen tukeminen	
Kv-matkailun ja matkanjärjestäjäyhteistyön kehittäminen	Oma työ ja hanketyö	1-2 FAM vuodessa 1 uusi myynnin aloittanut kv-matkanjärjestäjä vuosittain	
Ympärivuotisuuden kasvattaminen matkailussa	Talvituotekehitys, viikko-ohjelmat joului- ja hiihtolomaviikoille	Talven viikko-ohjelmia pilotoitu	
Matkailualueita kehitetään vastuullisena matkailukohteena	Mukana Vastuullisen matkailun Arctic Lakeland Kainuu -hankkeessa Matkailutoimisto STF-polulle Matkailuyritysten STF-prosesseja tuetaan	Hankkeen toteutuminen Ympäristösertifikaatin aloittaminen Puolet STF:n polun matkailuyritysverkostosta aloittanut STF polun	
Hossan kävijämäärä > 100 000 vuodessa	Palveluinfran kehittäminen Majoituskapasiteetti kasvaa – 20 uutta vuodepaikkaa Hossan matkailumarkkinointi	Investoinnit palveluinfran Majoitusinvestoinnit Markkinointikampanjat	
Reittikehitys	Lähiretkeily- ja liikuntapaikat mukana matkailuviestinnässä Tuetaan Hossan latupoolia Otetaan käyttöön uusia maastopyöräilyreittejä	Julkaisut lähiliikuntapaikoista Latupoolin tukeminen Reittien käyttöönotto	
Tuetaan ammattiopintojen suorittamista Suomussalmella – aloitettujen koulutus- ja oppisopimusten määrä 20 kpl	Edistetään koulutus- ja oppisopimusten käyttöä yrityksissä Hankitaan kokemusta ammattiopintojen valmentamis- (KAO) ja työpaikka-valmentamis- (KAMK) mallien toimivuudesta Suomussalmella	Koulutus- ja oppisopimusten määrä Käytäntöjä testattu hanketyönä - tulokset Opetustila tarjolla	

	<p>Tarjotaan teoriaopetustila ammattiin opiskeleville Suomussalmella</p> <p>Oppimisympäristön tunnistaminen matkailu- ja yrityspalveluihin – harjoittelupaikan tarjoaminen 1 opiskelijalle – 8 kesätyöpaikkaa</p>	Oppimisympäristö tunnistettu	
Edistetään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia	<p>Innovatiiviset koulutusratkaisut</p> <p>Aloitettuja oppi- ja koulutussopimuksia Suomussalmella 20 kpl</p> <p>1 työvoimakoulutus alkaa vuosittain</p> <p>Tarjotaan tila ja tuki ammatillisiin teoriaopintoihin Suomussalmelta (KAO yhteistyö)</p>	<p>Aloitettujen oppi- ja koulutussopimusten määrä Suomussalmella</p> <p>Työvoima- ja rekrykoulutusten määrä</p> <p>Tila ja tuki tarjottu</p>	
<p>Kumulatiivinen työttömyysaste < 12 %</p> <p>Kaksisuuntainen työllisyysyö;</p> <p>työnantajat saavat työntekijöitä</p> <p>työnhakijat löytävät työpaikkoja</p>	<p>Työpaikkavalmentajamallin kokeilu</p> <p>Opinnollistamiskokeilun jatkaminen</p> <p>Työllistämisen kuntarahan markkinointi</p> <p>Työllisyysohjauksessa tarjotaan työpaikkoja TE- ja kunnan CRM-järjestelmästä</p> <p>Työttömien työnhakijoiden lisäksi esitellään työpaikkoja myös potentiaalisille uusille kuntalaisille, joita työllistymismahdollisuudet kiinnostavat</p> <p>Työllistettyjen siirrot yrityskokeiluihin</p>	<p>Työttömyystilasto</p> <p>Työpaikkavalmennuksesta ja opinnollistamisesta saadut tulokset</p> <p>Kuntarahan sitominen</p> <p>Säännölliset työllistämistapaamiset yritys-, työllisyys- ja pakolaispalveluiden kesken</p> <p>Muuttajien kontaktointi ja työpaikkatiedon jakaminen CRM:n kerätyn tiedon pohjalta</p> <p>Siirtoja > 4 henkilöä</p>	
TE24 siirron toteuttaminen	<p>Muotoillaan työllisyyspalveluiden rakennetta TE24 siirtoon liittyvän lainsäädännön mukaisesti</p> <p>Varmistetaan lakisääteisten kunnalle siirtyvien TE-palveluvelvoitteiden täyttäminen</p>	<p>Palvelurakennetta tarkasteltu ja muotoiltu lainsäädännön etenemisen mukaisesti</p> <p>Lakisääteisistä tehtävistä suoriuduttu</p>	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Osallistutaan yhdistysten kokoontumisiin Kumppanuustalolla	Osallistuminen	
Kaksi kyläparlamenttia vuosittain	Järjestetään kyläparlamentit	Kyläparlamenttien toteutuminen	
Aktiivisten yhdistysten toiminnan tukeminen	Selvitetään mahdollisuus maksaa väliaikaista rahoitusta (siltarahoitus) yhdistyksille, esim. investointihankkeissa. Rahoitus maksetaan takaisin kunnalle.	Päätöksenteko kunnan toimielimissä asiaan liittyen vuoden 2023 aikana.	
Matkailutoimijat yhdessä kehittämisteemojen ympärille	Järjestetään Matkailutoimijoiden tapaaminen 2 krt / vuodessa	Yhteisten tapaamisten toteutuminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Matkailutoimisto palvelee matkailijoita, mökkläisiä ja paikallisia	Matkailutoimisto tukee paikallisten palveluiden löytämistä	Kasvokkain tapahtuva asiakaspalvelu tarjolla	
Retkeilyreitittarjonta ja kuvaukset edistävät myös paikallisten hyvinvointia	Esteettömän luontomatkailun hankkeessa lisätään reittikuvausten esteettömyysnäkökulmaa	3 uutta reittikuvausta	

Keskeiset muutokset, toiminta

Elinvoimapalvelut koostuvat yritys-, matkailu- ja työllisyyspalveluista. Työllisyyspalveluissa toimii työllisyyden kuntakokeilutoimisto sekä työpalvelukeskus Miilu. Palvelualueen yhteistoimintaa koordinoidaan säännöllisen tiedonvaihdon ja tiimitapaamisten kautta. Toimintaa integroidaan yhteensopivaksi ja tehokkaita rajapintoja kehitetään elpan ja muiden toimialueiden välillä.

Osallistutaan säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n ja Ylä-Kainuun Yrittäjänaiset ry:n hallitustyöskenteilyyn, alueen matkailuyhdistyksien ja elinvoimayhteistyöryhmän sekä muiden yhteistyötahojen toimintaan.

Luontomatkailun kehittämisessä keskitytään Hossan alueen palvelutarjonnan ja kävijävolyymien kasvattamiseen. Tavoitteena on saada alueesta vahvuksiensa kautta tunnistettava, kansainvälinen, ja ympärivuotiset palvelut tarjoava esteetön luontomatkailukohde. Kuntakeskuksen alueen matkailua edistetään luontoliikuntainfraa sekä digitaalisia jakelu- ja markkinointikanavia kehittämällä huomioiden myös historia- ja kulttuurikohdet. Varmistetaan digitaalisen ostopolun toimivuus koko kunnan matkailusektorilla.

Varataan taloussuunnitelmassa määrärahoja tuotantotilojen kehittämishankkeiden rahoittamiseen ja erityisosaamisen hankintaan. Puretaan vastaavasti elinkeinojen kehittämisrahastossa olevia määrärahoja.

Vastuhenkilö:

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka

puh. 040 688 4480

ELINVOIMAPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	5	7	9	9
Henkilöstömenot, €/asukas	70,9	74,8	70,5	87,4
Toimintakulut, €/asukas	161,6	135,6	162,3	182,7
Toimintakate, €/asukas	127,9	105,5	136,6	162,4

*Työllisyys siirtynyt 1.5.2020 alkaen elinvoimapalveluihin

Työllistämisen nettokustannukset vastuualueilla ovat vuosina 2011–2023 (vertailu vuoteen 2000) (tuki- ja velvoitetyöllistäminen sekä koululaisten kesätyöpaikat):

Vuosi	1 000 €	htv
2000	1171	129
2011	428	24,8
2012	277	19,8
2013	305	25,5
2014	314	21,9
2015	253	19,5
2016	280	21,7
2017	328	24
2018	337	25
2019	337	21
2020	318	24,5
2021	200	15
ta2022	244	21
ta2023	324	21

Kunnan osuus työttömyysajan työmarkkinatuesta

Kunta on maksanut yli 500 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta 50 prosenttia vuosina 2006–2014. Vuoden 2015 alusta kunnan maksuosuus työmarkkinatuista kasvoi siten, että kunta maksaa 50 prosenttia 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 prosenttia yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2007
euroa	350 000	410 000	418 307	432 726	352 293	374 259	348 606	340 690	340 187	143 607	96 389	423 142

6.3.5 Maakunnallinen yhteistoiminta, Kainuun liitto

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
1810 Kainuun liitto						
TOIMINTATUOTOT						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-262	-277	-277	-283	-283	-283
TOIMINTAKATE	-262	-277	-277	-283	-283	-283
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-262	-277	-277	-283	-283	-283

Kainuun liiton jäsenkunnat ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Vaalan kunta siirtyi Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan vuoden 2016 alusta. Samalla Vaalan kunta erosi Kainuun liitosta.

Jäsenkuntien maksuosuuden suuruus määräytyy edellisen vuoden joulukuun lopun tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukaisessa suhteessa. Suomussalmen maksuosuus vuodelle 2022 on 0,277 milj. euroa (noin 38 euroa/asukas) ja 0,283 milj. euroa vuonna 2023 (noin 39 euroa/asukas).

Vastuhenkilö: talouspäällikkö Sirpa Kovalainen, puh. 044 777 3375

6.3.6 Sivistyslautakunta

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Sivistyslautakunta						
TOIMINTATUOTOT	1 622	1 519	1 504	1 531	1 531	1 531
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 708	-14 946	-15 401	-16 115	-16 115	-16 115
TOIMINTAKATE	-14 086	-13 427	-13 897	-14 584	-14 584	-14 584
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 158	-13 734	-14 204	-15 101	-15 101	-15 101

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Sivistyspalveluiden hallinto						
TOIMINTATUOTOT	1	1	1	1	1	1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-169	-181	-181	-192	-192	-192
TOIMINTAKATE	-168	-180	-180	-191	-191	-191
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-168	-180	-180	-191	-191	-191

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on palvella kuntalaisia ja luoda mahdollisuuksia sivistysosaston eri palvelujen laadukkaalle ja tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle. Sivistyslautakunnan tehtävissä edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja luodaan monipuoliset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen, oppimiseen sekä vapaa-ajan harrastustoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Suomussalmen kunnan yhtenäisen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen on jatkuvaa	Kehittämistyön eteneminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Kehittämistyön toteutuma - kehittämistyön arviointi kuluneelta vuodelta - uuden toimintavuoden tavoitteiden asettaminen	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Tilojen joustava yhteiskäyttö kehittyy eri toimijoiden kesken	Kehittämistyön toteutuma, tiloja käyttää aktiivisesti väh. 5 eri tehtävälleen toimijaa	
Sivistyspalveluiden taloudellinen järjestämisen huomioiden palveluiden järjestäjää koskevat velvoitteet	Sivistyspalveluiden johtoryhmä seuraa säännöllisesti talouden toteutumaa muutoksiin aktiivisesti reagoiden	Talousarvion toteutumatilaukset käsitellään kuukausittain sivistystoimen johtoryhmässä	
Sivistyspalveluiden henkilöstön osaaminen pysyy ajan tasalla ja henkilöstö on motivoitunutta	Henkilöstömitoitus on tarkoituksenmukainen eri tehtävissä Täydennyskoulutustarjontaa hyödynnetään, väh. 1pv/hlö/vuosi	Työhyvinvointikyselyiden tulokset Täydennyskoulutukseen osallistuminen, OSS-järjestelmän hyödyntäminen koulutusseuranassa	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Sivistyspalveluiden toiminnasta viestitään positiivisesti eri medioissa omaa osaamista, identiteettiä ja vahvuuksia arvostaen	Medianäkyvyydestä sivistyspalveluiden eri tehtävissä huolehditaan aktiivisesti	Medianäkyvyys, määrä ja laatu	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma

Yrittäjyyskasvatus näkyy toiminnassa lasten ja nuorten palveluissa, kouluilla ja oppilaitoksissa	Yrityskylä-yhteistyö toimii ja lukion yrityskurssit järjestetään suunnitelman mukaan	6.luokkalaisten yrityskylä-vierailut toteutuvat. Lukion yrityskurssit toteutuvat	
Teemme yhteistyötä toisen asteen eri koulutus toimijoiden kanssa mahdollistaen verkkopedagogiikan ja monimuoto-opiskelun mahdollisuudet	Lukiossa jatketaan filiaalilyhteistyötä. Yhteistyötä tiivistetään ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa monimuoto-opiskelun, verkkopedagogiikan sekä oppisopimusopiskelun osalta	Etäkurssien määrä vähintään 10. Yhteistyötapaamiset ammatillisen koulutuksen järjestäjän kanssa järjestetään vuosittain	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Sivistyspalveluiden toiminta järjestetään asiakasnäkökulmasta	Sivistyspalveluiden eri tehtävissä järjestetään säännöllisesti asiakaspalautekyselyitä ja toimintaa kehitetään tuloksia hyödyntäen	Asiakaspalautekyselyt (määrä) ja niiden tulokset (laatu)	
Sähköiset asiointipalvelut ovat sivistysosastolla kattavasti käytössä.	Uusia osallistumis- ja asiointimahdollisuuksia lisätään yksiköissä digitalisaatiota hyödyntämällä.	Sivistysosaston palveluissa hyödynnetään verkkokauppaa. Oppilashallinto-ohjelmiston käyttöä tehostetaan. Digitaaliset hakulomakkeet palveluihin on käytössä. Vahva tunnistautuminen otetaan käyttöön oppilashallinto-ohjelmistossa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Lasten ja nuorten hyvinvointi kehitty yhteistyöllä	Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ohjaa palveluiden järjestämistä ja näkyy sivistysosaston tehtävien suunnitelmissa	Kunnan oppilas- ja opiskeluohjelmien ohjausryhmä seuraa toteutumaa vuosittain.	
	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on purettu	Sivistystoimen johtoryhmä seuraa toteutumaa vuosittain	

Kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet konkretisoituvat sivistysosaston toiminnoissa	osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia		
---	--	--	--

Keskeiset muutokset, toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta kokoontuu 10 – 11 kertaa vuodessa. Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kalenterivuoden aikana. Johtoryhmä koordinoi sivistysosaston toimintaa.

Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden lisäksi sivistysosaston toimintaa ohjaa myös kunnan hyvinvointisuunnitelmassa sekä maakunnallisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Sivistysosastolla osallistutaan aktiivisesti hankerahoitushakuihin, joilla tuetaan ja kehitetään toimintaa. Lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on kunnassa vähenevä, mutta väheneminen on toteumatilastojen ja ennusteiden mukaan jonkin verran hidastunut, etenkin varhaiskasvatuspalveluissa.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen

puh. 040 688 4545

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	148,8	144,8	144,8	145,9
Henkilöstömenot, €/asukas	1080,45	1186,79	1155,11	1224,30
Toimintakulut, €/asukas	1887,09	2092,12	2030,41	2220,00
Toimintakate/asukas	1697,80	1876,12	1824,11	2008,13
Lautakunnan kokoukset, kpl	10	11	11	11

SIVISTYSPALVELUT	TP2020	TA2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	18,38	17,85	16,70	17,32
Toimintakulut, €/asukas	21,80	22,53	24,36	26,54
Toimintakate/asukas	21,66	22,38	24,50	26,43
Johtoryhmän kokoukset, kpl	11	10	10	10

VARHAISKASVATUS

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Varhaiskasvatus						
TOIMINTATUOTOT	335	304	289	364	364	364
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 011	-2 779	-2 919	-3 190	-3 190	-3 190
TOIMINTAKATE	-2 676	-2 475	-2 630	-2 826	-2 826	-2 826
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 676	-2 475	-2 630	-2 826	-2 826	-2 826

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

- Arjen helpous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta varhaiskasvatusta, jonka tehtävänä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja syrjäytymistä ehkäisevää palvelu.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Uuden varhaiskasvatuslain asettamiin tavoitteisiin vastaaminen.	Henkilöstön koulutuksen lisääminen. CGIVesan hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa ja vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä.	ArviD-arvionti vanhemmille, lapsille ja henkilöstölle 3 vuoden välein.	
Varhaiskasvatus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen.	Hankeyhteistyö Kainuun alueen kuntien kanssa.	Väh. 1 yhteinen hanke/vuosi	
Varhaiskasvatushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen.	Varhaiskasvatuksen omat koulutukset ja muut täydennyskoulutus.	3/koulutuspäivää/toimintakausi/hlö	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Itsetunnon vahva suomussalmelainen lapsi.	Vahvistetaan lapsen osallisuutta ja otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.	ArviD-arvioinnit 2 vuoden välein.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Varhaiskasvatus tukee kunnan elinvoimaisuutta.	Kaikille lapsille järjestetty terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatuspaikka. Tiivis yhteistyö maahanmuutokoordinaattorin kanssa.	100 % varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset. Tiedotteet on heidän omalle kielellensä käännetty. Tulkkauspalvelut.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus.	Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen ja oppimisen tarpeet. Toimimme inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.	Varhaiskasvatussuunnitelman säännöllinen arviointi.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Hyvinvoiva lapsi.	Laadukas varhaiskasvatus. Riittävä henkilöstö. Asianmukainen työympäristö.	ArviD-kyselyt 3 vuoden väleihin vanhemmille, lapsille ja henkilökunnalle. Riskianalyysit, työpaikkaselvitykset.	
Hyvinvoiva henkilöstö.	Tyhy-toiminta. Kehityskeskustelut.	Säännöllisesti kerran vuodessa. Kehityskeskustelut 1x/vuosi.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Pitämän päiväkodin remontoinnin myötä päiväkodin henkilöstö ja lapset ovat päässeet asianmukaisiin tiloihin. Käytämme Hakatalojen tiloja kahden ryhmän verran tammikuusta 2023 heinäkuun 2023 saakka. Lapsimäärä on kasvanut ja varhaiskasvatuksessa on paljon alle 3-vuotiaita lapsia, joka näkyy myös lisääntyneenä varhaiskasvatuksen henkilöstö tarpeena (4 lasta/alle 3-vuotias lapsi, 7 lasta/yli 3-vuotias). Uuden varhaiskasvatustilan mukaiset 3 tasoiset tuentarpeet otetaan huomioon erityisesti henkilöstön koulutuksissa.

Varhaiskasvatukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta ja olemme mukana Kainuun alueen yhteisissä hankkeissa mm. Lapsen tuki -hanke.

Vastuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen puh. 044 568 4321
Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	43,8	43,8	43,8	46,8
Henkilöstömenot, €/asukas	239,55	278,48	253,91	291,60
Toimintakulut, €/asukas	355,13	401,17	377,52	431,07
Toimintakate/asukas	328,65	356,47	336,25	380,69

PERUSOPETUS

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT	533	434	434	376	376	376
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 435	-7 795	-8 110	-8 418	-8 418	-8 418
TOIMINTAKATE	-7 902	-7 361	-7 676	-8 042	-8 042	-8 042
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10	-254	-254	-400	-400	-400
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 911	-7 615	-7 930	-8 442	-8 442	-8 442

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Keskitymme oppilaskeskeiseen, toiminnalliseen ja aktivoivaan työskentelyyn, hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetus ohjaa oppijaa hankkimaan jatko-opinnoissa ja yleisesti elämässä tarvittavat tiedot ja taidot, oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Perusopetuksen toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisen oppimisessa on osa jokaisen arkea	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa laajasti, pedagogiset aamukahvilat käynnistetään Oppilaiden digipassi ja henkilöstön osaamismerkki suunnitellaan Oppilaspäätelaitteiden määrää lisätään Kainuun tvt-strategian mukaisesti	Tvt-osaamisen taitotaso on hyvä Suunnitelma valmis Laskennallinen laitekanvointitoitus tvt-strategian mukainen	
Perusopetus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen	Hankeyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	väh. 1 yhteishanke/vuosi	
Opetushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen	Veso-koulutukset järjestetään ja myös muuhun täydennyskoulutukseen osallistutaan	Opetushenkilökunta: 4 täydennyskoulutuspäivää / vuosi (sis. vesot).	

		Hyödynnetään OSS-ohjelmistoa koulutusten dokumentointiin.	
--	--	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Perusopetuksessa vahvistamme oppijoiden ja koko yhteisön kotiseutuidentiteettiä, alueen kulttuuritietoutta sekä historian tuntemusta	Suomussalmen luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Perusopetuksen MOK-kokonaisuuksien toteuttaminen kotiseutuidentiteetti huomioiden	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Palveluiden käyttäjien aktiivista osallistumista toiminnan kehittämiseen vahvistetaan asiakaspautekyselyiden säännöllisellä toteuttamisella	Järjestetään oppilaskysely perusopetuksessa vuosiluokille 4 - 9	Oppilaskyselyn tulokset (ka.) >3,1 (asteikolla 1-4)	
Osallistumme aktiivisesti hanke- ja erityisavustusten hakuprosesseihin perusopetuksen toiminnan kehittämiseksi	Hanke- ja kehittämistoiminnan kriittinen tarkastelu ja toiminnan kannalta keskeisiin hankkeisiin aktiivinen osallistuminen	Hankkeiden määrä, kpl	
Perusopetuksessa huomioidaan ympäristönäkökulma ja kestävä kehityksen velvoitteet	Esi- ja perusopetuksen koulukuljetusten kilpailutus toteutetaan ympäristönormit huomioiden Energiataloudelliseen elämäntapaan ohjaaminen, oman toiminnan vaikutus yhteisön kulu-tukseen	Julkisen toimijan ympäristövelvoitteet koulukuljetusten järjestämisessä toteutuvat Hävikkiruokaviikko järjestetään kouluilla	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja aktiivinen puuttuminen kiusaamistapauksiin.	Perusopetuksessa on käytössä Kiva-toimintamalli, oppitunnit pidetään ohjelman mukaan ja nimetyt tiimit selvittävät esille nousevat tapahtumat	Oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti Kouluterveyskysely 2023: 4.5-luokkalaiset ja 8.-9.luokkalaiset, kysymys: "koulukiusattu väh. kerran viikossa", Suomussalmi ka. <	

		Kainuun hyvinvointialueen ka.	
Lasten osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia kuntapäätäjien kanssa vahvistetaan järjestämällä "Lasten parlamentti"-tyyppistä toimintaa	Suunnitellaan "Lasten parlamentti"-tyyppisen toiminnan malli. Käynnistetään toiminta ja järjestetään väh. 1 kokoontuminen syksyllä 2023	kyllä / ei väh. 1 tapaaminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Perusopetuksen oppilailla on mahdollisuus mielekkääseen harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä	Perusopetuksen kouluilla järjestetään aktiivista kerho- ja harrastusryhmätoimintaa läpi lukuvuoden.	Järjestettävä kerhotoiminnan määrä h/lukuvuosi Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä (netto)	
Aktiivinen välituntitoiminta	Aktiivinen välituntitoiminta. Pitkän välitunnin hyödyntäminen välituntitoiminnan monipuolistamiseksi. Lajiesittelyjä ja koulun ulkopuolisia esittelijöitä kutsutaan mukaan toimintaan.	Oppilaskysely 2023 tulokset	
Ennaltaehkäisevät palvelut ja arjen tuen toimintojen kehittäminen	Perusopetuksessa on käytössä aktiivinen koulupoissaolojen seuranta-malli	Koulupoissaolojen seuranta-malli on otettu käyttöön	

Keskeiset muutokset, toiminta

Syksyllä 2023 Karhulanvaaran koululla on ennusteen mukaan 132 vuosiluokkien E-6 oppilasta, joista esiopetuksessa 19. Ruukinkankaan koululla on ennusteen mukaan yhteensä 398 vuosiluokkien E-6 oppilasta, joista esiopetuksessa 21 oppilasta, 214 oppilasta vuosiluokilla 1-6 ja 163 oppilasta vuosiluokilla 7-9. Ennusteiden mukaan oppilasmäärä vähenee edelleen.

Esiopetuksen sekä perusopetuksen ryhmittelyä tarkastellaan kriittisesti tarkennetun oppilasmääräennusteen mukaan keväällä 2023, kun seuraavan lukuvuoden toimintaa suunnitellaan. Ryhmittely suhteutetaan laskevaan oppilasennusteeseen tarpeen mukaan. Ruukinkankaan koulun esiopetuksen oppilaat opiskelevat jälleen syksyllä 2023 Taivalkehdon päiväkodin tiloissa, kun Pitämän päiväkodin remontti on valmistunut.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä aikuisten perusopetuksen oppilaiden lukumäärää on haastavaa ennakoita. Aikuisten perusopetuksessa varaudutaan kahden ryhmän tarpeeseen, valmistavassa opetuksessa ennakoitu tarve on yhdelle ryhmälle.

Ruukinkankaan uuden koulun toimintakulttuurin kehittäminen jatkuu. Perusopetuksen koulujen pedagogisen kehittämisen työstämistä jatketaan yhtenäisen perusopetuksen näkökulmasta. Yhtenäiset toimintatavat perusopetuksen yksiköissä edesauttavat yhdenvertaisuuden toteutumista ja helpottavat nivelvaihesiirtymiä.

Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyy kalenterivuoden 2023 alusta ja yhteistyötä lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehdään hyvinvointialueiden toimijoiden kanssa. Perusopetukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen
Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen

puh. 044 688 4545
puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	67,6	63,6	63,6	62,2
Henkilöstömenot, €/asukas	550,20	600,01	590,68	603,88
Toimintakulut, €/asukas	1010,33	1123,40	1059,36	1165,12
Toimintakate/asukas	935,83	1052,44	1000,00	1113,03
Oppilaita 20.9., kpl	627	618	597	568
‘- esikoululaisia	60	51	50	40
’- peruskoulun oppilaita	549	539	517	498
‘- aikuisten perusopetuksessa	12	21	20	20
‘- valmistavassa opetuksessa	6	7	10	10

LUKIO-OPETUS

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Lukio-opetus						
TOIMINTATUOTOT	66	40	40	35	35	35
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 140	-1 155	-1 155	-1 190	-1 190	-1 190
TOIMINTAKATE	-1 074	-1 115	-1 115	-1 155	-1 155	-1 155
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15	-14	-14	-15	-15	-15
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 089	-1 129	-1 129	-1 170	-1 170	-1 170

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen lukio on laadukas, monipuolinen, yksilölliset tarpeet huomioiva lähilukio, joka kasvattaa vastuuntuntoisia ja hyvinvoivia ihmisiä turvallisessa, paikallishistoriallisesti merkittävässä ja luonnonläheisessä ympäristössä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödynnäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
---------	--------------	----------	-----------

Lukiokoulutuksen kehittäminen paikkakunnalla uuden opetussuunnitelman hengessä	Oppiainerajat ylittävien opintokokonaisuuksien suunnittelu ja toteutus pienin askelin (Talusteema)	Opintokokonaisuuksien määrä 1, joka toteutuu 4 aineen yhteistyössä	
Pätevä henkilöstö, joka pysyy mukana lukiokoulutuksen kehityksessä	Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	Koulutuspäivät 4vrk/vuosi Käydyt kehityskeskustelut 100%	
Kehitämme toimintaamme, että pysymme ajan hermoilla	Talouden mitoitus vastaa tarvetta – niin henkilöstö kuin taloudellinen resurssi riittää myös toiminnan kehittämiseen Haemme ahkerasti toimintaa tukevia valtionavustuksia/hankerahoitusta	Pysymme raamissa ja toimintaa kehitetään Hankkeiden lkm vähintään 3	
Talouden mitoitus vastaa tarvetta	Opetusryhmien koot pidetään järkevänä Yhteistyöllä takaamme tarjonnan (filiaali)		

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Jakaa tietotaitoa sähköisten ympäristöjen hyödyntämisestä myös muille toimialoille	Koulutuksen järjestäminen esim. Office-ympäristön käyttömahdollisuuksiin liittyen	Järjestetyt koulutukset - vähintään 1 kpl	
Tuemme kuntaan muutavien lukiolaisten sitoutumista yhteisössämme	Panostamme rymäyttämiseen lukio-opintojen alussa erilaisin tapahtumin. Aihe huomioidaan myös opetuksessa pedagogisin menetelmin.	Yksinäisten opiskelijoiden lkm. - ei yhtään	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn ylläpitäminen	Hyvä yhteishenki Tiivis yhteistyö perusopetuksen kanssa Monipuolinen kurssitarjonta (yhteistyö filiaali) Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu takaa henkilöstön pysyvyyden ja pätevän henkilöstön saamisen	Suhteellinen osuus lukiokoulutukseen hakeutuvista - >40 % Muualle perustehtävälukiokoulutukseen hakeutuminen mahdollisimman vähäistä - ei yhtään Pätevän henkilöstön osuus - 100 %	

Lisätä kuntalaisten tietoutta mahdollisuudesta suorittaa lukio-opintoja	Markkinointi verkostoja hyödyntäen (Kianta-opisto)	Suoritettujen opintopisteiden määrä - > 10 op	
Yritysmuotoisuuden ja kuntakuvan kehittämisen myös korkeakoulutettujen työllistäjänä	Yrittäjyys opinnot 4 op - yhteistyö paikallisten yritysten kanssa - yrityksille nettisivu/someopastusta Korkeakoulu TET Lukiolaiset tehokkaammin työelämään - hanke	Yhteistyötahojen määrä - > 30	
Taata turvallinen oppimisympäristö	Esille tulleeseen kiusaamiseen puututaan (nollatoleranssi) Ennaltaehkäisy – mm. ryhmäyttäminen, yhteiset tapahtumat, tilaritkaisu, aktiivinen opkh, tietoisuuden lisääminen, yhteishenkeä luomalla	Kiusaamistapausten määrä – ei yhtään	
Huomioimme ympäristöasiat toiminnassamme	Lajittelemme roskat Yrittäjyysopinnoissa järjestetään kirpputoritapahtumia	Tapahtumien määrä - 2 krt/vuosi	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Luoda lukiolla hyvä yhteisöllisyyttä edistävä opiskelu- ja työskentelyilmapiiri	Käytöstapoihin panostaminen Yhteisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen myös aikuisten perusopetuksen kanssa yhteistyössä	Kouluterveyskysely Henkilöstökysely TEA-viisari	
Näkyä kuntakuvassa ja laajemmin somen välityksellä	Facebook - tilin ylläpitäminen Instagram - tilin ylläpitäminen	Päivitysten lkm vähintään 12/vuosi 24/vuosi	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Lukiolaisten hyvinvoinnin edistäminen	Stressinhallinta – opintojakso (PS6) Yhteisöllisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen Lukiovuosisuunnitelman kehityskohteena – toteutus suunnitelman mukaisesti Luonnon hyödyntäminen opetuksessa rauhoittumisen ja rentoutumisen näkökulmasta	Osallistumisprosentti ikäluokasta - > 50 % Osallistumisprosentti koulun yhteisiin tapahtumiin Negatiivisten keskeytysten määrä - 0 % Ulkona pidettyjen oppituntien määrä - Jokainen opettaja vähintään kerran vuodessa	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lukiossamme oli 83 opiskelijaa 20.9.2022. Opiskelijamäärä on laskenut selkeästi edellisvuosista ja laskua on nähtävissä myös tulevina vuosina, kun ikäluokat selkeästi pienenevät. Siirryimme yksisarjaisuuteen 1. vuosikurssin osalta. On myös selkeästi havaittavissa, että paikkakunnan nuoria houkuttaa ammatillinen koulutus lukiokoulutusta enemmän tällä hetkellä, vaikka lukiossamme ei ole keskiarvorajaa.

Tarjoamme valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opinnot uuden opetussuunnitelman mukaisesti 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoille. Syksystä 2023 alkaen kaikki opiskelijamme opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaisesti ja ovat 2. asteen oppivelvollisuuden piirissä. Teemme yhteistyötä filiaaliverkoston muiden lukiodien kanssa opintojaksojen järjestämisessä. Lisäksi tarjoamme johdanto-opintoja ja ylioppilaskirjoituksiin kertaavia opintoja koulukohtaisina opintoina. Tämän lisäksi koulukohtaisina valinnaisina järjestettävistä opinnoista katu-kuvassa parhaiten näkyy yrittäjyysopinnot.

Tällä hetkellä meillä on meneillään kolme eri hanketta, jotka tukevat toimintaamme. Hallå – projekti tukee opiskelijoidemme ruotsin kielen opiskelua ja toimintaa toteutetaan yhteistyössä Mustasaaren lukion kanssa. Lukiolaiset tehokkaammin työelämään kehittää lukiomme valmiuksia ohjata opiskelijoita jatko-opintoihin ja työelämään sekä etsii uusia vaihtoehtoja korkeakouluopintojen suorittamiselle jo lukioaikana. Koronan kaikuja - hankkeen puitteissa olemme jakaneet isoja opiskelijaryhmiä ja tarjonneet opiskelijoillemme lisätukea lukio-opinnoissa niin tukiovetuksen, pienryhmäohjauksen kuin ylimääräisen opinto-ohjauksen merkeissä. Uuden koronatuen auettua olemme hakemassa tälle hankkeelle jatkoa.

Vastuuhenkilöt:

rehtori Julia Pohjanoja-Kela (-3.10.2022) puh. 044 571 0264
vs. rehtori Tuula Uusitalo (4.10.2022-) puh. 044 571 0264

LUKIOKOULUTUS	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	10,4	10,6	10,6	10
Henkilöstömenot, €/asukas	105,96	111,24	114,03	122,36
Toimintakulut, €/asukas	139,14	151,78	156,85	164,72
Toimintakate/asukas	133,58	143,01	151,47	159,85
Opiskelijoita 20.9.	106	107	85	82
Valtionosuus €/oppilas	7864,87	8592,02	9312,91	10000

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Kianta-opisto						
TOIMINTATUOTOT	187	189	189	183	183	183
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-642	-690	-690	-677	-677	-677
TOIMINTAKATE	-455	-501	-501	-494	-494	-494
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-462	-501	-501	-494	-494	-494

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiselle. Kianta-Opisto edistää aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa sivistystä ja alueen kulttuuria.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kianta-opiston palvelut kehittyvät monipuolisesti määritellyssä raamissa.	Kianta-opiston palvelut ovat suunnitelmallisia.	Suunnitellut kurssit suhteessa toteutuneet kurssit. Uusien kurssien lukumäärä.	
Tuetaan henkilöstön hyvinvointia.	Koko henkilöstölle on tarjolla yhtenevät palvelut.	Henkilöstön käyttämät työhyvinvointia tukevat palvelut.	
Opetustarjonta on opiskelijalähtöistä.	Kurssitarjonta nojaa osaamisperusteisiin. Pilotivaihe etenee.	Osaamisperusteisten kurssien laatu näkyy opetustarjonnassa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kianta-opiston palveluja kehitetään jatkuvasti.	Opettajakokouksissa ideoidaan uusia palveluja henkilöstön vahvuuksiin nojaten.	Opettajakokoukset ja koulutukset.	
Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.	Laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palvelujen saavutettavuus.	Kurssilaisten nettomäärä	
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla kuntalaisten osallisuuden tukeminen.	Osallistaminen ja tiedottaminen palvelutarjonnasta.	Medianäkyvyyden edistäminen eri kanavissa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kianta-opiston tarjoaa monipuolisia opiskelumahdollisuuksia.	Varmistetaan laaja-alainen opintotarjonta.	Toteutuneet tunnit eri ainealueilla.	
Osallistumme aktiivisesti hankehakuprosesseihin toiminnan kehittämiseksi.	Kumppaneiden kanssa kansalaisopisto toiminnan yhteinen kehittäminen ja tavoitteiden määrittely.	Hankeaihiot ja hankkeet	

Kianta-opiston palvelut järjestetään laaja-alaisesti eri oppimisympäristöissä.	Kianta-opiston palvelujen sijoittuminen tukevat asiakkaiden osallisuutta.	Opetuspaikojen määrä ja sijainti kunnassa.	
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.	Laadukkaat ja asiakaslähtöiset hyvinvointia tukevat palvelut digitaalisuutta hyödyntäen.	Digitaalisuutta hyödyntävät kurssit.	
Kianta-opiston tarjoaa monipuolisia opiskelumahdollisuuksia kaikille kuntalaisille.	Koulutuksiin osallistumista tuetaan myös erityisryhmille.	Opintosetelinkäyttö. Kaikukortin käyttö. Kausikorttien käyttö.	
Palveluiden käyttäjien aktiivista osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia tuetaan asiakaspalautekyselyiden säännöllisellä toteuttamisella.	Asiakaspalautekyselyt	Asiakaspalautekyselyyn vastanneiden määrä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia.	Monikulttuurisuuteen sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Osallistuminen monikulttuurisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin sekä koulutuksiin.	
Kaikkien kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.	Tarjotaan kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtua.	Tilaisuuksien ja osallistujien lukumäärä.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kianta-Opisto tarjoaa laadukkaita vaihtoehtoja oppimiselle ja opiskelijan oman hyvinvoinnin vahvistamiselle. Kianta-Opiston kurssitarjonta on kuvattu pääsääntöisesti osaamisperusteisesti. Osaamisperusteisuuspilotti etenee opettajien vapaehtoisuuteen perustuen. Opettajat määrittelevät omalle kurssilleen laajuuden (opintopisteet), osaamisen arvioinnin (menetelmät ja kriteerit) sekä mahdollisuuden opiskelijan saada suoritemerkinnän koskitietovarantoon (todistus). Opintopistekurssitarjontaa lisätään Kianta-Opistossa pikkuhiljaa ensi vuoden aikana ja opiskelijoiden toiveita kuunnellen.

Vastuuhenkilöt:

Tarja Peitsaho puh. 044 7753148

KIANTA-OPISTO	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	2,45 + 60 top	2,45 + 60	2,41 + 60	2,45 + 60
Henkilöstömenot, €/asukas	45,41	53,05	50,39	53,96
Toimintakulut, €/asukas	80,14	85,46	93,72	93,75
Toimintakate/asukas	61,07	60,57	68,08	68,36
Opiskelijoita kv.	3696	3645	3800	3600

+ Hyrynsalmi 1.5.2020 alk. Valtionosuustunnit, kpl	5760	6388 (+umako 712)	5500 (+umako 200)	6300 (+umako 500)
---	------	----------------------	----------------------	----------------------

KIRJASTOPALVELUT

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Kirjastopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	9	11	11	11	11	11
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-471	-476	-476	-491	-491	-491
TOIMINTAKATE	-462	-465	-465	-480	-480	-480
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-39	-39	-64	-64	-64
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-462	-503	-503	-544	-544	-544

Tehtävä:

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille ja tuottavat laadukkaasti kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät. Kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtaamispaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen, elinikäiseen oppimiseen ja monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle	Uudet toimintamallit ja hankkeet Osallistuminen hankkeisiin, joko hallinnoimalla itse tai osallistumalla alueellisiin sekä valtakunnallisiin hankkeisiin	Muiden toimijoiden hallinnoimiin hankkeisiin osallistuminen tilanteen mukaan. Itse hallinnoitavia 1 vuodessa	
Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä	Osallistuminen hyvinvointia ylläpitäviin tilaisuuksiin ja koulutuksiin Koulutus, virkistyspäivät, TyHy	vähintään 4pv	
Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehdimme taloudesta kestävästi	Osavuosikatsaukset, talousarvion laatiminen ja seuranta	talousarvion ja toteutumien tunnusluvut taloussuunnitelman noudattaminen	
Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa	E-kirjaston käyttö, palveluiden digitalisointi Sähköiset palvelut, kalenterit, asiakirjat	verkkokirjaston käyttö E-kirjaston käyttö	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme	Taidenäyttelyt, Kiantonäyttely	näyttelyiden määrä	
Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuksiamme	Paikallisten taiteilijoiden, kirjailijoiden ja palveluiden esiin tuominen	palkinnot	
Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia	tiedottamisessa somekanavat ja internet	julkaisujen määrä viikoittain	
Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä	Kirjaston esittelykäynnit uusille asiakkaille ryhmissä tai yksittäin	koulutus/esittelykäynnit	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen	Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön	Kirjaston tapahtumien lukumäärä muiden järjestämänä	
Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen	Omatoimikirjasto opiskelu- ja työtilojen käyttö	kirjautumismäärät oma-toimeen varaukset työtiloille	
Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien	Esineiden ja kalusteiden kierrätys, kirjojen vaihtopiste, poistokirjojen myynti	poistokirjojen myynti	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä	Palautteet, kyselyt	Lähinnä valtakunnalliset ja alueelliset kyselyt, mittarina kyselyjen tulokset	
Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa	Yhteistyö, esimerkiksi urheiluseurojen kausikortit, SPR:n novellikoukku jne.	tapahtumat ja tilaisuudet, sekä osallistuminen myös kirjaston ulkopuolella	
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten	Palautteet, kyselyt, digitaaliset kanavat	Julkaisut, internetin ja somen hyödyntäminen.	

kanssa digitalisaatiota hyödyntäen		Reagointi palautteeseen (some, sähköposti jne.)	
------------------------------------	--	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä	Terveysteen ja hyvinvointiin liittyvä tiedottaminen ja aineisto	lainamäärien seuranta kokonaisuutena, joka sisältää myös esineet, kausikortit, kävelysauvat ym.	
Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen	Aineiston, tapahtumien, näyttelyiden ja palveluiden mukauttaminen vuodenajan rytmisessä.	Asiakaspalautteen käsittely, asiakasmäärien ja lainojen seuranta.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvelten kaikkia kuntalaisia.

Kirjaston toiminta järjestetään kirjastolain määrittelemien yleisen kirjaston tehtävien mukaisesti. Kirjasto on aktiivisesti mukana kehittämässä Kainet-kirjastojen ja Pohjoisen eKirjaston yhteistyötä. Kirjastoauto Ranstakka jatkaa 140:llä eri pysäkillä haja-asutusseuduilla sekä taajamien kouluilla ja päiväkodeilla. Omatoimikirjasto palvelee joka päivä klo 7-21.

Galleria Kiepissä pidetään vaihtuvia näyttelyitä ja yleisötilaisuuksia läpi vuoden. Kirjasto vastaa myös Ilmari Kianto -näyttelyn ja kotiseutuarkiston toiminnasta. Palveluiden saavutettavuutta ylläpidetään omatoimiaikoja ja sähköisiä palveluita hyödyntämällä. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston (Oulun AKE) järjestämään koulutukseen ja toimintaan. Yhteistyö paikallisten yhdistysten ja muiden sivistyspalveluiden yksikköjen kanssa on vuoden 2023 painopisteenä.

Kirjastopalveluiden tulot koostuvat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, kaukopalvelumaksuista sekä palautuskehotus- ja myöhästymismaksuista.

Henkilöstö- ja muut toimintakulut kasvavat yleisien indeksien mukaan ja pysyvät raamissa (palkat 3 %, muut 2,5 %). TA2022 ulkoiset kulut olivat 362 637 e ja TA2023 372 508 e. Suhteellisen suuri nousu polttoainekuulissa tasattiin sisäisesti uuden kirjastoauton huoltokuluista. Kirjaston käyttö on hyvällä tasolla valtakunnallisesti vertaillen ja potentiaalia on hieman kasvattaa käyttöä suhteessa asukasluukuun.

Vastuuhenkilöt:

Kirjastotoimenjohtaja (vs.) Pauli Jylhänkangas

puh. 044 581 1488

KIRJASTOPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	5,2	5,2	5,2	5,2
Henkilöstömenot, €/asukas	30,59	30,59	30,65	31,60
Toimintakulut, €/asukas	59,70	62,76	64,62	67,93
Toimintakate €/asukas	58,52	61,59	63,11	66,41
Muita mittareita:				
Kokonaislainaus/asukas	12,73	14,93	15	15

Fyysiset käynnit/asukas	6,46	7,78	9	9
Verkkokäynnit:	28 223	29 903	32 000	30000
E-aineistojen käyttökerrat:	14 278	13 794	15 000	14000
Näyttelyt	9	11	10	10
Tapahtumat	26	40	35	35
Tapahtumiin osallistujat	120	148	600	400
Käyttäjäkoulutukset	20	12	25	20
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	293	134	400	300

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO

Suomussalmen toimipiste

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Kainuun musiikkiopisto						
TOIMINTATUOTOT	0	1	1	1	1	1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-60	-62	-62	-63	-63	-63
TOIMINTAKATE	-59	-61	-61	-62	-62	-62
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-59	-61	-61	-62	-62	-62

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunnan musiikkiopistopalvelut järjestetään ostopalvelusopimuksen mukaisesti yhteistyössä Kainuun musiikkiopiston kanssa.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Sivistysosaston palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Musiikkiopiston opetus- tarjonta on monipuolista	solistiset oppiaineet, lkm. ryhmäaineet, lkm. opiskelijamäärä, lkm.	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Musiikkiopisto hyödyntää aktiivisesti kunnan uusia toimintaympäristöjä	asiakaspalaute	

Keskeiset muutokset, toiminta

Musiikkiopistopalveluiden ostopalvelusopimuksen osalta käydään vuosittain vuoropuhelua palveluiden järjestämistä koskien. Musiikkiopiston toiminta on jo osittain siirtynyt uuteen toimintaympäristöön Ruukinkankaan yhtenäiskoululle ja uuden koulun tilojen hyödyntämistä vahvistetaan edelleen. Opetusta ostetaan vuonna 2023 Kainuun musiikkiopistolta n. 78 h/vko.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen

puh. 044 688 4545

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO Suomussalmi	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Toimintakulut, €/asukas	7,84	7,95	8,42	8,66
Toimintakate/asukas	7,72	7,89	8,32	8,55
Opetusta ostettu, tuntia	73	72	78	78

NUORISOPALVELUT

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Nuorisopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	124	165	165	151	151	151
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-391	-418	-418	-420	-420	-420
TOIMINTAKATE	-267	-253	-253	-269	-269	-269
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-267	-253	-253	-269	-269	-269

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä: Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luo edellytyksiä nuorisotyölle ja – toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Suomussalmen nuorisopalveluiden työmuodot ovat yksilöllinen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen nuorisotyö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Henkilöstön hyvinvointi	Kehittämiskeskustelut Työnohjaus Kouluttautuminen	1 kerta/henkilö Ryhmätyönohj4-6/vuosi 2-4 päivää/hlö	
Lapset ja nuoret ovat mukana suunnittelussa ja toteutuksessa	Tapahtumia, hankkeita ja ideoiden työstämistä eteenpäin	2-4 tapahtumaa/vuosi	

Digitaalinen nuorisotyö	Some-alustat käytössä Kainuun yhteinen netti-päivystys	Markkinointi ja mainonta toimii somessa. Netti-päivystys säännöllistä.	
Kehittämisasiavustukset	Haemme aktiivisesti kehittämissiavustuksia	2-3 asiavustusta haettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Luova hulluus on sallittua	Kuullaan, jatko-työstetään ja toteutetaan yhteistyössä ideoita. Kohderyhmänä kaikenikäiset kuntalaiset.	1-2 tapahtumaa/vuosi	
Vahvistetaan nuoria ryhmän jäsenenä ja suhteessa ikäisiinsä, aikuisiin ja lähiympäristöön	Virranjakaja, nuorisotila sekä työpaja toimivat turvallisena yhteisönä ja toimintaympäristönä	Nuorisotila: Aukiolopväät; 200/ 4000 käyntikertaa Virranjakaja 250 h/140 käyntikertaa	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Nuorisotila ja työpaja Hanslankarit toimivat oppimisympäristönä	Tarjotaan nuorille opiskelu-, harjoittelu-, työkokeilu-, kesätyö- ja palkkatukipaikkoja. Laaditaan yksilölliset opiskelu-, työvalmennus- ja jatkosuunnitelmat.	30 nuorta/vuosi Party-parent- ja sovrimittaristo käytössä. Osaamistodistukset ja yksilölliset kirjalliset suunnitelmat ovat käytössä	
Tuetaan nuorten kasvua ja kehitystä. Parannaamme nuorten omia elämänhallintaitoja	Työpaja, nuorisotila ja etsivä nuorisotyö tarjoavat mahdollisuuden arjenhallinta - ja sosiaalitentaitojen opetteluun.	Säännöllistä viikkotoimintaa Yhteisiä tapahtumia	
Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus	Kokeilumahdollisuus ja tuki harrastuksen aloittamiseen	Avatti- toiminnassa 4 nuorta. Tuetussa harrastamisessa 10 nuorta (yhteistyö ja Kaiku-kortti)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Vahvistetaan nuorten ja lasten kykyä toimia aktiivisena kuntalaisena	Nuorisovaltuusto Erilaiset kuulemistilaisuudet ja digitaalisuuden hyödyntäminen. Olemme mukana lapsiparlamentin käynnistämässä	Nuva kokoontuu 4–6 kertaa/toimikausi ja vie eteenpäin 2–4 lasten ja nuorten aloitetta. Lapsiparlamentti toiminta on käynnistynyt	

Yhteisöllisen toiminnan lisääminen	Kaveruuden ja ystävyys-yhteisöjen edistäminen Työpajan teemajuhlat Nuorisotilan omat tapahtumat	Työyhteisön virkistyspäivä pidetty Teemapäiviä ja- juhla 10.	
------------------------------------	---	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Nuorten ohjaaminen palveluiden piiriin	Etsivä nuorisotyö tukee nuoria tarvittavien palveluiden piiriin	Asiakkuuksia 60/vuosi.	
Luonto lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääjänä	Tarjotaan ja järjestetään lapsille ja nuorille luontoelämyksiä ja toimintaa luonnossa.	Luonto ja ulkotapahtumia 10.	
Nuorisotyö mukana kouluikäisten arjessa	Olemme mukana välituntitoiminnan sekä 6-9 luokkien ryhmätyöskäytön järjestämisessä	Välituntitoiminnan säännöllisyys 1-2/kk 6-9. luokat räjäytetty 1-2 päivää/lukuvuosi	

Keskeiset muutokset, toiminta

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen puuttuminen sekä oppivelvollisuus ovat tuoneet uusia tarpeita ja haasteita Työpaja Hanslankareiden ja nuorisopalveluiden toimintaan. Työpaja toiminta on muuttunut työpaikannosta tuotteiden valmistuspajasta nuorten oppimisympäristöksi ja elämänhallintaa tukevaksi toimintapaikaksi. Päivittäinen yhteistyö KAO:n ja Luovin kanssa on tiivistä.

Nuorten palveluita tuotetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja yhteistyö seurakunnan ja 4H-yhdistyksen kanssa lisääntyy koko ajan. Nuorisopalvelut toimii nuoren arjessa mm. koulujen välituntitoimintaa kehitetään, nettinuorisotyötä tehdään entistä enemmän sekä koululuokkien ryhmätyöt järjestetään kaikille yläluokille. Nuorisotoimintaa järjestetään nuorten kanssa niin, että nuoret ovat mukana tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorisosihteerin työpanoksesta 20 % kohdennetaan hyvinvointia edistävään työhön: ehkäisevän päihdetyön sekä mielenterveyttä edistävän työn koordinoitiin.

Nuorisovaltuusto jatkaa aktiivista toimintaa. Nuorisovaltuustolta kysytään lausuntoja asioiden valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuusto työstää nuorilta saatuja aloitteita ja vie asioita eteenpäin valmisteluun ja toteutukseen. Olemme mukana lasten parlamenttitoiminnan käynnistämisessä.

Nuorisotila ja Virranjakaja-Remppatalli ovat avoinna kaikille nuorille keskellä kylää. Nuorisotilatoimintaa järjestetään 1 viikossa kirkonkylällä ja hyödynnämme toiminnoissa monipuolisesti eri harrastuspaikkoja.

Vastuuhenkilöt:

Eija Järvenpää

puh. 044 54 88949

NUORISOPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	7	7	7	7
Henkilöstömenot, €/asukas	36,44	38,89	39,52	40,25
Toimintakulut, €/asukas	48,11	52,10	56,78	58,12
Toimintakate/asukas	22,62	35,54	34,31	37,19

LIIKUNTAPALVELUT

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Liikuntapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	337	330	330	337	337	337
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 227	-1 191	-1 191	-1 254	-1 254	-1 254
TOIMINTAKATE	-889	-861	-861	-917	-917	-917
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40			-38	-38	-38
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-930	-861	-861	-955	-955	-955

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle järjestämällä kohtuuhintaisia ja helposti saavutettavissa olevia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde-ryhmät huomioon ottaen. Tehtävänä on lisäksi tukea kansalaistoimintaa ja kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä. Tavoitteena on, että kuntalaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja saavat siitä iloa, elämyksiä ja työkykyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Työhyvinvointi	
Tehostetaan liikuntaa tukevan toiminnan kohdentamista (seuranta, viestintä ja analyysi)	Liikunnanedistämistyötä yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien kanssa	Hyödynnetään Move!-mittaustuloksia yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Liikuntaryhmien osallistujamäärät	
Uudistamme toimintaamme	Kartoitamme uusia kehittämishanke mahdollisuuksia, liikuntakampanjoita ja toiminnan uudistamisen muotoja	Hankkeet Liikuntakampanjat Uudistukset ryhmäliikunnassa, välineistössä	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen ja seurojen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Yhteistyössä järjestetyt liikuntatapahtumat Liikuntatapahtumia kaikille ikäryhmille	Tapahtumat Yhteiset tapaamiset paikallisten urheiluseurojen kanssa	
Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen	Eri asiakas- ja ikäryhmien tarpeisiin vastaaminen	Vuosittaiset tarvekartoitukset paikallisten toimijoiden ja urheiluseurojen kanssa	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Maksuttomia liikuntavuoroja Liikunnan perusavustus Jääurheilutoiminnan tukeminen Liikuntaolosuhdeselvitystyön jatkaminen	Liikuntasalien käyttöaste Jaetaan vuosittain Jaetaan vuosittain. Alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten jäävuorot maksetaan kunnan toimesta. Selvitystyön tulosten raportointi	
Liikuntaolosuhteiden kehittäminen	Yhteistyössä ei toimijoiden ja kunnan hallintokuntien kanssa kehitetään paikallisia liikuntamahdollisuuksia	Uudet lajikokeilut, liikuntalajit, liikuntapaikat, liikuntaryhmät	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kainuun alueellisen yhteistyön lisääminen	Aktiivinen osallistuminen alueellisiin yhteistyöverkostoihin	Osallistuminen eri yhteistyöryhmien tapaamisiin	
Tapahtumia yhteisöllisyyden luojana	Yhteistyön lisääminen paikallisten liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa Terveys- ja liikuntatapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Vuosittaiset ja säännölliset yhteistapaamiset liikuntatoimijoiden kanssa. Terveys- ja liikuntatapahtumat Säännölliset kuntotestaukset	
Kuntalaisten liikuntaaktiivisuuden kehittäminen (seuranta ja arviointi)	Liikuntadatan kerääminen (uusi hanke)	Osallistuminen hankkeeseen liikuntadatan keräämiseen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Liikunta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä	Hyödynnetään liikunta-neuvontaa Säännöllisen ja edullisen harrastustoiminnan järjestäminen	Liikuntaneuvonnan seuranta Liikuntaryhmien lukumäärä	
Liikuntapalveluja kaikille kuntalaisille	Järjestetään soveltavaa liikuntaan yhteistyössä Kianta-opiston kanssa Liikuntapalveluja kaikille ikä- ja kohderyhmille Liikunta-aktiivisuuden seuranta	Liikuntaryhmien lukumäärä, kävijämäärät (soveltava liikunta, lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, maahanmuuttajat, työttömät)	
Liikuntapalveluja järjestetään asiakaslähtöisesti	Huomioidaan asiakastoiveet toiminnan suunnittelussa	Kuntalaisaloitteisiin ja muuhun toiminnan kehittämiseen vastaaminen	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kuntalaisille tarjotaan liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia sekä säännöllistä ja riittävää liikkumista koko elämänkaaren ajan. Kylpylässä tarjotaan ensisijaisesti uimaopetusta, ohjattua vesiliikuntaa kaikille ikäryhmille sekä kuntosaliohjausta. Soveltavaa- ja terveysliikuntaa järjestetään yhteistyössä Kianta-Opiston kanssa.

Alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten ohjattua, urheiluseurojen järjestämää toimintaa tuetaan ilmaisoin sali-, kenttä- ja jäävuoroin sekä lasten ja nuorten liikuntaa tuetaan ilmaisoin salivuoroin sekä järjestämällä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppilaille riittävästi uimaopetusta. Koululaisten yleisurheilu- ja hiihtokilpailut toteutetaan yhteistyössä perusopetuksen ja Kainuun muiden kuntien kanssa.

Kainuun Liikunnan, paikallisten yritysten, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa järjestetään yhteistyössä liikuntaa ja luontoliikuntaa tukevia tapahtumia, kuten The Ruthless Raja -hiihto, Raatteen Marssi ja Raatteen Maraton.

Lasten kesäleiritoimintaan varataan määräraha. SuPS:n jääkiekkojaoston alle 18-vuotiaiden paikkakuntalaisten jäävuoromaksuihin varataan riittävä määräraha. Liikuntapalvelujen avustusten summaa korotetaan 30 000 eurosta 42 000 euroon. Urheiluseuroja tuetaan keväisin jaettavalla perusavustuksella ja lahjakkaat suomussalmelaiset urheilijat palkitaan stipendeillä loppuvuodesta.

Toiminnan tavoitteena on kehittää liikuntadatan mittaamista uuden hankkeen avulla, tiivistää yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, sekä lisätä kuntalaisten osallisuutta liikunnan näkökulmasta.

Vastuhenkilöt:

liikuntasiihteri Hannastiina Piikivi

puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	9	9	9	9
Henkilöstömenot, €/asukas	46,08	49,49	50,71	53,91
Toimintakulut, €/asukas	149,16	163,37	181,81	173,56
Toimintakate/asukas	112,62	118,44	117,00	126,91
Avustusmäärärahat, €	20 000	20 000	20 000	20 000
Avustuksia saaneet/saavat, kpl	6	6	6	6
Kylpyläkäynnit, kpl	34 410	44 657	50 000	48 000
Kuntosalikäynnit, kpl	21 549	24 361	28 000	30 000
Urheilustipendit, €	1 190	1 230	2 000	2 000
Stipendin saaneet, kpl	4	6	7	7
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulut	6 678	7200	10 000	8 000

KULTTUURI

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Kulttuuripalvelut						
TOIMINTATUOTOT	29	44	44	71	71	71
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-163	-199	-199	-221	-221	-221
TOIMINTAKATE	-134	-155	-155	-150	-150	-150
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-134	-155	-155	-150	-150	-150

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kulttuuripalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saatavuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Alan kehityksen seuraaminen	Koulutusten määrä ja niihin osallistuminen	
	Kehityskeskustelut	Osallistuminen	
	Virkistyspäivä ja tyhyetuus	Osallistuminen, tyhy-edun käyttö	
Kulttuurituottajan työnkuvan kehittäminen	Yhteistyön lisääminen yli kuntarajojen, tukiverkostojen vahvistaminen, monipuolistuva kulttuuritarjonta kuntalaisille.	Yhteistyöverkostojen lisääntyminen, kuntien kulttuuripäättäjien yhteiset kokoukset ja tapaamiset. Toteutetaan kuntalaisille asiakaspalvelukysely keväällä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Helposti lähestyttävää kulttuuria	Tuodaan kulttuuri lähelle kuntalaista, vaikka ihan konkreettisesti osana kirjastoauton palveluita.	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely. Kävijämäärät.	
Monipuolista kulttuuria	Pidetään huolta, että kulttuurin tarjoamat tilaisuudet ovat monipuolisesti kulttuurin kaikilta osa-alueilta	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely.	
Kulttuurin ja palveluiden asiakaslähtöisyys ja hanketyöskentely	Kuntalaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan tuleviin tapahtumiin. Tuetaan kulttuurille merkittäviä hankkeita, oli se sitten oikolukuapua tai asiantuntija-apua	Asiakaspalautteet Toteutetaan asiakaspalautekysely. Tapahtumien onnistuminen taloudellisesti.	
Meillä on taidetta – miten se saadaan näkyville	”Etsivä kulttuurityö” Mahdollistetaan kulttuurityötä hankkeiden ja projektien kautta.	Tarkastellaan kunnassa näkyvillä olleita taideteoksia, ja järjestetään kuu-lemistilaisuuksia.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Paikallisen elinkeinoelämän tukeminen kulttuuripalveluin	Keikat, konsertit, teatterit, ym. ilta-aikaan tapahtuvat kulttuuritapahtumat tuovat asiakkaita paikallisille yrittäjille.	Asiakasmäärät, asiakaspalautekysely, kunnan yrittäjien palautteet kulttuurialan toimivuudesta. Yhteistyösopimuksessa määritetyt Näyttämö-yhdistyksen vastuut Kesäteatterialueella järjestetyt tapahtumat	
Uusien elinkeinomahdollisuuksien luominen osana kulttuurityötä	Taide tuo vierailijoita, vierailijat yrittäjiä, yrittäjät elinvoimaa.	Yhteistyön kehittäminen elinkeinopalveluiden kanssa – kulttuurin vuosikellon tarkastelu.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Kulttuuripalveluita kaikille	Luodaan tapahtumia, joihin jokainen on tervehtynyt.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	
Kulttuuritapahtumia kaikkialta	Tuetaan tapahtumia, joita kuntalaiset haluavat itse toteuttaa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Urheilu on kulttuuria! Kulttuuripalveluiden käyttö kunnan liikuntatapahtumissa	Yhteistyö kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa, esimerkiksi liikuntatapahtumien jatkot musiikin parissa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	
Matkailu on kulttuuria! Kulttuuripalveluiden käyttö kunnan matkailupalveluissa	Yhteistyö kulttuuri- ja matkailupalveluiden kanssa. Kulttuurimatkailun vahvistamista.	Asiakaspalautekysely, saavutettavuusmittarit osana kyselyä, some-mittarit.	
Hyvinvointipalvelut lähelle kuntalaista	Kulttuurin hankkeisiin voi yhdistyä myös kulttuuripalveluiden toimitus syrjäkyliin asti, otetaan mukaan esim. hyvinvointipalveluita	Asiakaspalautekysely, saavutettavuusmittarit osana kyselyä	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kulttuurilla on oma arvonsa kunnan imagon kannalta ja merkitystä elinkeinoelämälle sekä hyvinvoinnille. Järjestetään monipuolisia kulttuuritilaisuuksia kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin ja edistetään kuntalaisten itse tuottamaa kulttuuria. Kunnan sisällä tapahtuvan yhteistyön lisäksi tehdään yhteistyötä kunnan ulkopuolisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kesäteatterialueen hyödyntämistä monipuolisiin tapahtumiin kehitetään edelleen. Erityistä huomiota kiinnitetään eri taiteen alojen ja taiteen ammattilaisten työn tukemiseen ja esille tuomiseen. Tavoitteena on vahvistaa kunnan profiilia ja imagoa aktiivisena, monipuolisena kulttuurikuntana.

Vastuhenkilöt: Veera Tavila, vs. kulttuurituottaja

veera.tavila@suomussalmi.fi

puh. 0445119871

KULTTUURIPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	1,4	1,3	1,3	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	7,83	7,17	8,51	9,43
Toimintakulut, €/asukas	15,75	21,69	27,09	30,53
Toimintakate/asukas	15,55	17,79	21,06	20,72

6.3.7 Tekninen lautakunta

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	11 181	10 123	10 123	11 120	11 120	11 120
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	136	29	29	80	67	67
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 219	-11 467	-11 467	-10 868	-10 868	-10 868
TOIMINTAKATE	-901	-1 316	-1 316	332	319	319
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 097	-3 555	-3 555	-3 566	-3 566	-3 566
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 999	-4 871	-4 871	-3 235	-3 248	-3 248

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Teknisten palveluiden hallinto						
TOIMINTATUOTOT	106	113	113	54	54	54
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-557	-423	-423	-488	-488	-488
TOIMINTAKATE	-450	-310	-310	-434	-434	-434
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5	-5	-5	-3	-3	-3
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-455	-314	-314	-437	-437	-437

Tehtävä:

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinympäristön varmistaminen.

Teknisen hallinnon alla toimii mm. kaavoitus, yleinen suunnittelu, projektit sekä liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Tekninen hallinto tuottaa laskutuspalveluja Suomussalmen Energia Oy:lle.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaavoitus	Kauniskankaan yleiskaavan päivittäminen	Kaavahanke on tullut viireille	
	Kauniskankaan yleiskaava-alueen laajentamisen valmistelu	Aluerajaus tehty ja maanomistajiin on otettu yhteyttä	
	Rajavartioston alueen asemakaavamuutos	Kaavaluonnos on ollut nähtävillä	
	Terveyskeskuksen alueen asemakaavamuutos	Kaavamuutos hyväksytty valtuustossa	
	Lämpölaitoksen alueen asemakaavamuutos	Kaavamuutos hyväksytty valtuustossa	
Henkilöstö	Eläköitymisen myötä vapautuvat tehtävät täytetään	Tehtävät on täytetty	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vesistöjen kunnostaminen	Sile II -hankkeen toimenpiteet kohteissa jatkuvat suunnitelman mukaisesti	Toimenpiteet on tehty	

Tontit ja maaomaisuus	Ruokapuiston teollisuustonttien markkinointi	Maanvuokrasopimukset ja maakaupat (kpl)	
	Tontinvuokrasopimukset ovat ajan tasalla	Sopimukset on uusittu ajallaan, eikä kunnalle tule seuraamuksia (kpl)	
	Metsäryhmässä määrätetyt ns. pienet kiinteistöt laitetaan myyntiin.	Toteutuneet kiinteistökaupat (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikenneturvallisuus ja esteettömyys	Osallistumme liikenneturvallisuuden kehittämiseen ja esteettömyyden edistämiseen kaikissa toteutettavissa hankkeissa.	Toteutuneet hankkeet (kpl)	
Kuntalaistilaisuudet	Kaavahankkeista järjestetään avoimia kuntalaistilaisuuksia.	Järjestetyt tilaisuudet (kpl) Tavoite 4 kpl	

Keskeiset muutokset, toiminta

Maankäyttö ja kaavoitus

Kainuussa on käynnissä Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan päivittäminen. Kunta tukee ja edistää aktiivisesti tuulivoimatuotantoalueiden kaavoitushankkeiden toteutumista ja sähkönsiirtoverkon vahvistamista.

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan päivittämällä nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaavoituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien osalla ongelmana on se, että osa tonteista sijaitsee alueilla, joilla kysyntä on vähäistä.

Kaavahankkeista käynnissä ovat terveyskeskuksen ja lämpölaitoksen alueiden asemakaavamuutokset. Tulevan vuoden aikana käynnistetään Kauniskankaan yleiskaavan muutos ja laajennus -hankkeet. Lisäksi lähdeään aktiivisesti edistämään Rajavartioston alueen kaavamuutosta, joka on tullut vireille jo vuosia sitten.

Suomussalmen kunta edistää:

- virtavesien nousuesteiden haitan vähentämistä
- säännösteltyjen vesistöjen mittauksen ja ekologisen tilan luokittelun kehittämistä
- vesivoimalaitosten lupaehtojen tarkastamista

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2022 lopussa seuraava tonttivaranto:

Alue	Ao	Ar	Ak	K	T	Yht
Suomussalmi	35	8	2	4	13	62
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	63	12	2	4	13	94
Varatut	-	-	-	-	-	2
Kaikki yht.	63	12	2	4	13	94

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
Ar = Asuntorivitalo
Ak = Asuinkerrostalo
K = Liike- ja toimistorakentaminen
T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

Projektit

Vesistökuunnostus hankkeita jatketaan ja uusia kohteita otetaan mukaan toimenpiteisiin. Kunnostuksia tehdään osittain yhteistyössä osakaskuntien ja kyläyhdistyksien kanssa. Toimenpiteitä yhteensovitetaan metsähallituksen kunnostussuunnitelmien kanssa.

Vastuuhenkilöt:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

TEKNISET PALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	82	79,5	78,5	81,5
Henkilöstömenot, €/asukas	491,82	502,09	515,93	526,25
Toimintakulut, €/asukas	1 563,30	1642,66	1561,71	1504,27
Toimintakate, €/asukas	-156,14	-120,80	-169,00	45,94

Hallinto	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	5	5	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	28,72	45,96	37,02	37,79
Toimintakulut, €/asukas	54,19	74,59	57,96	67,56
Toimintakate, €/asukas	-41,13	-60,28	-42,48	-60,07
Lautakunnan kokoukset, kpl	13	12	12	12

YMPÄRISTÖTEKNIikka/KUNNALLISTEKNIikka

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Kunnallistekniikka						
TOIMINTATUOTOT	1 224	851	851	801	801	801
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	18			39	34	34
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 956	-1 583	-1 583	-1 868	-1 868	-1 868
TOIMINTAKATE	-713	-732	-732	-1 028	-1 033	-1 033
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-638	-568	-568	-586	-586	-586
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 351	-1 300	-1 300	-1 615	-1 620	-1 620

Tehtävä:

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristötekniikka tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut. Ympäristötekniikan yksikköön sisältyy mittaustoimi, liikuntapaikat, yleiset alueet, metsätilat, yksityistiet, kaavatiet ja puutarha.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yksityisteiden hoito- ja kunnossapito	Talvikunnossapidon hoitourakan (2023-2028) kilpailutus	Kilpailutus ja palvelusopimus on tehty	
	Tiekuntien kanssa tehdään sopimukset kunnossapidosta	Sopimukset (kpl)	
Kylpylän paikoitusalueen parantaminen	Kylpylän paikoitusalueen laajennetaan ja järjestetään henkilöstölle	Hanke on toteutettu	

	autopaikat. Varmistetaan pelastustien toimivuus.		
Jätkänpuistoon uimalaituri	Laiturin rakennustyöt aloitetaan.	Hanke on toteutettu ja avustus haettu	
Myllypuronkujan rakentaminen	Asemakaavan mukainen katualue kunnan omistukseen. Kadun rakentaminen.	Hanke on toteutettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Purasjoki Salpalinja rakenteiden osittainen uusiminen ja kunnostaminen	Hankkeen toteuttamiseksi on haettu rahoitusta. Toimenpiteet tehdään kesän 2023 aikana.	Hanke on toteutunut	
Kirkonkylän entisen koulualueen maisemointi on valmis	Alatalon alue on maisemoitu ja istutukset. Ulkokuntoiluvälineiden asennustyöt.	Hanke on toteutunut	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan metsäomaisuuden hoito	Metsäsuunnitelman laatiminen	Suunnitelma tehty ja otettu käyttöön	
Puistojen ja istutuksien hoito	Puistoalueen hoidetaan	Nurmikonhoitoalueet (ha)	
	Kesäkukkakasvatukset ja istutukset tehdään omana työnä	Istutusalueet (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yhteishankkeiden tukeminen	Juntusrannan leikkipuiston rakentamiseen osallistuminen	Hanke toteutettu yhteistyössä kyläyhdistyksen kanssa	
	Ala-Vuokin uimarannan rakenteiden kunnostaminen	Materiaalihankintoihin on osallistuttu	
Yksityisteiden kesäkunnossapidon avustaminen	Avustuksen hakuaika järjestetään ja siitä tiedotetaan kuntalaisille.	Hakemukset (kpl)	
Yksityisteiden talvikunnossapidon avustaminen	Avustus on haettavissa keväällä	Hakemukset (kpl)	
Haja-asutusalueiden hiihtolatujen kunnossapidon avustaminen	Tehdään kunnossapidosta sopimus ja sen mukaisesti maksetaan avustus	Sopimukset (kpl) Tavoite 9 kpl	

Muistomerkkien ja alueiden kunnossapito	Tehdään yhdistyksen tai yksityisen henkilön kanssa sopimus muistomerkkialueen kunnossapidosta	Sopimukset (kpl) Tavoite 3 kpl	
Katujen peruskorjaukset	Järjestetään asukastilaisuus ennen töiden aloittamista	Tilaisuudet on pidetty	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen	Emäjoen kevyen liikenteen sillan ja väyläyhteyksien rakentaminen	Hanke on toteutettu	
Ruukinkankaan koulun piha-alueen 2.vaihe	Piha-alueen rakentaminen suunnitelmien mukaan	Hanke on toteutunut	

Keskeiset muutokset, toiminta

Haja-asutusalueen latujen talvihoitoa tuetaan avustuksin. Käyttäjätarpeen mukainen latuverkon talvihoito tehdään yhteistyössä kylillä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarveharkinta selvitetään vuosittain käyttäjämäärien mukaan.

Nykyinen yksityisteiden talvikunnossapidon urakka päättyy talvikauden 2022-2023 jälkeen. Uuden hoitourakan kilpailutus ja palvelusopimus tehdään kevään aikana.

Kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämistyötä jatketaan myöhemmin valmistuvan liikuntaolosuhdeselvityksen pohjalta.

Talousarviossa on varaus 80 000 € yksityisteiden perusparannushankkeiden avustamiseen (sisältää rumpurahan 10 000 – 15 000€). Aorausavustuksiin varattu 80 000 €.

Yhteishankkeisiin on talousarviossa varaus 10 000 €.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	7	6	6	6
Henkilöstömenot, €/asukas	64,74	56,71	68,95	81,28
Toimintakulut, €/asukas	248,66	262,96	217,14	258,56
Toimintakate, €/asukas	-157,62	-95,93	-100,39	-142,32

Muut mittarit	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Kunnossapidettävät yks.tiet, km	640	520	640	640
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60
Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	25
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2566	2566	2566	2566

Ulkoliikuntapaikat	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70
Hiihtolatuja sivukylissä, km	92	103	90	100
Pururatoja, km	20	20	20	20

* Pallokentät, kpl	5*	5	5	5
Luonnonnurmikentät, kpl	1	1	1	0
Tekonurmikentät, kpl	2	2	2	3
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	4	4	4	4
Puistoluiistelurata, kpl	0	0	0	0
Frisbeegolf-rata, kpl	2	2	2	2

* Pallokentät: Kirkkopuiston tekonurmikenttä (kumirouhe) / jalkapallo, Pitämä hiekkatekonurmi / pesäpallo, Ruukin urheilukenttä tekonurmi, joka on tulossa / jalkapallo ja yleisurheilun heittolajit, ammattikoulun hiekkakenttä, kirkonkylän koulun hiekkakenttä

TILAPALVELUT

Kohderahoitteinen

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Tilapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	6 486	5 879	5 879	7 093	7 093	7 093
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	118	29	29	41	33	33
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 402	-5 041	-5 041	-5 227	-5 227	-5 227
TOIMINTAKATE	1 202	866	866	1 907	1 899	1 899
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 444	-2 976	-2 976	-2 978	-2 978	-2 978
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 243	-2 110	-2 110	-1 071	-1 079	-1 079

Tehtävä:

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Muutetaan toimitiloja yritysten tarpeiden mukaan.	Uudet/ muutetut yritystilasopimukset	
Turvalliset ja terveelliset työympäristöt	Korjataan/huolletaan oikea-aikaisesti olemassa olevia tiloja ja kiinteistöjä	Työtaturmien ja sairapoisuuksien vähentyminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit.	Toimivat ja oikein mitoitettut toimitilainvestoinnit.	Käyttäjätyytyväisyys Käyttökustannukset	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia palkkatuen ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille.	Työjakson onnistuminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii- reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstö on hyvinvoin- vaa, osaavaa ja motivoi- tunutta.	Täydennyskoulutus. Kehityskeskustelut. Virkistyspäivä	Koulutuspäivät Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	

Keskeiset muutokset, toiminta

Toiminta

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä peruskorjataan talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa huomioidaan energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomaatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena ovat toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset myydään tai puretaan.

Vuoden 2022–2023 aikana puretaan Suomussalmen Ruukinkankaan alueen vanha koulurakennus osoitteesta Ruukinkatu 5, 89600 Suomussalmi, Paasikadun entiset opettajien rivitalot osoitteessa Paasikatu 1, 89600 Suomussalmi, Terveyskeskuksen alueen kerrostalo osoitteessa Kiannonkatu 37, 89600 Suomussalmi sekä vanha omakotitalo osoitteessa Kiannonkatu 39, 89600 Suomussalmi.

Eläköitymisten takia pyritään täyttämään 2022-2023 vuoden vaihteessa rakennusmies/kirvesmiehen sekä metalli/putkimiehen työtehtävät.

Tilapalveluiden osalta mietitään yhtiöittämistä. Vielä on epäselvää missä laajuudessa yhtiöittämistä olisi tarkoitus toteuttaa, jos siihen päädytään. Yhtiöittämisselvitys laaditaan vuoden 2023 aikana. Selvitystyön tekemiseen varataan määräraha 20 000 €.

Kiinteistöjen automaatiojärjestelmiä päivitetään tarpeen mukaan. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huolto on tilapalveluiden hoidossa. Vuokratalot ostavat kiinteistöjenhoitopalvelut ns. omakustannushintaan. Vapaana olevista yritystilastoista tehdään esittely kunnan nettisivuille.

Vastuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	24,5	24	24	23
Henkilöstömenot, €/asukas	159,15	147,01	147,30	141,69
Toimintakulut, €/asukas	726,28	726,39	691,60	723,41
Toimintakate, €/asukas	+166,31	161,71	+118,84	+263,91

Kunnossapidettävät kerrosalat, m²	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Koulurakennukset	16 071	16 071	16 071	14 045
Hallintorakennukset	11 219	11 219	11 219	11 106
Laitosrakennukset	18 542	18 542	18 542	18 542
Teollisuusrakennukset	39 198	38 866	38 866	38 866
Vapaa-ajan rakennukset	11 831	12 547	12 597	12 547
Muut rakennukset	22 653	18 419	18 267	18 267
Asuinrakennukset	11 001	11 001	11 001	7 852

Koulurakennukset: Ruukinkankaan vanha koulu puretaan / uusi otetaan käyttöön → Poistettu vanhan koulun neliöt ja lisätty uuden koulun neliöt

Hallintorakennukset: Näljängän paloautotalli myyty → Vähentänyt neliöitä

Vapaa-ajan rakennukset: Jätkänpuiston huoltorakennus myyty → Vähennetty kokonaisneliömäärästä
 Muut rakennukset: Ämmän Kamari kylmilleen → Vähennetty kokonaisneliömäärästä
 Asuinrakennukset: Paasikatu 1 rivitalot ja Tykkiniementie 2 rivitalo sekä Kiannonkatu 37 kerrostalo vähennetty kokonaisneliömäärästä.
 Teollisuusrakennukset: Ei muutoksia

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

Kohderahoitteinen

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Ruoka- ja siivouspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	3 255	3 160	3 160	3 003	3 003	3 003
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 062	-3 051	-3 051	-2 925	-2 925	-2 925
TOIMINTAKATE	193	109	109	78	78	78
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10	-5	-5			
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	182	104	104	78	78	78

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Ruokapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	1 896	1 833	1 833	1 678	1 678	1 678
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 780	-1 774	-1 774	-1 697	-1 697	-1 697
TOIMINTAKATE	115	59	59	-19	-19	-19
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	113	59	59	-19	-19	-19

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Siivouspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	1 359	1 327	1 327	1 325	1 325	1 325
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 282	-1 277	-1 277	-1 228	-1 228	-1 228
TOIMINTAKATE	77	49	49	97	97	97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8	-5	-5			
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	69	44	44	97	97	97

Tehtävä:

Ruoka- ja siivouspalveluilla on tavoitteena tuottaa suositusten mukaisia ja sopimukseen perustuvia palveluja asiakkaille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
InHouse -yhtiö	Liitytään InHouse -yhtiöön. Aterioiden ja puhtaanaipalveluiden tuottaminen kunnalle ja hyvinvointialueelle	Sama ateriatuotanto jatkuu, uuden keskuskeittiön toiminnan turvaaminen, työntekijämäärä pysyy samana	
Tuotannonohjausjärjestelmä Jamixin käyttö samassa laajuudessa jatkuu sekä Jamix-Menun käyttöönotto	Jamix-Menu ohjelman tuotantoon ottaminen	Työntekijät koulututtavat uusien ohjelmien käyttöön	
Omavalvonta ohjelma Chefsteinin mobiilikäyttö	Kaikille työntekijöille mahdollisuus käyttää mobiilisovellus ohjelmaa	Ruokapalvelun työntekijämäärän mukainen laitemäärä	

Menot ja tulot ovat tasapainossa	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita	Kustannukset	
----------------------------------	--	--------------	--

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet työntekijät eläkkeelle jäävien tilalle	Rekrytoinnissa mainostettava Suomussalmen kunnan vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Jokaisen eläkkeelle jäävän tilalle saadaan osaava työntekijä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Oppisopimuskoulutus	Tarjoamme oppisopimuspaikkoja ateria- ja puhtauspalveluissa	Oppisopimus suoritetaan loppuun kunnassa	
Henkilökunnan koulutus	Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistumien	1 pv / hlö	
Uudet koneet ja laitteet	Hankinnoissa otetaan huomioon innovatiiviset ratkaisut	Laitteita ja koneita hankittaessa huomioidaan uusinta teknologiaa / ohjelmoitavat koneet / robotiikka	
Lähiaruoka	Paikallistuotteiden käyttö	Oikeanlainen hankintojen kilpailutus	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huomioidaan monikulttuurisuus	Eettiset ruokavaliot huomioidaan	Tarjolla kaikissa ruokaa tarjoavissa toimipisteissä	
Puhtaat ja terveelliset tilat	Puhtauspalveluissa ympäristöystävälliset ja turvalliset puhdistusaineet	Asiakkaiden palaute	
Tähderuoan hyödyntäminen	Tähderuoan antaminen nuorisotiloihin	Nuorten työpaja ja muut kunnan nuorten tilat	
Tähderuoka	Tähderuoan määrän vähentäminen	Bio-vaaka	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Virkistyspäivä	Irrottaudumme päivän ajaksi virkistäytymällä yhdessä	Kaikki osallistuvat	
Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti	Huomioimme eri asiakasryhmät ja vieraat	Asiakaspalaute hyvä, palvelusopimukset kaikkien kanssa	

Ensiapuvalmius	Ea1 kurssit	Henkilökunnasta vuosittain osa suorittaa Ea1 koulutuksen	
----------------	-------------	--	--

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuoden 2023 toiminta alkaa/alkanee InHouse -yhtiössä, mikä vaikuttaa meidän toimintaamme paljon. Yhteinen tavoite on tuottaa kustannustehokkaasti ateria- ja puhtaanapitopalveluita osaavalla ja ammattitaitoisella henkilökunnalla Kainuun Hyvinvointialueen ja Suomussalmen kunnan henkilöstölle ja asiakkaille. Talousarvioon varataan määräraha 15 000 € ruoka- ja siivouspalvelujen InHouse yhtiön perustamiskustannuksien kuntakohtaisen osuuden maksamiseen.

Aterian keskihinta

2021	4,79
2020	4,13
2019	3,77
2018	3,80
2017	3,80
2016	4,16

Uusi 1.6.2022 käyttöön otettu keskuskeittiö toimii Ruukinkankaan koulun yhteydessä. Koulukiinteistön puhtauspalvelut ovat haasteelliset materiaalien suhteen.

Siivouksen hinta €/m²

2021	1,95
2020	2,03
2019	2,29
2018	2,10
2017	2,08
2016	2,24

Olemme ajan tasalla maailmantilanteesta, valmiussuunnitelma on tehty ja osallistumme koulutuspäiviin ja mahdollisiin harjoituksiin.

Vastuhenkilö:

Ruokapalvelupäällikkö Merja Heikkinen puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	38	37	36	39
Henkilöstömenot, €/asukas	216,84	229,61	235,49	226,80
Toimintakulut, €/asukas	405,23	411,77	418,63	404,79
Toimintakate, €/asukas	-9,01	+25,91	+14,93	+10,82

Muita mittareita	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	280 500	240 354	240 000	230 000
Valmistetut ateriat, kpl (sote)	160 800	163 708	193 000	153 000
Siivottava pinta-ala, m ²	51 120	54 809	51 100	49 000

RAKENNUSVALVONTA

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53	TP	TA	TAM	TA	TS	TS
1 000 €	2021	2022	2022	2023	2024	2024
Rakennusvalvonta						
TOIMINTATUOTOT	83	90	90	90	90	90
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-138	-194	-194	-207	-207	-207
TOIMINTAKATE	-55	-104	-104	-117	-117	-117
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-0					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-55	-104	-104	-117	-117	-117

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaikki lupahakemukset ja päätökset sähköisesti	Ajantasaiset ohjelmistot	Lupatilasto, hakemusten määrä	
Päätöksien käsittelyaika 2-3 viikkoa	Lupapisteessä jatkuva hakemusten seuranta, lupasihteeri, viranhaltija	Hakemukset kpl / aika	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettua nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvä asiantuntemus	Käydään tarpeellisissa koulutuksissa, ELY, RTY	Koulutusten määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ajantasaiset kaavat	Uusitaan kaavoja ja tarvittaessa kaavoja lisätään	Kaavoituspäätökset, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Käsitellään lupahakemukset sähköisesti, tehdään tarvittavat katselmuks	Katselmuksien määrä, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Jatkuva valvonta	Suoritukset, määrä kpl	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lupahakemukset ja päätökset sähköisesti Lupapisteen ja KuntaNetin kautta. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä yhtenä päivänä viikossa, maanantaisin. Keväällä 2022 on aloitettu kunta- ja verorekisterin tarkastustyö. Tarkastustyöhön on palkattu henkilö ja työtä jatketaan 2023 vuoden loppuun asti.

Vastuuhenkilöt:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP 2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	11,80	12,13	18,50	19,47
Toimintakulut, €/asukas	17,77	18,52	26,64	28,65
Toimintakate, €/asukas	-8,55	-7,40	-14,29	-16,20
Rakennus- ja toimenpideluvat, kpl	203	162	200	200
Poikkeamisluvat, kpl	16	20		
Muut rakennustark. päätökset, kpl	25	12		

YMPÄRISTÖNVALVONTA

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Ympäristönsuojelu						
TOIMINTATUOTOT	27	30	30	80	80	80
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-85	-72	-72	-154	-154	-154
TOIMINTAKATE	-58	-42	-42	-74	-74	-74
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-58	-42	-42	-74	-74	-74

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja ympäristönsuojelun edistäminen turvaamaan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudistuvan lainsäädännön hallinta	Kouluttautuminen	Koulutuskerrat	
Ympäristötietoisuuden kehittäminen	Tiedottaminen Lehtiartikkelit Opastus ja neuvonta	Julkaisujen määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöä koskevan lainsäädännön täytäntöönpano	Lainsäätelyn mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely	Lupien ja ilmoitusten käsittelymäärät	

Ympäristönvalvonta-ohjelman toteuttaminen	Valvontasuunnitelman mukainen toiminta	Valvontasuunnitelman toteutuminen	
PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristönsuojelumääräysten toteutuminen	Ympäristönsuojelumääräysten lainvoimaiseksi saattaminen	Päätös lainvoimaisuudesta	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöongelmien ratkaisu, lievittäminen ja ennaltaehkäisy	Päästöjen rajoittaminen ilmaan, maaperään ja vesistöihin	Analyysit Ympäristövahinkojen määrä	
Kestävän kehityksen edistäminen	Vihreä siirtymisen tukeminen	Hiilineutraalisuus	

Keskeiset muutokset, toiminta

Ympäristönsuojelumääräysten lainvoimaiseksi saattaminen ja niiden täytäntöönpano. Ympäristönvalvontasuunnitelman ja -ohjelman toteuttaminen.

Ympäristövalvonnan kuntayhteistyö käynnistyy, mikäli kaikki osapuolet hyväksyvät yhteistyösopimuksen.

Vastuuhenkilöt:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 0440 384 341

Ympäristövalvonta	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	2,5*
Henkilöstömenot, €/asukas	10,41	10,66	8,66	19,21
Toimintakulut, €/asukas	11,58	11,41	9,93	21,28
Toimintakate, €/asukas	-8,99	-7,78	-5,81	-10,20
Ympäristöluvut, kpl	2	3		
Maa-ainesluvut, kpl	2	5		
Maisematyöluvut, kpl	9	12		
Maa-aineslupien vakuuskäsittelyt	3	9		
Öljyn jälkitorjuntapäätökset	1	4		
Rekisteröinti-ilmoitukset	6			
YSL:n 118 §:n mukaiset päätökset	2	4		
Kotitarveottamispäätökset	1	1		
Muut ympäristöviranomaispäätökset	4	2		

(*Toinen ympäristötarkastaja, kuntien yhteistyö)

6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos

Kohderahoitteinen

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Vesihuoltolaitos						
TOIMINTATUOTOT	1 178	1 226	1 226	1 181	1 181	1 181
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	20					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-799	-713	-713	-728	-728	-728
TOIMINTAKATE	399	513	513	452	452	452
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-331	-351	-351	-248	-248	-248
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	56	162	162	204	204	204

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Vesilaitos						
TOIMINTATUOTOT	359	345	345	361	361	361
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	19					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-324	-224	-224	-222	-222	-222
TOIMINTAKATE	54	121	121	138	138	138
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-91	-107	-107	-101	-101	-101
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-43	15	15	37	37	37

Ajettu: 23.11.2022 12.03.53 1 000 €	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Viemärlaitos						
TOIMINTATUOTOT	819	881	881	820	820	820
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-475	-489	-489	-506	-506	-506
TOIMINTAKATE	345	392	392	314	314	314
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-240	-244	-244	-147	-147	-147
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	99	148	148	167	167	167

Tehtävä:

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsittelyminen viranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla. Tekstiviestillä tiedottaminen toiminnan häiriöistä. Vesimittareiden etäluenta.	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus Reaaliaikainen vesimäärämittaus ja laskutus. Tarkemmat vesimittarit lisäävät myytävää vesimäärää.	
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto Pumppaamoiden vuosi- huolto Verkostojen saneeraus- rausta lisätään.	Kustannukset Vuotovesien määrä Vuotokorjaukset	

	Jätevesipumppaamoiden saneeraukset ja etävalvonta		
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Turvallinen	Terveys- ja turvallisuusvaatimukset täytetään, riskienhallinnan taso on korkea ja erityistilanteisiin on varauduttu.	Viranomaisten ja käyttötarkkailun verkostoveden näytteenotto	
Ympäristöä säästävä	Vesistöjä ja pohjavesialueita käytetään kestävästi, veden- ja jätevedenkäsittely ei kuormita ympäristöä, eikä lisää ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Tavoitteet on asetettu hiilineutraaliuden ja kiertotalouden suhteen.	Toimitaan annettujen otto- ja ympäristölupaeh-tojen mukaisesti	

Keskeiset muutokset, toiminta

Vesihuoltolaitoksen toiminnan tarkoituksena on laadukkaan ja riittävän veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen lupaehtojen mukaisesti sekä taloudellisesti kannattavasti. Ennakoivat huollot ja verkostosaneeraukset suunnitellaan siten, että vesikatkoksia tulee vähän ja nekin ovat lyhyitä. Katkoksista tiedotetaan tekstiviestipalvelun sekä Suomussalmen kunnan nettisivuston välityksellä.

Vesihuoltoa kehitetään vuonna 2016 päivitetyn kehittämissuunnitelman mukaan. Vesihuoltolaitoksen toimintaa valvotaan valvontatutkimusohjelman mukaan. Vesi- ja viemäriverkostoja saneerataan vuosittain kunnan katujen saneerauksen yhteydessä.

Vuonna 2021 aloitettu kiinteistöjen etäluettavien vesimittareiden vaihto jatkuu vuonna 2023. Mittareiden vaihto on ajoitettu kolmelle investointivuodelle.

Pitämän puhdistamolle saneerataan välppä puhdistusprosessin hallinnan parantamiseksi v. 2023.

Laitosten E/valvomo päivitetään 3 G verkosta 4 G verkkoon sekä tietoturvallisuutta parannetaan.

Vastuuhenkilöt:

Vesihuoltopäällikkö Jukka Malinen puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	4,5
Henkilöstömenot, €/asukas	31,65	36,88	34,57	28,81
Toimintakulut, €/asukas	90,27	107,47	97,81	100,76
Toimintakate, €/asukas	+64,08	+53,54	+70,40	+62,62

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Vesijohtoverkoston pituus, km	186	187	187	187
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12
Pumpattu vesimäärä, m ³	386 936	382 045	380 000	375 000
Laskutettu vesimäärä, m ³	278 927	316 707	280 000	275 000
Viemäriverkoston pituus, km	116	116	116	116
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	656 124	538 582	650 000	550 000

7.

INVESTOINNIT

7 INVESTOINTIOSA

Suomussalmi								
Taloussuunnitelma 2022 - 2024								
8.11.2022								
16.11.2021 KV 24.10.2022								
Investoinnit	TP	TA	TAM	TA	Arvio	Arvio	Kokonais-	Arvioitu
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	kustannusarvio	valmistuminen
2 INVESTOINNIT								
0 MENOT	10 879 354	10 878 000	9 878 276	8 821 000	10 591 000	5 296 000		
5 TULOT	2 935 113	2 622 000	1 950 000	649 630	0	0		
NETTO	7 944 241	8 256 000	7 928 276	8 171 370	10 591 000	5 296 000		
2003 KUNNANHALLITUS								
0 MENOT	575 077	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000		
5 TULOT	96 739	0	0	0	0	0		
NETTO	478 338	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000		
2003001 KIINTEÄ OMAISUUS								
0 MENOT	5 470	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		
5 TULOT	60 351	0	0	0	0	0		
NETTO	-54 881	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		
Kiinteistöjen hankinta	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		
Kiinteistöjen myynti	41 151	0	0	0	0	0		
Liittymämaksut	3 306							
Maa- ja vesialueet ostot	2 163	0	0	0	0	0		
Maa- ja vesialueet myynnit	19 200	0	0	0	0	0		
2003002 TALONRAKENNUS / TILOJEN HANKKIMINEN								
0 MENOT	569 470	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		
5 TULOT	36 388							
NETTO	533 082	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		
Elinkeinohankkeet ja niitä tukevien tilojen hankkiminen.		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		
- Mehin valaistuksen uusiminen	24 976							
- Tulikivi, varastorakennus	510 206							
- Hossan polttoainejakeluasema	447							
- Kemet, rakennusautomaation päivittäminen	675							

Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
- Kaunisniemen kulttuurinäyttämö, kulut Teollisuustilojen hankinta	33 166							
Tulot: Kaunisniemen kulttuurinäyttämö	36 388							
2003004 IRTAIN OMAISUUS								
0 MENOT	137	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	137	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		
		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		
Tietohallinto, Dynasty 10 Elinvoimapalvelut: CRM-ohjelma	137 0							
2 040 SIVISTYSLAUTAKUNTA								
0 MENOT	569 278	1 668 000	1 218 000	180 000	86 000	16 000		
5 TULOT	117 500	117 000	0	0	0	0		
NETTO	451 778	1 551 000	1 218 000	180 000	86 000	16 000		
2040004 IRTAIMISTO								
0 MENOT	569 278	1 668 000	1 218 000	180 000	86 000	16 000		
5 TULOT	117 500	117 000	0	0	0	0		
NETTO	451 778	1 551 000	1 218 000	180 000	86 000	16 000		
Varhaiskasvatus								
- Pitämän päiväkodin kalustaminen				20 000				
Perusopetus								
Ruukinkankaan uuden koulun kalustaminen	114 670	1 200 000	1 200 000					
- Kalustamisen lisähankinnat, ict, oppimisvälineet, kalusteet				45 000				
- Oppilaslaitteiden päivittäminen					35 000			
Karhulanvaaran esitystekniikka oppimisympäristö				42 000				
Liikuntapalvelut								
- kuntosalin ja kylpylän kalusto, ulkokuntoiluvälineet				30 000	35 000			

Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
Lukiokoulutus								
- kannettavat tietokoneet alkavalle ikäluokalle	14 740	18 000	18 000	18 000	16 000	16 000		
Nuorisopalvelut								
- pikkubussi/monikäyttöpakettiauto /Työpaja				25 000				
Kirjasto								
- kirjastoauto	439 868	450 000	0					
TA-muutos KV 24.10.2022								
- valtionavustus	117 500	117 000	0					
2050 TEKNINEN LAUTAKUNTA								
0 MENOT	9 361 647	7 695 000	7 210 276	6 948 000	8 750 000	3 870 000		
5 TULOT	2 720 874	2 505 000	1 950 000	649 630	0	0		
NETTO	6 640 773	5 190 000	5 260 276	6 298 370	8 750 000	3 870 000		
2050002 TALONRAKENNUS								
0 MENOT	8 956 252	6 065 000	6 347 000	4 580 000	7 980 000	3 100 000		
5 TULOT	2 683 504	0	0	0	0	0		
NETTO	6 272 748	6 065 000	6 347 000	4 580 000	7 980 000	3 100 000		
Tekninen	8 956 252	6 065 000	6 347 000	4 580 000	7 980 000	3 100 000		
Asuntojen kunnostus	89 198	90 000	80 000	60 000	60 000	60 000		
Rakennusautomaation päivittäminen	0	65 000	65 000	60 000	60 000	60 000		
Terveyskeskus								
- suunnittelu ja rakentaminen	12 759	200 000	55 000	2 500 000	7 000 000	2 800 000		valmis 2025
Tulevaisuuden koulu	5 913 722	2 400 000	2 900 000				17 200 000	valmis 4/2022
Koulun piha-alueen 2.vaihe				350 000				
Koulun piha-alueen 3. vaihe						180 000		
Virastotalo								
- ikkunoiden uusinta	100 684	150 000	90 000	100 000				
- Vesikaton uusiminen	3 463	300 000	10 000		300 000			
- Tornikadun puoleisen siiven viemärisaneeraus					400 000			
- pyöräkatos ja piha-alueen kunnostus	5 535			50 000			60 000	
Kylpylä								
- kylpylän paikoitusalueen muutos				85 000				
Kiinteistöjen kattoremontit (TA-muutos KV 12.10.20)	128 449	120 000	110 000	120 000	120 000			
Lukitusten uusiminen (TA-muutos KV 12.10.20)	6 541	30 000	0	40 000	40 000			

Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
Pitämän päiväkodin sisäremontti								
- IV ja lämmönvaihdin saneeraus		310 000	520 000					
Paloaseman kalustohalli		200 000	84 000	420 000				
Jaloniemitalo -muutosten suunnittelu								
- muutosten suunnittelu	0	50 000	20 000					
- muutostöiden toteuttaminen				500 000				
Ammattikoulun työhallin katon uusiminen		200 000	100 000	200 000				
Uimarannan vaatteidenvaihtotila (6 kpl)	11 356							
Varikon ovien uusiminen, pintojen maalaus				30 000				
Jäähallin huoltorakennuksen pintaremontti				65 000				
Kemet -rakentaminen	2 684 545	1 950 000	2 313 000					
Kemet - vahingonkorvaukset (tulot)	2 683 504	1 950 000	1 950 000					
2050003 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS								
0 MENOT	364 110	1 490 000	744 276	2 163 000	770 000	770 000		
5 TULOT	37 370	555 000	0	649 630	0	0		
NETTO	326 740	935 000	744 276	1 513 370	770 000	770 000		
2050003010 KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN								
0 MENOT	236 707	1 230 000	504 276	1 687 000	550 000	550 000		
5 TULOT	37 370	555 000	0	605 630				
NETTO	199 337	675 000	504 276	1 081 370	550 000	550 000		
- Kaavateiden rakentaminen ja kunnostaminen, Tekninen lautakunta päättää kohteet	19 549	480 000	420 000	500 000	550 000			
- Kewen liikenteen väylä (sis. Penkit ja kuntoilul.) avustus		70 000	2 000	110 000	43 000			
- Silta Emäjoen yli, suunnittelumääräraha	40 230							
- Silta Emäjoen yli, rakentaminen, KV 24.10.2022 § 10		680 000	82 276	1 077 000				
- avustus	37 370	555 000	0	562 630				
Maalarinkuja	78 319							
Muurarinkuja	94 227							
Liikenteenohjauslaitteet	4 382							

Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
2050003020 TIEVALAISTUKSEN RAKENTAMINEN								
0 MENOT	80 317	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	80 317	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000		
* peruskorjaukset ja täydennykset								
2050003030 PUISTOT, TORIT JA LEIKKIKENTÄT								
0 MENOT	40 553	120 000	100 000	130 000	40 000	40 000		
5 TULOT	0	0	0	30 000	0	0		
NETTO	40 553	120 000	100 000	100 000	40 000	40 000		
Salpalinja-Purasjokilinjan osittainen uusiminen				80 000				
-avustus				30 000				
Muut puistokohteet ja leikkikentät				50 000				
2050003035 VESIRAKENTEET								
0 MENOT	0	0	0	46 000	30 000	30 000		
5 TULOT	0	0	0	14 000	0	0		
NETTO	0	0	0	32 000	30 000	30 000		
Jätkänpuiston uimalaituri				28 000				
-avustus (OUMO-hanke)				14 000				
Kiannanniemen venelaiturin uusiminen				18 000				
2050030050 LIIKUNTAPAIKAT								
0 MENOT	6 533	40 000	40 000	200 000	50 000	50 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	6 533	40 000	40 000	200 000	50 000	50 000		
Urheilukentän tekonurmi				200 000				
2050004 IRTAIN OMAISUUS								
0 MENOT	41 285	140 000	119 000	205 000	0	0		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	41 285	140 000	119 000	205 000	0	0		
- Keräävä ruohonleikkuri x 2	41 285							
- Kalusto, ruokapalvelut, yhdistelmäuuni/liesi		50 000	40 000					

Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TAM 2022	TA 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
- Kalusto, siivouspalvelut, siivouskoneet		70 000	60 000					
- moottorikelkka (liikuntapaikat)		20 000	19 000					
- keräävä ruohonleikkuri				10 000				
- latukone (vaihtohyötys 45 000€)				195 000				
2090 ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS								
0 MENOT	373 352	455 000	390 000	633 000	695 000	350 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	373 352	455 000	390 000	633 000	695 000	350 000		
2090010 VESILAITOS								
0 MENOT	232 183	235 000	225 000	313 000	440 000	170 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	232 183	235 000	225 000	313 000	440 000	170 000		
- Tonttiliittymät ja pienkohteet	21 321	20 000	10 000	20 000	20 000	20 000		
- Verkostojen peruskorjaus	67 889	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000		
- Kirkonkylän alavesiaseman rakentaminen								
- Etäluettavat vesimittarit	67 084	135 000	135 000	135 000				
- Haverisen vedenottamo, alkalointi kalkkikivelle					70 000			
- Hietasärkän vedenottamo, alkalointi kalkkikivelle						70 000		
-Rakennusautomaatiojärjestelmän päivitys (e-valvomo)				40 000				
-Suoja-aitaus: Hietasärkän vo./Kk:n alavesiasema				38 000				
- Ämmänhaaran vesijohdon uusiminen	75 889							
-Kirkonkylän runkovesijohto					270 000			
2090020 VIEMÄRILAITOS								
0 MENOT	141 169	220 000	165 000	320 000	255 000	180 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0	0		
NETTO	141 169	220 000	165 000	320 000	255 000	180 000		
- hiekkapesuri		70 000	70 000					
- Tonttiliittymät ja pienkohteet	21 725	50 000	25 000	50 000	50 000	50 000		
- Verkostojen peruskorjaus	119 444	100 000	70 000	100 000	100 000	100 000		
-Jätevesipumppaamon saneeraus				30 000	30 000	30 000		
-Pitämän puhdistamon välppä				80 000				
-Pitämän puhdistamon ruuvikuivain					75 000			
-Rakennusautomaation päivitys (e-valvomo)				60 000				

8. KONSERNI

8 KONSERNI

8.1. Konsernirakenne

Tytäryhteisöt:

omistusosuus

31.12.2021

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt 31.12.2021

	%	€
Asunto Oy Hirvikangas	100 %	636 300,34
Asunto Oy Kuntopolku	72 %	522 648,35
Asunto Oy Suomussalmen Ämmäntaival	100 %	362 962,29
Asunto Oy Marjakangas	100 %	8 409,40
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	100 %	1 252 476,15

Kuntayhtymät:

Kainuun sote -kuntayhtymä ilman työterveyshuoltoa	12,84 %	1 654 730,66
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	12,40 %	111 133,00
Kainuun liitto -kuntayhtymä	11,9 %	58 039,57

Osakeyhtiöt:

31.12.2014 alkaen Suomussalmen Energia Oy	100 %	4 503 729,92
---	-------	--------------

Konsernin merkittävin osa koostuu Suomussalmen kunnan omistamista aravavuokrataloista, joista suurin on Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot. Vuokrataloyhtiössä on yhteensä 455 asuntoa, joiden pinta-ala on yhteensä 24 401 asm².

Kainuun maakunta -kuntayhtymä on lakannut 31.12.2012 ja tilalle on perustettu Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä sekä Kainuun liitto -kuntayhtymä.

1.1.2023 aloittaa Kainuun hyvinvointialue toimintansa ja Kainuun sote -kuntayhtymä lakkaa.

8.2. Konsernin tavoitteet

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratilat

Visio 2023: *Kyllä se hyvejä*

Toiminnan tavoitteet palvelevat visiota turvallisesta ja mukavasta asumisesta Suomussalmella:

- **Asiakslähtöisyys;** pyrimme löytämään asumisen ratkaisuja uusille asiakkaille / asiakasryhmille niin kuin myös meillä jo asuville asiakkaille. Tyytyväiset asiakkaat ovat toimintamme kivijalka. Kohtuuhintaiset, elämäntilanteeseen sopivat asunnot kohtuullisessa ajassa, myös asunnonvaihtajat huomioiden. Mutkaton ja joustava vuokrausprosessi.
- **Talous;** vuokraustoiminnan tulot ja menot tasapainossa investointivara huomioiden. Käyttöasteen tarkka seuranta sekä hankintojen oikea ajoitus, varausten purkusuunnitelma ja luottotappioiden minimointi.
- **Kiinteistöt;** kiinteistöjen elinkaariajattelu, energiatehokkuus ja viihtyisyys (pihat, leikkikentät, porraskäytävät ym.).
- **Henkilökunta;** riittävä, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilökunta eli oikea henkilö oikeassa paikassa. Henkilökunnan vastuullisuus, oma-aloitteellisuus ja innostuneisuus toimivassa työyhteisössä toimivilla järjestelmillä ja laitteilla tuovat helpoutta palveluilla asukkaitamme.
- **Sidosryhmät/kumppanuus;** asiakkuusjatkuvuus, vuosisopimukset luotettavien sopimus-kumppaneiden kanssa antaa turvallista ja suunnitelmallista jatkuvuutta toimintaamme. Verkostoituminen vastaavien palveluntuottajien kanssa antaa lisäarvoa ja kokemusta toimintaan.

Tehtävä: hyväkuntoisia asuntoja eri ikäisille kaikissa elämän ja asumisen tilanteissa

PÄÄMÄÄRÄ: tyytyväiset asiakkaat elämän ja asumisen eri tilanteissa			
Asiakaskohtaaminen; asiakas tuntee olevansa kuunneltu ja hänen tarpeensa huomioitu. Haastavien ja erityisryhmien asuttaminen heille tarkoin suunnitellulla tavalla sekä sidosryhmäyhteistyön luominen ja ylläpitäminen (KELA, perusturva, mielenterveystyö jne.).			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tyytyväinen asiakas	Asiakaspalvelun pelisäännöt	Asukaskysely Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas toimivassa kodissa
Osaava henkilökunta Hyvä palvelu	Henkilökunnan koulutus Työkyvyn ylläpito	Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas
Asukas mukana päätöksen teossa	Asukaskokoukset, asukastyytyväisyyskyselyt	Asiakaskyselyt	Asiakkaan tarpeet ovat tulleet huomioiduksi

PÄÄMÄÄRÄ: talous kunnossa pitkän tähtäyksen suunnittelulla			
Pieni asukasvaihtuvuus vuokrakohteissamme auttaa suunnittelemaan taloutta pitkäjänteisesti ja ennakoitavuus talouden kehityksestä pysyy selkänä. Kriittinen ja tarkka kustannusraportointi ja analysointi auttaa suunnittelemaan tulevaisuuden investointeja ja haasteita.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Avoin toiminta	Säännöllinen raportointi	Osavuositarkastukset	Tyytyväinen omistaja
Suunnitelmallinen toiminta, maksuvalmius	Tehokas saatavaperintä Järkevä taloudenpito Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv Saatavat alle 2 % liikevaihdosta	Kassariittävyys 70 pv
Hyvä käyttöaste	Kilpailukykyiset asunnot	Käyttöaste-%	Käyttöaste yli 86 %

PÄÄMÄÄRÄ: hyväkuntoisia asuntoja tyytyväisille asiakkaille			
Panostamme huollon ja turvallisen asumisen toimivuuteen. Suunnitelmalliset kuntokatselmuksot ja hankintojen oikea-aikaisuus sekä ennalta ehkäisevä toiminta takaavat hyväkuntoiset ja toimivat asunnot.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Hyväkuntoiset, kysytyt asunnot	Korjaussuunnitelmat	Kustannus/korjaus	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Huollon toimivuus	Osaava huoltohenkilöstö	Asiakaspalautte/ asukastyytyväisyys	Tyytyväiset asukkaat Toimivat tilat

PÄÄMÄÄRÄ: hyvinvoiva ja osaava henkilökunta tuottaa tulosta

Avoim ja määrätietoinen johtaminen ja esimiestyö tuottavat työyhteisöön pysyvyyttä ja vastuun kantoa. Henkilöstön säännöllinen koulutus pitää henkilöstön ajan tasalla tulevista muutoksista sekä työkyvyn ylläpitäminen yllä pitää avointa ja innostunutta työilmapiiriä ja henkilökunnan hyvinvointia.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sitoutunut henkilökunta	Työkyvyn ylläpitäminen	Sairaspoissaolot	Hyvä palvelu ja tyytyväinen henkilökunta
Osaava henkilökunta	Henkilökunnan koulutus	Osaamisen taso Lisäkoulutus/tutkinnot	Osaava palvelu Vuosilomien sujuvuus

PÄÄMÄÄRÄ: verkostoitumalla voi kehittyä

Avoimuus yhtiön toimintaperiaatteissa ja taloustilanteessa yhtiön omistajiin ja virkamiehiin tuo jatkuvuutta pitkäaikaisissa hankintasopimuksissa ja kumppaniyhteistyössä. Näin hinta-/laatusuhde pysyy kohdallaan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Molemminpuolinen luottamus omistajiin	Avoimuus toiminnassa ja raportoinnissa	Tilinpäätös ja osavuosi-katsaukset	Tyytyväinen omistaja
Verkostoituminen yhteistyökumppaneihin	Yhteinen toiminta Yhteiset toimivuuden tavoitteet	Pitkäaikaiset sopimukset	Hyvä yhteistyö
Hyvä hinta/laatu -suhde	Sopimusten jatkuvuus	Pitkäaikaiset sopimukset	Yhteistyön jatkuvuus

Keskeiset muutokset toiminnassa 2023:

Asunto-osakeyhtiöt Suomussalmen Hirvikangas ja Suomussalmen Ämmäntaival sulautetaan Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokrataloihin 1.2.2023 alkaen. Näin taataan pienten asuntoyhtiöiden taloudellinen asema tulevaisuudessa ja mahdollisten investointien toteutus.

Vastuuhenkilö:

Leena Kela, toimitusjohtaja puh. 044 777 4000

Talous 2023						
KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT						
		TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 488 028	2 352 298	2 538 370	2 548 100	2 548 100
	Muut kiinteistön tuotot	97 918	47 500	38 000	34 000	34 000
	Liikevaihto yhteensä	2 585 947	2 399 798	2 576 370	2 582 100	2 582 100
	Henkilöstökulut	-273 960	-278 060	-232 060	-280 000	-283 000
	Poistot	-294 196	-280 850	-305 776	-293 064	-280 220
	Muut kulut	-1 685 419	-1 652 220	-1 730 449	-1 900 000	-1 900 000
	Liikevoitto	332 372	188 668	308 085	109 036	118 880
	Rahoitustuotot	2 970	3 000	1 000	1 000	1 000
	Rahoituskulut	-9 824	-4 708	-1 180	-486	-200
	Varausten lisäys/vähenn.	-325 518	-186 960	-307 905	-109 550	-119 680
	Tuloverot	-248				
	Tilikauden tulos	-248	0	0	0	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 453 783	7 172 933	7 839 114	7 546 050	7 265 830
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	68 220	20 000	30 000	30 000	30 000
	Muut saamiset	71 500	20 000	25 000	25 000	25 000
	Rahat ja pa saam.	528 688	343 280	295 724	443 221	643 121
		8 122 192	7 556 213	8 189 837	8 044 271	7 963 951
Vastattavaa	Omapääoma	1 004 036	1 004 284	2 017 755	2 017 755	2 017 755
	Vapaaeht. varaukset	4 518 828	4 705 788	5 013 693	5 123 243	5 242 923
	Vieras pääoma pitkäaik.	1 643 343	921 981	866 864	666 864	466 864
	Vieras pääoma lyhytaik.	955 985	924 160	291 525	236 408	236 408
		8 122 192	7 556 213	8 189 838	8 044 271	7 963 951
Käyttöomaisuus ja sijoit.	Arvo 1.1.	7 848 048	7 453 784	7 172 933	7 758 759	7 465 695
Lisäykset/vähenn.		-15 500	0	891 602	0	0
Myyntitappiot		-84 569	0	0		
Poistot evl		-294 196	-280 850	-305 776	-293 064	-280 220
Arvon alentumiset		0				
	Arvo 31.12.	7 453 784	7 172 933	7 758 759	7 465 695	7 185 475
	Lainojen lyhennykset	623 219	653 219	691 362	255 116	200 000
Tunnusluvut						
Käyttöaste %		89,42	84,52	86	86	86
Keskineliövuokra eur		8,81	8,81	9,01	9,01	9,01
Lainat eur/asm²		92,27	64,55	61,39	37,78	27,33
Maksuvalmius, QR		0,70	0,42	1,29	2,30	3,23
Omavaraisuusaste		64,2	72	84	87	90
Henkilöstön määrä		5,0	5,0	4,1	5,0	5,0
Henkilöstökulut eur/hlö		54 792	55 612	56 600	56 000	56 600
ASUNTOJA YHT.						
Asuntoja yhteensä	455	Pinta-ala asm ²	24 401,00	v.2022		
Asuntoja yhteensä	471		25 383,00	v.2023		
Suomussalmi 19.10.2022						
	Leena Kela					

Talous 2023		19.10.2022				
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku						
Pitämänkatu 1						
		TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kiinteistön tuotot		47 683	47 143	48 640	48 700	48 700
Kiinteistön hoitokulut		-51 007	-42 875	-46 438	-47 000	-47 000
Hoitokate		-3 324	4 268	2 202	1 700	1 700
Poistot		0	-4 268	-2 202	-1 700	-1 700
Rahoitustuotot		0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		-3 324	0	0	0	0
Omapääoma		810 509	810 509	810 509	810 509	810 509
La vieraspääoma		3 334	2 500	2 500	2 500	2 500
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1	786 722	786 722	782 454	780 252	778 552
Poistot		0	-4 268	-2 202	-1 700	-1 700
	Arvo 31.12	786 722	782 454	780 252	778 552	776 852
Tunnusluvut Vastike	1.1.-28.2.22	0,35 €/osake		1.1.-28.2.23	0,32 €/osake	
	1.3.-31.12.22	0,32 €/osake		1.3.-31.12.23	0,34 €/osake	
Asuntoja yhteensä 10 kpl		Pinta-ala 763 asm²				
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl		Pinta-ala 545 asm²				
Lainat 31.12.2022 Suomussalmen kunta		23 656 eur				
		43,41 eur/asm²				
Lainat: Suomussalmen kunnan taseessa oleva Valtiokonttorin laina, joka on myönnetty Suomussalmen kunnalle tämän yhtiön osakkeiden ostamista varten. Lainaa jäljellä 23 655,86 eur 31.12.2022.						
Suomussalmi 19.10.2022						
Leena Kela						

Talous 2023		19.10.2022				
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas Säröskuja 2		TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kiinteistön tuotot		79 659	81 479	83 434	83 500	83 500
Kiinteistön hoitokulut		-44 659	-44 254	-47 606	-50 000	-50 000
Hoitokate		35 000	37 225	35 828	33 500	33 500
Poistot		-13 762	-13 162	-12 600	-12 068	-11 564
Rahoitustuotot		0	0	0	0	0
Rahoituskulut		-1 198	-549	0	0	0
Varausten muutos		-20 030	-23 514	-23 228	-21 432	-21 936
Tilikauden tulos		10	0	0	0	0
Omapääoma		8 505	8 494	8 494	8 494	8 494
Vapaaeht.varaukset		163 960	197 795	221 023	242 455	264 391
Vieras pääoma		230 091	174 873	126 674	76 665	26 657
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1	360 050	346 289	333 127	320 527	308 459
Poistot		-13 762	-13 162	-12 600	-12 068	-11 564
	Arvo 31.12	346 288	333 127	320 527	308 459	296 895
Tunnusluku Käyttöaste %		100	100	100	100	100
Vuokra	1.1.-28.2.22	9,22 eur/asm²	1.1.-28.2.23	9,22 eur/asm²		
	1.3.-31.12.22	9,22 eur/asm²	1.3.-31.12.23	9,50 eur/asm²		
Asuntoja yhteensä 14 kpl	Pinta-ala	670,5 asm²				
Lainat 31.12.2022	Valtiokonttori			158 014 eur		
	Suomussalmen kunta			15 977 eur	259,49 eur/asm²	
Suomussalmi 19.10.2022						
Leena Kela						

Suomussalmen Energia Oy

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Visio:

Suomussalmen Energia Oy on biotaloudessa toimiva haluttu työnantaja ja vahvan brändin omaava yritys. Lisäämme elinvoimaa tuottamalla hiilineutraalisti, taloudellisesti ja kannattavasti lämpöenergiaa suomussalmelaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa ja ennakoitavissa	Taloutta hoidetaan kesävällä tavalla	Talousarvio ja yhtiön tulos	Tulos talousarvion mukainen
Teemme työmme turvallisesti, yhdessä tehden	Turvallisuusajattelun lisääminen ja turvallisuus koulutus	Talouden, tuotannon ja turvallisuuden mittarit	Vakiintuneet turvallisuuskäytännöt
Kaikella toiminnallamme on tarkoitus	Toimintamme on joustavaa, tehokasta ja osaamme resursoida sen oikein	Tuotannon ja talouden mittarit	Toimintamme on mitta-voimavaroissa ja tähtää jatkuvaan parantamiseen

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettua nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Etsimme rohkeasti tapoja tehdä työmme tehokkaasti	Uusien työtapojen, ideoiden ja työvälineiden rohkea etsiminen	Talouden tuotannon ja hyvinvoinnin mittarit	Löydämme parhaat ja tehokkaimmat tavat tehdä töitä
Henkilökuntamme on motivoitunutta ja ammatitaitoista	Henkilökunnan koulutukset ja kannustaminen	Työhyvinvoinnin mittarit 0-tapaturmaa	0-tapaturmaa

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit	Tutkimme tulevaisuuden tuotantomuodot, teknologiat ja mahdollisuudet	Talouden tunnusluvut CO ² päästöt	Hiilineutraali tuotanto
Verkostoituminen alan muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa	Osallistuminen energiateollisuuden tapahtumiin sekä kontaktit muihin alan toimijoihin	Olemme verkostoituneet alalla	Energiateollisuus Ry:n jäsen yritys
Tutkimme fossiilisten polttoaineiden korvaajat tulevaisuuden tuotannon turvaksi	Tutkimus- ja kehitysprojektit hiilineutraaliuden saavuttamiseksi	CO ² -päästöt	Hiilijalanjälkemme on pienenevä

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Korostamme paikallisuutta luomalla vah-	Korostamme paikallisuutta toiminnassamme	Asiakastytyväisyys, yrityskuva	Olemme tunnettu ja tavoitettavissa oleva paikallinen yritys

van brändin yhtenäistämällä yrityskuvaa ja ulkoasua			
Olemme vakaa, luotettava ja ammattitaitoinen paikallinen toimija	Investoimme tuotantovarmuuteen ja kehitämme asiakaspalvelua	Asiakastyytyväisyys, tuotantohäiriöt, verkostovuodot	Asiakkaamme ovat tyytyväisiä ja tuotantovarmuus hyvällä tasolla
Digitalisaation lisääminen toiminnassamme	Kartoitamme parhaat tavat ja työkalut toimintaamme, hyödynnämme digitalisaation tuoman lisäarvon toiminnassamme	Tehtäviemme toimivuus, raportointi, automaatiotaso, asiakastyytyväisyys	Yrityksen ohjelmistot ovat päivitettyjä, asiakasmukaisia ja tukevat nykyajan vaatimuksia. digiturvallisuus on hyvällä tasolla

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Otamme luontoarvot huomioon toiminnassamme	Olemme kestävyyskriteerijärjestelmässä oleva toimija	Kestävyys on mitattavissa	Toimimme kestävyyskriteereiden mukaisesti
Toimintamme on kestävä ja hiilijalanjälkemme laskeva	Pienennämme hiilijalanjälkeä sekä päästöjä BAT-tekniikkaa käyttäen	Toimintamme on ohjaavan lainsäädännön mukaista	Toimimme ohjaavan lainsäädännön mukaisesti

Toiminta

Kaukolämpöverkostoa saneerataan saneeraussuunnitelman ja enakoivan kunnossapidon periaatteiden mukaisesti.

Tuhka käytetään metsälannoitteena.

Tuotetaan kunnan tilapalveluille Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varallalo- ja hoitopalvelut.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 38,7 MW
- rakennettua lämpöverkkoa 25,1 km
- lämmitettävien rakennusten tilavuus 1.000.000 m³, myyty lämpömäärä n. 43 GWh/vuosi

Vastuhenkilöt:

toimitusjohtaja Timo Nissinen

puh. 040 688 4560

Kaukolämpösopimukset kpl

2018	2019	2020	2021	2022
312	312	312	313	314

Henkilöstömäärä

TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
6	5	5	5

Talous 2023		13.10.2022				
SUOMUSSALMEN ENERGIA OY						
		TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuloslaskelma	Liikevaihto	3 024 315	2 941 040	2 950 000	2 950 000	2 950 000
	Liiketoiminnan muut tuotot	438 100	500	700	700	700
	Ostot	-1 710 533	-1 698 000	-1 700 000	-1 800 000	-1 800 000
	Hakevaraston muutos	0	0	105 807	0	0
	Ulkopuoliset palvelut	0	0	0	0	0
	Henkilöstökulut	-344 687	-341 898	-337 910	-350 000	-356 650
	Poistot	-578 003	-582 318	-566 692	-527 617	-390 000
	Liiketoiminnan muut kulut	-210 864	-173 816	-218 130	-230 000	-230 000
	Liikevoitto	618 327	145 507	233 775	43 083	174 050
	Rahoitustuotot	1 101	880	800	800	800
	Rahoituskulut	-46 724	-24 865	-28 096	-20 000	-20 000
	Poistoeron muutos	-262 155	-121 523	-100 000	100 000	0
	Tulovero	-62 110	0	-21 295	-24 800	-30 970
	Tilikauden tulos	248 439	-1	85 184	99 083	123 880
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	6 926 725	6 694 407	6 477 715	6 300 098	6 260 098
	Vaihtuvat vastaavat					
	Myyntisaamiset	381 961	380 000	380 000	380 000	380 000
	Saamiset konserni	314 062	300 000	300 000	300 000	300 000
	Hakevarasto	185 807	185 807	80 000	80 000	80 000
	Muut saamiset	0	20 000	20 000	20 000	20 000
	Rahat ja pa saam.	965 910	1 097 337	1 192 287	1 171 373	1 143 810
		8 774 465	8 677 551	8 450 002	8 251 471	8 183 908
Vastattavaa	Oma pääoma	4 822 399	4 822 399	4 907 583	5 006 666	5 130 546
	Kertynyt poistoero	970 881	1 092 404	1 192 404	1 092 404	1 092 404
	Vieras pääoma pa konserni	669 065	619 065	569 065	519 065	469 065
	Vieras pääoma pa muut	1 473 220	1 300 806	1 128 392	955 978	783 564
	Vieras pääoma lyhytaik.	838 899	842 877	652 559	677 359	708 329
		8 774 465	8 677 551	8 450 003	8 251 472	8 183 908
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	7 119 485	6 926 725	6 694 407	6 477 715	6 300 098
Lisäykset		385 242	350 000	350 000	350 000	350 000
Poistot		-578 003	-582 318	-566 692	-527 617	-390 000
	Arvo 31.12.	6 926 725	6 694 407	6 477 715	6 300 098	6 260 098
Suomussalmi 13.10.2022						
Timo Nissinen						

Investoinnit vuosille 2023-2025					
Suomussalmen Energia Oy					
	2023	2024	2025	Yhteensä	Huom
Verkon täydennys ja peruskorjaus	250 000	250 000	250 000	750 000	
Tulevaisuuden teknologiat	15 000	15 000		30 000	
Yhteensä	265 000	265 000	250 000	780 000	

9.

LIITTEET

9 LIITTEET

1. Valtionosuudet, v. 2023

10.2022, Kuntaliitto / Olli Riikonen, Mikko Mehtonen Lähde: VM:n valtionosuuslaskelmat 19.9.2022 ja hallituksen budjettiesitys

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2023			
Taulukon täyttöohje:			
	Valitse, syötä tai tarkista sinisten kenttien tiedot		
	Tiedot siirtyvät automaattisesti työkirjan muista taulukoista näihin turkoosiin värisiin kenttiin. Tarkista tie		
Lisätiedot: Suomen Kuntaliitto / Olli Riikonen, puh. 050 477 5619 ja Mikko Mehtonen, puh. 050 592 8986			
Kunta:	Suomussalmi		
Asukasluku 31.12.2021:	7 508		
YHTEENVETO			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		euroa	euroa/asukas
Ikärakenne		7 340 815	978
Muut laskennalliset kustannukset		5 086 252	677
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä		12 427 067	1 655
Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta	-1 360 €/asukas	-10 210 730	-1 360
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta		2 216 337	295
Lisäosat		1 220 435	163
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä		-48 002	-6
JOSTA: sote-uudistuksen pysyvät tasauserät:			
Muutosrajoitin		-94 031	-13
Siirtymätasaus (vuonna 2023)		441 168	59
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta		3 388 770	451
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+tasauslisä/-tasausvähennys)		2 547 911	339
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		5 936 681	791
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet			
Vuoden 2022 rahoitus		-273 690	-36
Laskurilla laskettu rahoitus vuodelle 2023 (täytä arviotiedot välilehdille 8 ja 9)		-2 137 798	-285
<i>Mistä</i>			
- kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutukseen	-95,50 €/asukas	-717 014	
- kunnan omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen	-192,80 €/asukas	-1 447 542	
- positiiviset erät (esim. lukiorahoitus, vammaiskorotukset, opistot, taidelaitokset, apip)		26 759	
Kunnan valtionosuusrahoitus 2023		5 662 991	754
Kunnan valtionosuusrahoitus 2023 itse syötetyillä opetus- ja kulttuuritoimen tiedoilla		3 798 883	506
Momentti 28.90.35 Verotulomenetysten korvaus			
- verotulomenetysten korvaukset vuosina 2010-2023		1 589 215	212
Kunnan valtionosuus ja verotulomen. korvaukset 2023		7 252 205	966
Kunnan valtionosuus ja verotulomen. korvaukset 2023 itse syötetyillä opetus- ja kulttuuritoimen tiedoilla		3 798 883	506
Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset			
Kotikuntakorvaukset, netto		37 704	
Kunnan valtionosuus, verotulomen. korvaus ja kotikuntakorvaukset 2023 (arvio)		7 289 909	971
	maksatus	607 492	€/kuukausi
Kunnan valtionosuus, verotulomen. korvaus ja kotikuntakorvaukset 2023 (itse syötetyillä opetus- ja ku		3 836 587	511
	maksatus	319 716	€/kuukausi

2. Eriytetty vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS, ULKOISET JA SISÄISET					
euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Liikevaihto	1 177 465	1 226 171	1 180 500	1 180 500	1 180 500
Varastojen lisäys+ tai vähennys -					
Valmistus omaan käyttöön	20 166				
Liiketoiminnan muut tuotot	616				
	1 198 247	1 226 171	1 180 500	1 180 500	1 180 500
Materiaalit ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet	-237 873	-264 300	-277 100	-277 100	-277 100
Ostot tilikauden aikana	-237 873	-264 300	-277 100	-277 100	-277 100
Varastojen lisäys+ vähennys-	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-282 521	-191 540	-209 850	-209 850	-209 850
Henkilöstökulut	-274 293	-251 484	-208 153	-208 153	-208 153
Palkat ja palkkiot	-221 250	-201 887	-166 724	-166 724	-166 724
Henkilösivukulut	-53 043	-49 597	-41 429	-41 429	-41 429
Eläkekulut	-46 310	-43 130	-34 710	-34 710	-34 710
Muut henk.sivukulut	-6 732	-6 467	-6 719	-6 719	-6 719
Poistot ja arvonalentumiset	-330 850	-350 867	-248 063	-248 063	-248 063
Suunnitelman mukaiset poistot	-330 850	-350 867	-248 063	-248 063	-248 063
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-4 581	-5 129	-32 900	-32 900	-32 900
Kulut yhteensä	-1 130 117	-1 063 320	-976 066	-976 066	-976 066
Liikelylijäämä	68 130	162 851	204 434	204 434	204 434
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-12 019	-12 019	-31 577	-31 577	-31 577
Muut rahoituskulut					
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	56 110	150 832	172 857	172 857	172 857
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä ennen varauksia	56 110	150 832	172 857	172 857	172 857
Poistoeron lisäys - tai vähennys +					
Varausten lisäys- tai vähennys +					
Tilikauden yli-/alijäämä	56 110	150 832	172 857	172 857	172 857

Korvaus jäännöspääomasta määräytyy seuraavasti:

Korkoperuste Ta 2022; 12 kk:n euribor + 0,5 %, tarkastelupäivä ta-vuotta ed. vuoden kesäkuun viimeinen päivä.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
jäännöspääoma ed. vuoden tp	2 403 898,41	2 403 898,41	2 054 473,90	2 054 473,90	2 054 473,90
korkoprosentti	0,5	0,5	1,537	1,537	1,537
korko	12 019	12 019	31 577	31 577	31 577
Korkomarginaali	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
12 kk:n euribor 30.6. TA-vuotta edeltävä kesäkuu	-0,225 %	-0,483 %	1,037 %	1,037 %	1,037 %
Kokonaiskorkoprosentti	0,275 %	0,017 %	1,537 %	1,537 %	1,537 %

VESILAITOKSEN INVESTOINNIT

Investoinnit	TP	TA	TA	Arvio	Arvio	Kokonais- kustannusarvio	Arvioitu valmistuminen
	2021	2022	2023	2024	2025		
2090 ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS							
0 MENOT	373 352	455 000	633 000	695 000	350 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	373 352	455 000	633 000	695 000	350 000		
2090010 VESILAITOS							
0 MENOT	232 183	235 000	313 000	440 000	170 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	232 183	235 000	313 000	440 000	170 000		
- Tonttiliittymät ja pienkohteet	21 321	20 000	20 000	20 000	20 000		
- Verkostojen peruskorjaus	67 889	80 000	80 000	80 000	80 000		
- Kirkonkylän alavesiaseman rakentaminen							
- Etäluettavat vesimittarit	67 084	135 000	135 000				
- Haverisen vedenottamo alkalointi kalkkikivelle				70 000			
- Hietasärkän vedeottamo, alkalointi kalkkikivelle					70 000		
-Rakennusautomaatiojärjestelmän päivitys			40 000				
-Suoja-aitaus Hietasärkän vo alavesiasema			38 000				
- Ämmänhaaran vesijohdon uusiminen	75 889						
-Kirkonkylän runkovesijohto				270 000			
2090020 VIEMÄRILAITOS							
0 MENOT	141 169	220 000	320 000	255 000	180 000		
5 TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	141 169	220 000	320 000	255 000	180 000		
- hiekkapesuri		70 000					
- Tonttiliittymät ja pienkohteet	21 725	50 000	50 000	50 000	50 000		
- Verkostojen peruskorjaus	119 444	100 000	100 000	100 000	100 000		
-Jätevesipuhdistamon saneeraus			30 000	30 000	30 000		
-Pitämän puhdistamon välppä			80 000				
-Pitämän puhdistamon ruuvikuivain				75 000			
-Rakennusautomaation päivitys			60 000				

Eriytetyn vesihuollon poistot vuosille 2023– 2025

	2023	2024	2025
Poistot koneista ja laitteista	93 987,00	93 987,00	93 987,00
Poistot rakennuksista	3 698,00	3 698,00	3 698,00
Poistot kiinteistä rakenteista	150 378,00	150 378,00	150 378,00
Poistot yhteensä	248 063,00	248 063,00	248 063,00

Vesihuoltolaitoksen lainat 31.12.2021

- Ei lainoja

3. Poistosuunnitelma 2023

Poistosuunnitelma 2023										
Menojäännös 31.12.2021										
Poistoperusteet hyväksytyt KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja KV 13.11.2012**										
YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA										
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poistoaika	Poistotapa	Menojäännös	Poistettu	Poisto	Poisto	Poisto	Poisto
			vuosi/%	Tasa/Jäännös	31.12.2021	31.12.2021	2022	2023	2024	
		Aineettomat oikeudet								
1005	1005	Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasa	1 999,92	12 441,93	3 991,00	3 991,00	3 994,00	
		Muut pitkävaikutteiset menot								
1010	1010	Muut pitkävaikutteiset menot	3 v.	Tasa	0,00	0,00				
			(Eri poistoaikojia)							
	1010	Muut pitkävaikutteiset (kv. 9.4.2010) *Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus	enint. 20 v.							
1020	1020	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Ei poistoa	Ei poistoa						
		Maa- ja vesialueet								
1110	1110	Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa						
1110	1110	Haja-alue	Ei poistoa	Ei poistoa						
1110	1110	Kaava-alue	Ei poistoa	Ei poistoa						
1110	1110	Maa-alue	Ei poistoa	Ei poistoa						
1110	1110	Muut maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa						
1102	1102	Kiinteistöjen liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa						
1102	1102	Vesihuollon liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa						
1102	1102	Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja niihin liittyvät liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa						
		Rakennukset								
1110	1110	Asuinrakennukset	30 v.	Tasa	844 194,41	70 119,45	66 813,00	66 813,00	66 813,00	
1115	1115	**Hallinto- ja laitosrakennukset (v. 2012 ja sen jälkeen valmistuneet 20 v. KV 13.11.2012)	20 v. / 30 v.	Tasa	20 155 138,31	1 423 082,60	1 202 589,00	1 202 589,00	1 202 589,00	
1120	1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	Tasa	6 114 769,40	743 666,10	706 496,00	706 496,00	706 496,00	
		Vesilaitoksen rakennukset	10 v. / 20 v.	Tasa						
		Viemärlaitoksen rakennukset	10 v./ 20 v./ 30 v.	Tasa						
1123	1123	Muut rakennukset (varasto ja huoltorak. + Karhulanvaara)	15-20 v.	Tasa	2 664 679,16	201 903,38	171 680,00	171 680,00	171 680,00	
1123	1123	Vapaa-ajan rakennukset	20 v.	Tasa						
1123	1123	Taloussuunnitelmat	15 v.	Tasa						
					29 778 781,28	2 438 771,53	2 147 578,00	2 147 578,00	2 147 578,00	
		Maa- ja vesirakenteet								
1130	1130	Katujen rakentaminen	15 v.	Tasa	3 818 148,56	539 468,23	525 506,00	487 685,00	487 685,00	
1130	1130	Viemärlaitoksen maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa						

YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA									
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poistoaika	Poistotapa	Menojäännös	Poistettu	Poisto	Poisto	Poisto
			vuosi/%	Tasa/Jäännös	31.12.2021	31.12.2021	2022	2023	2024
1130	1130	Katujen päällystäminen	15 v.	Tasa					
1130	1130	Puistot ym. virkistysalueet	15 v.	Tasa					
1130	1130	Urheilualueet,ladut ja pallokentät	15v.	Tasa					
					3 818 148,56	539 468,23	525 506,00	487 685,00	487 685,00
		Muut maa- ja vesirakenteet							
1130	1130	Vesirakenteet,venesatamat,sillat,laiturit ja uimalat	10 v.	Tasa					
1130	1130	Muut maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa					
		Johtoverkostot ja -laitteet							
1140	1140	Johtoverkostot ja -laitteet	15 v.	Tasa	2 948 501,25	195 383,75	191 808,00	182 354,00	182 354,00
1140	1140	Ulkovalaistuslaitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Vesijohtoverkosto	30 v.	Tasa					
1140	1140	Viemäriverkosto	30 v.	Tasa					
1140	1140	Vesilaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Viemärlaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
					2 948 501,25	734 851,98	717 314,00	670 039,00	670 039,00
		Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet							
1150	1150	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v.	Tasa	462 978,41	168 077,16	170 946,00	95 640,00	95 640,00
		Vesilaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa					
		Viemärlaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa					
					462 978,41	168 077,16	170 946,00	95 640,00	95 640,00
		Kuljetusvälineet							
1160	1160	Muut kuljetusvälineet	5v.	Tasa	322 367,90	0,00	64 474,00	64 474,00	64 474,00
		Muut koneet ja kalusto							
1170	1170	Muut liikkuvat työkoneet	5 v.	Tasa	251 211,15	177 855,69	116 344,00	88 735,00	88 735,00
1170	1170	Muut keyet koneet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Sairaala- ja terveydenhuolto yms.laitteet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Atk-laitteet	3 v.	Tasa					
1170	1170	Muut laitteet ja kalusteet	3 v.	Tasa					
					573 579,05	177 855,69	180 818,00	153 209,00	153 209,00
		Muut aineelliset hyödykkeet							
1180	1180	Luonnonvarat	Substanssipois.						
1184	1184	Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa					
		Ennakkomaksut							
1190		KOM rahoitusosuuksien selvittelytili	Ei poistoa	Ei poistoa	0,00	0,00			
		Keskeneräiset hankinnat							
1195	1195	Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa	13 112 462,08		995 028,00	1 366 670,00	1 366 667,00
					50 694 450,63	3 531 998,29	4 215 675,00	4 437 127,00	4 437 127,00

4. Projektit

Projektiluettelo

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit 2022 - 2024												
Taloussuunnitelma												
Päävastuualue: Hallinto- ja elinvoimapalvelut												
Laatija ja päiväys: AK 12.10.2022												
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-					
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päätynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys			
	arvio €		sopimus	vuosi	vuosi		yhteensä	31.12.2021	2022	2023	2024	
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUUDET												
Projektien loppuselvitykset												
Gatew ay: 4151-1490-1005 6 euroa,							MENOT	16	0	0	0	
Kyläluotsi: 45009-1490-1004 10 euroa							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	16	0	0	0	
KAHINA Kainuun ja Koillismaan kunnat hiilineutraaleiksi -hanke												
Kajaanin yliopistokeskus, Suomen ympäristökeskus (SYKE)		Rahoitus	kh § 162	2020	2022	Heikkinen	MENOT	5 000	5 000	0	0	
5000,00 €/v			24.9.2019				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	5 000	5 000	0	0	
Ekosport Kainuu -hanke												
Kainuun Liikunta		Rahoitus	kj § 5	2020	2021	Heikkinen	MENOT	1 500	0	0	0	
			24.2.2020				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	1 500	0	0	0	
TÄSMÄ-hanke Kainuun siltasopimus												
Kajaanin kaupunki, kp 1400		Rahoitus	kj § 68			Heikkinen	MENOT	2 000	0	0	0	
			19.11.2020			Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	2 000	0	0	0	
Pienten kuntien sähköiset palvelut ajasta ja paikasta riippumatta												
-hanke		Rahoitus		2023	2023	Heikkinen	MENOT	0	0	4 500	0	
							TULOT	0	0	3 000	0	
							NETTO	0	0	1 500	0	
Kohdistamaton varaus												
						Heikkinen	MENOT	0	10 000	10 000	10 000	
							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	10 000	10 000	10 000	
Kunnanhallituksen projektit yhteensä												
						Yhteensä	MENOT	8 516	15 000	14 500	10 000	
							TULOT	0	0	3 000	0	
							NETTO	8 516	15 000	11 500	10 000	

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päättyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2021	Määrärahaesitys			
									2022	2023	2024	
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUUEDET												
Gateway to Land of National parks -hanke	209 645	Rahoitus	kh § 168	2019	2022	Heikkinen	MENOT	52 265	65 767	0	0	
Naturpolis Oy, EAKR 70 %, kunta 30 %			25.9.2018			Mustonen	TULOT	40 852	46 037	0	0	
							NETTO	11 413	19 730	0	0	
Ideasta bisnekseksi (I4B)	19 950	Rahoitus	kj § 43	2019	2021	Heikkinen	MENOT	0	0	0	0	
Kainuun Etu Oy			7.10.2019				TULOT	0	0	0	0	
Vuosien 2019 & 2020 osuus (å 9975,00 €) laskutettu 2020							NETTO	0	0	0	0	
Työvoimaa Kainuun metsiin - MetsäRekry -hanke	400 000	Rahoitus	kj § 42	2019	2021	Heikkinen	MENOT	1 200	0	0	0	
Suomen Metsäkeskus			20.11.2018				TULOT	0	0	0	0	
V.2019 2400,00 €, v. 2020 2400,00 € & v. 2021 1200,00 €							NETTO	1 200	0	0	0	
Matkailuyritykset kestäväälle kehityspolulle -hanke		Rahoitus	kj § 41	2020	2021	Maaninka	MENOT	1 131	0	0	0	
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, STF-sertifiointi			13.9.2019				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	1 131	0	0	0	
Ordinary Man in A Great war -hanke		Rahoitus	kj § 16	2019	2023	Maaninka	MENOT	7 593	3 414	0	0	
Yhteistyöhanke CBC (mm. Naturpolis Oy, Euroregion Oulu Oy)			7.3.2019			Komulainen	TULOT	7 593	2 313	0	0	
							NETTO	0	1 101	0	0	
Yritysten Jatkumo - omistajanvaihdosten edistämishanke	250 000	Rahoitus	kj § 41	2020	2022	Maaninka	MENOT	2 638	1 614	0	0	
Kainuun Yrittäjät ry			28.5.2020				TULOT	0	0	0	0	
v. 2020 1248,00 €, v. 2021 2638,00 € ja v. 2022 1614,00 €							NETTO	2 638	1 614	0	0	
Kulttuurinäyttämö Kaunisniemeen -hanke	148 065	Hallinnointi	kh § 60	2020	2021	Maaninka	MENOT	0	0	0	0	
Yhteistyöhanke Suomussalmen Näyttämöyhdistys ry			24.3.2020			Komulainen	TULOT	0	0	0	0	
(148 065 €, 60 % Leader, yksityisrahoitus SNY ry)							NETTO	0	0	0	0	
Ruokapuiston kalankäsittelytilojen kunnostus- ja kehityshanke	36 082	Oma	kh § 61	2020	2021	Maaninka	MENOT	3 902	0	0	0	
Yhteistyöhanke paikalliset kalastajat			24.3.2020			Komulainen	TULOT	4 752	544	0	0	
(kunnan osuus 5707,22 € laskutetaan kalastajilta tilavuokrassa)							NETTO	-850	-544	0	0	

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2021	Määrärahaesitys			
									2022	2023	2024	
Rannikolta tuntureille	200 000	Rahoitus	kj § 57	2020	2021	Maaninka	MENOT	1 800	0	0	0	0
Naturpolis Oy			1.9.2020			Mustonen	TULOT	0	0	0	0	0
							NETTO	1 800	0	0	0	0
Lakeland - Arctic Lakeland - Kainuu Digi- ja datahub		Rahoitus	kj § 54	2020	2021	Maaninka	MENOT	0	1 000	0	0	0
KAMK			31.8.2020				TULOT	0	0	0	0	0
							NETTO	0	1 000	0	0	0
Einvoimaa matkailusta Kuhmo - Suomussalmi -yhteishanke	400 000	Rahoitus	kh § 175	2021	2023	Maaninka	MENOT	14 128	0	6 000	0	0
Kuhmon kaupunki			20.10.2020			Mustonen	TULOT	10 866	0	4 200	0	0
							NETTO	3 262	0	1 800	0	0
Einvoimaa matkailusta Kuhmo - Suomussalmi -yhteishanke	40 000	Rahoitus	kh § 175	2021	2023	Maaninka	MENOT	43 904	0	0	0	0
Kuhmon kaupunki			20.10.2020			Mustonen	TULOT	0	0	0	0	0
V. 2021 laskutettu vuosien 2021-2023 rahoitusosuudet, yht. 43904 e							NETTO	43 904	0	0	0	0
Kainuu yhdessä kotimaan matkailumarkkinoille -hanke	150 000	Rahoitus	kj	2021	2022	Maaninka	MENOT	1 500	1 500	0	0	0
KAMK			15.2.2021			Mustonen	TULOT	0	0	0	0	0
							NETTO	1 500	1 500	0	0	0
Vastuullisen matkailun Arctic Lakeland - Kainuu -hanke		Rahoitus	kj § 9	2021	2023	Maaninka	MENOT	2 000	0	0	0	0
KAMK, v. 2021-2023 rahoitusosuudet laskutettu 2021			9.4.2021			Mustonen	TULOT	0	0	0	0	0
(v. 2021 333 eur, v. 2022 1015 eur, v. 2023 652 eur)							NETTO	2 000	0	0	0	0
Kaukolämmöntuotannon vähähiiliset ratkaisut -hanke	220 000	Rahoitus	kj § 8	2021	2022	Maaninka	MENOT	0	5 000	0	0	0
KAMK			8.4.2021				TULOT	0	0	0	0	0
							NETTO	0	5 000	0	0	0
Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi -hanke	135 800	Rahoitus	kj § 10	2021	2022	Maaninka	MENOT	0	1 000	0	0	0
Kuhmon kaupunki			12.4.2021				TULOT	0	0	0	0	0
							NETTO	0	1 000	0	0	0
Kokonaisvaltaisen esteettömän luontomatkailun askelmerkit	172 489	Rahoitus	kj § 11	2021	2023	Maaninka	MENOT	2 213	3 321	2 141	0	0
Kainuussa ja e-Nature Kainuu - esteetön luontomatkailu -hanke			30.4.2021			Mustonen	TULOT	0	0	0	0	0
KAMK							NETTO	2 213	3 321	2 141	0	0

PROJEKTI	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-	TP	Määrärahaesitys			
	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset		31.12.2021	2022	2023	2024
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä					
Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke -hanke	750 000	Rahoitus	kj § 16	2021	2023	Heikkinen	MENOT	0	2 500	2 500	0	
Pohjois-Savon liitto			18.5.2021			Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
(5000 euroa vuosina 2021-2023, ei varmuutta miten laskutetaan)							NETTO	0	2 500	2 500	0	
Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen - OK-hanke	785 574	Rahoitus		2022	2023	Maaninka	MENOT	0	11 997	7 998	0	
KAMK, rahoitus yhteensä 19 995 euroa							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	11 997	7 998	0	
Hankinnat haltuun -hanke	145 706	Rahoitus	kj § 22	2022	2023	Maaninka	MENOT	0	428	1 285	0	
KAMK (AKKE-rahoitus), aloitettu 2022 (ei mukana 2022 TAS)			2.6.2022			Komulainen	TULOT	0	0	0	0	
rahoitus yhteensä 1713 euroa							NETTO	0	428	1 285	0	
Kainuu Wind - uutta liiketoimintaa tuulivoimasta -hanke	151 750	Rahoitus	kj § 2	2022	2023	Maaninka	MENOT	0	1 650	1 650	0	
KAMK			14.2.2022				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	1 650	1 650	0	
Kulttuurihistoriasta nostetta Suomussalmen ja Kainuun matkailu-	153 338	Rahoitus	kh § 140	2022	2023	Mustonen	MENOT	0	9 950	10 500	0	
-hanke			14.6.2022			Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
KAMK, aloitettu 2022 (ei mukana TAS 2022)							NETTO	0	9 950	10 500	0	
Uudistuvaa elinvoimaa matkailusta -hanke		Rahoitus		2023	2025	Mustonen	MENOT	0	0	1 879	1 671	
KAMK (V. 2023 1879 eur, v. 2024 1671 eur, v. 2025 1635 eur)						Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	0	1 879	1 671	
Omistajanvaihdoshanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	0	0	3 510	3 785	
(suunnitteilla Kainuun Yrittäjät ry:n jatkohanke)							TULOT	0	0	0	0	
arvio v. 2023 3510 eur, v. 2024 3785 eur, v. 2025 3510 eur							NETTO	0	0	3 510	3 785	
Maastopyöräreitti-investointihanke (suunnittelussa)		Rahoitus		2023	2024	Maaninka	MENOT	0	0	18 000	0	
							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	0	18 000	0	

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-					
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päätynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys			
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2021	2022	2023	2024	
Kohdistamaton varaus						Maaninka	MENOT	0	25 000	35 000	30 000	
esim. yhteistyöprojektit							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	25 000	35 000	30 000	
MAASEUTUPALVELUJEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET												
Kohdistamaton varaus						Maaninka	MENOT	0	2 000	2 000	2 000	
							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	2 000	2 000	2 000	
Elinvoima- ja maaseutupalveluiden projektit yhteensä												
						Yhteensä	MENOT	136 274	136 141	92 463	37 456	
							TULOT	64 063	48 894	4 200	0	
							NETTO	72 211	87 247	88 263	37 456	
PROJEKTI	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-	TP	Määrärahaesitys			
	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päätynyt	henkilö	nukset		31.12.2021	2022	2023	2024
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä					
KUNNAN OMAT EU-PROJEKTIT												
Suomussalmen Talentti	460 000	Oma	kh § 36	2018	2021	Maaninka	MENOT	22 958	0	0	0	
(sis. Flat raten)			26.2.2018				TULOT	32 430	0	0	0	
			kh § 88				NETTO	-9 472	0	0	0	
			2.5.2018									
			kh § 118									
			11.8.2020									
Kyläluotsi	113 100	Oma	kh § 224	2019	2021	Maaninka	MENOT	31 549	0	0	0	
Elävä Kainuun Leader ry 70%, kunta 20 %, kyläyhdistykset 10 %			20.11.2018			Komulainen	TULOT	32 280	0	0	0	
			kh § 99				NETTO	-731	0	0	0	
			12.5.2021									
Raatteen yritysryhmähanke		Oma		2018	2022	Komulainen	MENOT	0	8 688	0	0	
Kunta hallinnoi, ei rahoitusosuutta						Mustonen	TULOT	6 993	6 516	0	0	
							NETTO	-6 993	2 172	0	0	
Kunnan omat projektit yhteensä												
						Yhteensä	MENOT	54 507	8 688	0	0	
							TULOT	71 703	6 516	0	0	
							NETTO	-17 196	2 172	0	0	

	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-				
	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määrärahaesitys		
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2021	2022	2023	2024
								TP	Määrärahaesitys		
								31.12.2021	2022	2023	2024
KAIKKI PROJEKTIT YHTEENSÄ						Projektit	MENOT	199 297	159 829	106 963	47 456
						yhteensä	TULOT	135 766	55 410	7 200	0
							NETTO	63 531	104 419	99 763	47 456

Suomussalmen kunnan projektit		SIVISTYSLAUTAKUNTA TA 2023 - 2025					Sivltk 12.10.2022 § 101 OHEISMATERIAALI					
Päävastuualue:		Irene Mäkeläinen, 6.6.2022										
Laatija ja päiväys:												
Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET					
							Kust. yht.	31.12.2021	TA 2022	Määrärahaesitys		
								2023	2024	2024		
3100 VARHAISKASVATUS												
3158	VK yhdenvertaisuus ja tasa-arvo 22-23 3190 Varhaiskasvatus OKM/344/520/2022 Kunnan omarahoitus 20 %	avustus 112 000	oma 28 000	2022	31.12.2023	Jaana Heikkinen	MENOT TULOT NETTO			116 000 88 000 28 000		
3161	TUKEVA-hanke 22-23 3190 Varhaiskasvatus OKM/596/520/2022 Kunnan omarahoitus 20 %	156 000	39 000	10.5.2022	31.12.2023	Jaana Heikkinen	MENOT TULOT NETTO			175 340 136 000 39 340		
3200 PERUSOPETUS												
	KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN (OPH) 3290 Perusopetus	avustus	Oma			Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO		17 143	11 429	11 429	11 429
3102	Iv. 2019 - 2020 (16.000 €) käyttö 2020	16 000	6858	1.1.2020	31.12.2020			0	5 143	3 429	3 429	3 429
3138	Iv. 2020 - 2021 (8.000 €) käyttö 2021	8 000	3429	1.1.2021	31.12.2021					8 000	8 000	8 000
3149	Iv. 2021 - 2022 (12.000 €) käyttö 2022	12 000	5143	1.1.2022	31.12.2022					3 429	3 429	3 429
3164	Iv. 2022 - 2023 (8.000€) käyttö 2023 OPH/51/5297/2021 Kunnan omarahoitus 30%	8 000	3429	1.1.2023	31.12.2023							
3103	Venäjän etäopetus 3290 Perusopetus ei avustusrahoitteinen					Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO			21 310 3000 18 310		
3157	Esi/PO TOKI (Kajaanin hall.) 3290 Perusopetus OPH/52/5327/2021 Kunnan omarahoitus 8 % (800 €)	avustus 800	oma 800	29.3.2022	31.12.2023	Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO			800 0 800	0	0

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuuhenkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET						
							Kust.	TA		Määrärahaesitys			
								yht.	31.12.2021	2022	2023	2024	2024
3159	Esi/PO Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo 3290 Perusopetus OKM/89/520/2022 Kunnan omarahoitus 20 %	avustus 132 000	oma 33 000	2022	31.12.2023	Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO				105 000 72 300 32 700	0	0
3162	PO Suomen malli 2022 (Kajaanin hall.) 3290 Perusopetus PSAVI/3104/2022 Kunnan omarahoitus 20 %	avustus 38 501	oma 9 625	1.12.2022	31.7.2023	Teemu Piirainen	MENOT TULOT NETTO				48 126 38 501 9 625	0	0
3300 LUKIO													
3114	KIELISEIKKAILU - AKTIIVISEN JA LUOVAN LUKIOLAISEN LÄÄKE KAKSIKIELISYYTEEN 3350 Lukio 'lv. 2018-2020 Svenska kulturfonden	avustus 20 000	Rahoitus	1.8.2018	2020 31.12.2021 ~~31.6.2022~~ 31.6.2023	Heikki Nilkku	MENOT TULOT NETTO	0	3 678 3 678 0	6 000 6 000 0	0	0	0
3155	KORONAN KAIKUJA 3350 Lukio Kunnan omarahoitusosuus 5% OPH 45/2633/2021	20 000 avustus 19 000	Rahoitus	24.9.2021	31.7.2023	Julia Pohjanoja-Ke Tuula Uusitalo	MENOT TULOT NETTO	0	15 000 14 000 1 000	5 000 5 000 0	0	0	0
3156	LUKIOLAISET TEHOKKAASTI TÖIHIN 3350 Lukio Kunnan omarahoitusosuus 10% OPH 39/4795/2021	27 000 avustus 24 300	Rahoitus	9.2.2022	31.7.2023	Julia Pohjanoja-Ke	MENOT TULOT NETTO	0	11 250 10 125 1 125	15 750 14 200 1 550	0	0	0

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET						
							Kust.	TA		Määrärahaesitys			
								yht.	31.12.2021	2022	2023	2024	2024
3400 KIANTA-OPISTO													
3124	KIANTA-OPISTO - Hyppy tulevaisuuteen 3490 Kianta-Opisto Kunnan omarahoitus 0% OPH/Erasmus+ 2019-1-FI01-KA104-060662	37 953 avustus 30363		1.8.2019	30.12.2022 jatkoaika	Tarja Peitsaho	MENOT TULOT NETTO		30 049 30 049 0	30 049 30 049 0	0	0	0
3135	DDCT(KA2)Dig.osaam.vahv.opett 3490 Kianta-Opisto	avustus 15 567	oma	2020	1.8.2023	Tarja Peitsaho	MENOT TULOT NETTO		15 567 15 567 0	8 000 8 000 0			
3163	K-O opintaseteli 22-23 3490 Kianta-Opisto OPH/138/370/2022 Kunnan omarahoitus 0 %	avustus 4 800	oma		18.5.2022 31.12.2023	Tarja Peitsaho	MENOT TULOT NETTO			4 800 4 800 0	0	0	0
3700 NUORISOPALVELUT													
3118	TYÖPAJAN KEHITTÄMINEN 3790 Nuorisopalvelut, 3118 Käyttö 2019 PSAVI/4876/2018 Käyttö 2020 PSAVI/9899/2019 Käyttö 2021 PSAVI/9620/2020 Käyttö 2022 PSAVI/10951/2021 Käyttö 2023 Kunnan omarahoitus 25%	avustus 80 000 88 000 89 000	oma	vuosittain 1.1.2019	vuosittain 31.12.2019	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO		124 000 85 000 39 000	124 000 85 000 39 000	0	0	0
3120	NUORTEN EU-TAPAMINEN 3790 Nuorisopalvelut Jatkuva haku, EU-tuki haetaan jos järj tapaaminen Kunnan omarahoitus %	avustus	Oma	vuosittain	vuosittain	Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO		0	0	0	0	0

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET							
							Kust. yht.	TA		Määrärahaesitys				
								31.12.2021	2022	2023	2024	2024		
3119	ETSIVÄ NUORISOTYÖ (OKM) 3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Eija Järvenpää	MENOT TULOT NETTO		77 222 65 000 12 222	78 300 60 000 18 300				
3119	Käyttö 2019 - 2020 PSAVI/4874/2018	55 000		5.9.2019	4.9.2020			0						
3127	Käyttö 2020 - 2021 PSAVI/10127/2019	60 000		5.9.2020	28.9.2021									
	Kunnan omarahoitus 17,6 %													
3148	Käyttö 2021 - 2022 PSAVI/9732/2020	60 000	17 900	29.9.2021	28.9.2022									
	omarahoitus 22,98 %													
3160	Käyttö 2022 - 2023 PSAVI/10841/2021	60 000	18 300	2.12.2022	1.12.2023									
	omarahoitus 23,37 %													
3800 LIIKUNTAPALVELUT														
3123	Kainuun Rastiviikot KRV 3890 Liikuntapalvelut			1.1.2020		Hannastiina Piikivi	MENOT TULOT NETTO							
3167	Liikuntadata hyvinvoinnin tueksi Kainuussa 3890 Liikuntapalvelut					Hannastiina Piikivi	MENOT TULOT NETTO	0	0	1 425	1 425	1 425		
3900 KULTTUURIPALVELUT														
3165	Prosenttihanke uuden koulun taiteeseen 22-23 3900 Kulttuuripalvelut	avustus	oma			Veera Tavila	MENOT TULOT NETTO				64 000 32 000 32 000			
	TKT/4/5495/2022	32 000	32000	1.6.2022	31.12.2023									
	Tarinankerronnan eräleiri 3900 Kulttuuripalvelut	avustus	oma			Veera Tavila	MENOT TULOT NETTO				20 000 15 000 5 000			
	TKT/64/5499/2022	15 000	5000	2022	31.12.2023									
	Kunnan omarahoitus													

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET					
							Kust. yht.	TA		Määrärahaesitys		
								31.12.2021	2022	2023	2024	2024
3000 VARAUS UUSIIN HANKKEISIIN												
	3010 Sivistyslautakunnan projektit			1.1.2023		Teemu Piirainen	MENOT	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
							TULOT					
							NETTO	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
3000SIVISTYSLAUTAKUNTA yhteensä							MENOT		323 909	865 329	42 854	42 854
							TULOT		235 419	605 850	8 000	8 000
							NETTO		88 490	259 479	34 854	34 854

TEKNISET PALVELUT; PROJEKTIT

Suomussalmen kunnan projektit										
TAS 2023										
Päävastuualue:		TEKNISET PALVELUT								
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	Kustannukset		TAS	TAS	TAS
Projektin nimi						Yht.	TP 2021	2022	2023	2024
1. Kotiseutumuseon rakennusten katot		1			Niina Kinnunen	MENOT		42 000		
						TULOT		21 000		
						NETTO		21 000		
2. Sile II -hanke		2	2014		Jukka Korhonen	MENOT	5 100	11 000		
						TULOT	2 127	5 000		
						NETTO	-2 973	-6 000		
3. Peranganreitin kunnostus		2	2016		Jukka Korhonen	MENOT	474	5 000		
						TULOT	195	2 500		
						NETTO	-279	-2 500		
4. Kamore-projekti		4	2019			MENOT	62 395			
						TULOT	20 001			
						NETTO	-42 394			
5. Vesistöjen kunnostushankkeet (Sile II, Peranka, virtavesien kunnostus)		2	2014		Jukka Korhonen	MENOT			20 000	20 000
						TULOT			10 000	10 000
						NETTO			-10 000	-10 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA						MENOT	67 969	58 000	20 000	20 000
						TULOT	22 323	28 500	10 000	10 000
						NETTO	-45 646	-29 500	-10 000	-10 000

Projektit yhteensä

Projektit 2021 - 2024												
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustan-					
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset		Määrärahaesitys			
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2021	2022	2023	2024	
HALLINTOPALVELUT												
							MENOT	-208 229	-159 829	-106 963	-89 780	
							TULOT	135 766	55 410	7 200	0	
							NETTO	-72 463	-104 419	-99 763	-89 780	
SIVISTYSPALVELUT												
							MENOT	-735 176	-323 909	-865 329	-42 854	
							TULOT	856 031	235 419	605 850	8 000	
							NETTO	120 855	-88 490	-259 479	-34 854	
TEKNISET PALVELUT												
							MENOT	-67 969	-58 000	-20 000	-20 000	
							TULOT	22 323	28 500	10 000	10 000	
							NETTO	-45 646	-29 500	-10 000	-10 000	
YHTEENSÄ KAIKKI							MENOT	-1 011 374	-541 738	-992 292	-152 634	
							TULOT	1 014 120	319 329	623 050	18 000	
							NETTO	2 746	-222 409	-369 242	-134 634	

5. Henkilöstöluettelo

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2023 - 2025						
	Kunnanhallitus					
TA	Nimike	2021	2022	2023	2024	2025
TA400	Kunnanhallitus					
1400	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
	Kunnanhallitus yhteensä	1	1	1	1	1
TA500	Elinvoimapalvelut					
1400	Kunnanjohtaja					
TY5000	Yrityspalvelut					
1700	Elinkeinopäällikkö	0	0	0	0	0
1700	Elinvoimajohtaja	1	1	1	1	1
1700	Elinvoimakoordinaattori	1	1	1	1	1
TY5110	Matkailupalvelut					
1760	Matkailupäällikkö	1	0	0	0	0
1770	Matkailuneuvoja	1	1	1	1	1
	Matkailukoordinaattori		1	1	1	1
TY5100	Maaseutupalvelut					
TY4560	Työllistäminen					
1690	Työllisyysasiantuntija (kuntakokeilu)		0,5	0,5	0,5	0,5
1680	Työpalvelukeskuksen johtaja	1	0,5	0,5	0,5	0,5
1680	Työpalvelukeskuksen ohjaaja	3	3	3	3	3
1690	Palveluohjaaja, vak. (kuntakokeilu)	1	1	1	1	1
	Elinvoimapalvelut yhteensä	9	9	9	9	9
	Muutos yhteensä	1,67	0	0	0	0
TA450	Hallintopalvelut					
1600	Hallintojohtaja	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1
	Keskusarkistonhoitaja	1	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	1,6	2	2	2	2
	Palvelusihteeri	0	0	0	0	0
	Viestintäsuunnittelija	1	1	1	1	1
	ICT-sihteeri	1	1	1	1	1
1620	Taluspäällikkö	1	1	1	1	1
1605	Maahanmuutto-ohjaaja		0	0,5	0,5	0,5
1652	Maahanmuutto-ohjaaja			0,5	0,5	0,5
1652	Pakolaisohjaaja, määräaik.	1	1	1	1	1
	Hallintopalvelut yhteensä	8,6	9	10	10	10
	Muutos yhteensä	-0,07	0,4	1	0	0

SUOMUSSALMEN KUNTA

Taloussuunnitelma 2023 - 2025

**Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet
SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen,

Toimiala						
Sivistyspalvelut						
Ta-tili	Nimike	2021	2022	2023	2024	2025
TY6000	Sivistyspalvelut					
3000	Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	2	2	2	2	2
	Muutos		0	0	0	0
TY6100	Varhaiskasvatus	2021	2022	2023	2023	2023
3100	Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
	Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja	1	1	1	1	1
	Palvelusihtööri	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
TY6110	Päiväkodit					
3110	Erityis-LTO	2	2	2	2	2
	Päiväkodinjohtaja	0	0	0	0	0
	LTO	11	11	12	11	11
	Lastenhoitaja	20	20	21	20	20
	Päiväkotiapulainen	5,5	5,5	6,5	5,5	5,5
TY6140	Perhepäivähoito					
3140	Perhepäivähoitajat	3	3	3	3	3
	Ryhmäavustaja					
	Yhteensä	43,8	43,8	46,8	43,8	43,8
	Muutos		0	3,0	-3,0	0,0
TY6200	Perusopetus	2021	2022	2023	2023	2023
3200	Rehtori	1	1	1	1	1
	Virka-apulaisrehtori	1	1	1	1	1
	Lehtori	13	12	12	12	12
	Erityisluokanopettaja	5	5	5	5	5
	Erityisopettaja	2	2	2	2	2
	Luokanopettaja	18	18	18	18	18
	Tuntiopettaja (pt)	4	3	3	3	3
	Tuntiopettaja (st)	2	2	2	2	2
	Kouluasihtööri	1	0,8	0,8	0,8	0,8
	Palvelusihtööri (opp + kulj)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Vahtimestari	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	Koulunkäynti- / ap ja ip -ohjaaja	13	12	12	12	12
	JOPO-ohjaaja/nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
	Opo	1	1	1	1	1
	ICT-tukihenkilö	2	1,2	1,2	1,2	1,2
	Koulukuraattori	1,4	1,4	0	0	0
	Yhteensä	67,6	63,6	62,2	62,2	62,2
	Muutos		-4,0	-1,4	0	0
TY6300	Lukiokoulutus	2021	2022	2023	2024	2024
3300	rehtori	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	0,8	0,2	0,2	0,2	0,2
	OPO	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
	Kuraattori	0,4	0,4	-	-	-
	Vahtimestari	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
	ICT-tukihenkilö		0,8	0,8	0,8	0,8
	Lehtori	6,5	6,3	6	6	6
	Tuntiopettaja (pt)	1	1	1	1	1
	Tuntiopettaja (st)	0	0	0	0	0
	Yhteensä	10,4	10,6	10,0	10,0	10,0
	Muutos		0,2	-0,7	0	0

SUOMUSSALMEN KUNTA

Taloussuunnitelma 2023 - 2025

**Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet
SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen,

Toimiala		Sivistyspalvelut				
Ta-tili	Nimike	2021	2022	2023	2024	2024
TY6400	Kianta-Opisto					
3400	Rehtori	1	1	1	1	1
	Opintosihteeri	1	1	1	1	1
	Palvelusihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Musiikinopettaja	0,25	0,21	0,21	0,21	0,21
	Yhteensä	2,45	2,41	2,41	2,41	2,41
	Muutos		-0,04	0	0	0
TY6500	Kirjastopalvelut	2021	2022	2023	2024	2024
3500	Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
	Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
	Kirjastovirk./kirjastoautonkulj.	1	1	1	1	1
	Kirjastovirkailija	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
	Yhteensä	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
	Muutos		0	0	0	0
TY6700	Nuorisopalvelut	2020	2022	2023	2024	2024
3700	Nuorisosihteeri	1	1	1	1	1
3720	Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1	1
3710	Työpajavastaava	0	0	0	0	0
3710	Startti- ja yksilövalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Metalliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Tekstiiliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3790	Etsivä nuorisotyöntekijä	2	2	2	2	2
	Yhteensä	7	7	7	7	7
	Muutos		0	0	0	0
TY6800	Liikuntapalvelut	2021	2022	2023	2024	2024
3800	Liikuntasihiteeri	1	1	1	1	1
3800	Palvelusihteeri	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79
3800	Erytisyryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
3830	Kiannon Kuohut					
3830	Uinninohjaaja	3	3	3	3	3
3830	Uinninvalvoja-kassa	2	2	2	2	2
3830	Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	8,79	8,79	8,79	8,79	8,79
	Muutos	0	0	0	0	0
TY6900	Kulttuuripalvelut	2021	2022	2023	2023	2023
3900	Kulttuurituottaja	1	1	1	1	1
	Museovastaava aj. 14.6.-16.8. (2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Museovalvoja-opas 14.6.-14.8.(2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	M.valv.-opas 14.6.-14.8.(80% työaika)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Yhteensä	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51
	Muutos		0	0	0	0
LT60	SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	148,8	145,0	145,9	142,9	142,9
	Muutos yhteensä		-3,8	0,9	-3,0	0,0

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2023 - 2025						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimiala	Tekniset palvelut					
Ta-tili	Nimike	TP 2021	2022	2023	2024	2025
TY7000	Tekniset palvelut					
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
	Rakennuttajainsinööri	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Tekninen sihtööri	1	1	1	1	1
	Palvelusihtööri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	5	5	5	5	5
	Tekninen hallinto yhteensä	5	5	5	5	5
TY7100	Ympäristötekniikka					
7105	Mittaus toimi					
	Maanmittausinsinööri	1	1	1	1	1
	Kartoittaja	1	1	1	1	1
	Yhteensä	2	2	2	2	2
7120	Pientieverkko					
	Maanrakennusmestari	1	1	1	1	1
	Yhteensä	1	1	1	1	1
7160	Liikuntapaikat					
	Liikuntapaikkamestari		1	1	1	1
	Liikuntapaikkojen hoitaja	3	3	2	2	2
	Yhteensä	3	4	3	3	3
	Ympäristötekniikka yhteensä	6	7	6	6	6
TY7200	Tilapalvelut					
	Hallinto, kiinteistöhuolto					
	Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1	1
	Rakennusmestari	1	1	1	1	1
	Työnjohtaja	1	1	1	1	1
	Huoltomies	2	2	2	2	2
	Laitosmiehet	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
	Kirvesmies	1	1	1	1	1
	Sähkömies	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5
	Kunnossapitotyöntekijä	1	1	1	1	1
	Rakennusmies	1	1	1	1	1
7210	Varikko					
	Varastonhoitaja	1	1	1	1	1
7190	Konekeskus					
	Höylänkuljettaja	1	1	1	1	1
	Autonkuljettaja	1	1	1	1	1
	Yhteensä	24	24	23	23	23
	Tilapalvelut yhteensä	24	24	23	23	23

Vastuualue	Tekniset palvelut	2021	2022	2023	2024	2025
Ta-tili	Nimike					
TY7300/7310	Ruoka- ja siivouspalvelut					
	Ruoka- ja siivouspalvelupääll.	1	1	1	1	1
	Ruokapalveluesimies			3	3	3
	Ruokapalvelutyöntekijä	3	3	2	2	2
	Ruokapalvelutyöntekijä-siivooja	5	7	3	3	3
	Ruokapalveluvastaava	2	2	5	5	5
	Ruokapalvelutyönjohtaja	1	1	1	1	1
	kokki-ruokapalvelutyöntekijä			2	2	2
	Kokki	8	8	7	7	7
	Siivouspalveluvastaava			1	1	1
	Siivouspalvelutyöntekijä	16	13	13	13	13
	Siivouspalveluesimies	1	1	1	1	1
	Yhteensä	37	36	39	39	39
	Ruoka- ja siivouspalvelut yht.	37	36	39	39	39
TY7400/7500	Rakennus- ja ympäristönvalvonta					
	Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
	Ympäristötarkastaja	1	1	2	2	2
	Lupasihteer	1	1	1	1	1
	Yhteensä	3	3	4	4	4
TY7700	Vesilaitos					
	Vesilaitoksen hoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Laitosmies	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2	2	2	2	2
TY7900	Viemärlaitos					
	Puhdistamonhoitaja	1	1	1	1	1
	Puhdistamon työntekijä	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Eriytetty vesihuoltolaitos yht.	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
TY7000	Tekninen lautakunta yht.	79,5	79,5	81,5	81,5	81,5
	Muutos yhteensä	-2,5	0	2	0	0

Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet

Toimiala	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnanhallitus		1	1	1	1	1
Elinvoimapaalvelut	5	9	9	9	9	9
Hallintopaalvelut	11	8,6	9	10	10	10
Sivistyspalvelut	151	148,7	144,8	145,9	142,9	142,9
Tekniset palvelut	82	79,5	78,5	81,5	81,5	81,5
Yhteensä	249	246,8	242,3	247,4	244,4	244,4
Muutos yhteensä	1	-2,2	-4,5	5,1	-3	0

(Katso kohta 2.4 Henkilöstö)